

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

ภาควิชาวิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

(ฉบับปรับปรุง เริ่มใช้ 1 มิถุนายน 2566)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	(1)
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1) รหัสและชื่อหลักสูตร	1
2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3) จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
4) รูปแบบของหลักสูตร	1
5) สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร	2
6) สถานที่จัดการเรียนการสอน	2
7) อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
หมวดที่ 2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และ ผลลัพธ์การเรียนรู้	3
1) ปรัชญา	5
2) ความสำคัญ	5
3) วัตถุประสงค์	6
4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)	6
5) รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	9
หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และ หน่วยกิต	23
1) ระบบการจัดการศึกษา	23
2) โครงสร้างหลักสูตร	23
3) รายวิชา/กลุ่มสาระ/ชุดวิชา (Module)	25
4) ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตร	30
5) แผนการศึกษา	31
6) รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ฯ ที่สอดคล้องกับรายวิชา	34
7) ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs)	53
หมวดที่ 4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้	55
1) แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของ SPLOs และวิธีการวัดผล (Assessment Methods)	55
2) องค์ประกอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	63
3) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการงาน หรือ งานวิจัย	63
หมวดที่ 5 การประเมินผลการเรียน และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	64
1) วิธีการวัด (Assessment) ความสามารถ และหรือผลลัพธ์การเรียนรู้	64
2) กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)	79

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	79
หมวดที่ 6 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร	80
1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	80
2) อาจารย์ประจำหลักสูตร	81
3) อาจารย์ประจำ	82
4) งบประมาณ	84
5) ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	85
6) แผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในระยะ 4 ปี	85
หมวดที่ 7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	86
1) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	86
2) การรับเข้าศึกษา	86
3) ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	86
4) กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา	86
หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร	88
1) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร	88
2) ระบบประกันคุณภาพการศึกษา	89
3) บัณฑิต	92
4) นักศึกษา	94
5) อาจารย์	97
6) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	99
7) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	101
8) กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา	103
หมวดที่ 9 ระบบและกลไกของการพัฒนาหลักสูตร	105
1) การพัฒนาหลักสูตรในภาพรวม	105
2) การควบคุมคุณภาพ	106
3) การจัดการกับความเสี่ยงของหลักสูตร	106
4) การจัดการข้อร้องเรียน	107
5) การอุทธรณ์และการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา	108
6) การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร	108
7) การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร	109

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	96
ก เอกสารเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุงใหม่	111
ข ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและ อาจารย์ประจำหลักสูตร	145
ค เอกสารระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	151
ง เอกสารวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียของหลักสูตร	161
จ เอกสารระบุวิธีการเผยแพร่หลักสูตรให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ	163
ฉ คำอธิบายรายวิชา	164
ช ความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัยกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	191
ซ แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	193
ฌ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)	201
ฎ คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)	202
ฏ รายงานการวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566	203
ฏ รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	210
ฐ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	213
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559	
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562	
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564	

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตอีสาน
	คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาวิชาการศึกษา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร 25621864000637
ภาษาไทย : หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Teaching Buddhism

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนพระพุทธศาสนา)
ชื่อย่อ : ศษ.บ. (การสอนพระพุทธศาสนา)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Education (Teaching Buddhism)
ชื่อย่อ : B.Ed. (Teaching Buddhism)

3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

143 หน่วยกิต

4. รูปแบบของหลักสูตร

4.1 รูปแบบ

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี

4.2 ภาษาที่ใช้

หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย

4.3 การรับนักศึกษา

รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

4.4 ความร่วมมือกับหน่วยงาน / สถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

4.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

5. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร

- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566 กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562
- การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ปรับปรุงมาจากหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562
- ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากสภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566
- ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2566
- ได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ.....เมื่อวันที่

6. สถานที่จัดการเรียนการสอน

- ในสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน 9/37 หมู่ 12 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

7. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 7.1 บุคลากรทางการศึกษา
- 7.2 นักวิชาการการศึกษา
- 7.3 นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- 7.4 พนักงานในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน
- 7.5 นักวิจัยทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

หมวดที่ 2

ปรัชญา ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ ในระยะเวลา 5 ปี เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) วาระปี พ.ศ. 2565-2569 (UNSDCF) จำนวน 2 เป้าหมาย จากทั้งหมด 17 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 4 ส่งเสริมการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

1) การยอมรับขององค์การสหประชาชาติให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2542 กระตุ้นให้ประชาชนทั่วโลกหันมาสนใจศาสนาพุทธมากขึ้น เพราะหลักธรรมของพุทธศาสนาเป็นปรัชญาชีวิตที่สามารถไตร่ตรองด้วยเหตุผลก่อนยอมรับนับถือ ให้อิสระในความคิด ที่สำคัญชาวพุทธเป็นผู้รักสงบ

2) มีผลงานวิจัยจากหลายมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก เกี่ยวกับการทำสมาธิสามารถเปลี่ยนแปลงสมองในทางบวก เช่น งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยเยล พบว่าการทำสมาธิพร้อมกับความรู้สึกตัวช่วยลดความคิดที่เหม่อลอยหรือฟุ้งซ่าน งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดพบว่า การทำสมาธิสามารถลดความเครียด ความกลัว ความกังวล ยับยั้งยั้งที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อการอักเสบ ความดันเลือด ส่วนงานวิจัยจาก UCLA พบว่า การนั่งสมาธิในระยะยาวช่วยชะลออายุของสมองได้ดี และมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ พบว่าผลจากการทำสมาธิช่วยลดอาการซึมเศร้าได้ในระดับเดียวกับผลจากยาต้านอาการซึมเศร้า

3) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานในการพัฒนาชาติในระยะเวลา 5 ปี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 เป็นหลักเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น หลักมัชฌิมาปฏิปทา หลักการพึ่งตนเอง หลักสันโดษ เป็นต้น กล่าวได้ว่าเป็นหลักเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

4) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้นักเรียนทุกคน ต้องเรียนวิชาพระพุทธศาสนาและศาสนาต่าง ๆ เป็นสาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม โดยนักเรียนจะเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและศาสนาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างต่อเนื่อง โดยสาระการเรียนรู้แกนกลาง และตัวชี้วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้น ป.1- ม.6 รวมทั้งสิ้น 136 ตัวชี้วัด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนตัวชี้วัดกับสาระอื่น ๆ ในหมวดวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้วพบว่าสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มีจำนวนตัวชี้วัดมากที่สุด เนื่องจากมีเนื้อหาที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจในหลายประเด็น การเรียนการสอนจึงต้องมีเนื้อหาที่ลงลึกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและปฏิบัติเป็นศาสนิกชนที่ดี และการธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

จากความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับการติดกับดักประเทศที่มีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากหลายประการ รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่

เนื่องจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม เมื่อวันที่ 29 พ.ย. 2564 โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม และจัดสรรงบประมาณ ซึ่งหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา เป็นอีกหลักสูตรที่สนับสนุนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยให้อยู่ในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมตามหลักศาสนาใน ปีงบประมาณ 2566 โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ดังนี้

1) ออกแบบ PLOs คุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) นำ PLOs คุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาออกแบบรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการของ Bloom's Taxonomy (Revised) ในการจัดแผนการศึกษา

หลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ได้ออกแบบหลักสูตรตามที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลักสูตรเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ learning outcomes โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำ Stakeholders' Requirements and Needs และการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)
3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570
4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
5. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
6. กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564
7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540
8. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา
9. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมี 2 ส่วน คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก มีการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ครูนิเทศ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน มีการเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร เจ้าหน้าที่ บุคลากร นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย

โดยวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ดังนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้แล้วเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ข้อ 12.1

2) การสำรวจตัวอย่าง (Sample survey) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สำหรับตัวแทนผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 30 รูป/คน

ผลกระทบจากที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการพัฒนา การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ ส่งผลต่อการกำหนดปรัชญา ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ดังนี้

1. ปรัชญา

จัดการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศด้านความรู้คุณธรรม รู้เท่าทันและดำรงตนอยู่ได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานพุทธบูรณาการท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ความสำคัญ

จากสถานการณ์การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมดังที่กล่าวมาข้างต้น คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา จึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบัณฑิตในสาขาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น โดยมีการปรับปรุงรายวิชาเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2562 และเพื่อให้บัณฑิตครูมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่ถึงพร้อมด้วยคุณภาพ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านประสบการณ์ และด้านทักษะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนในหลักสูตรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพเป็นบุคลากรทางการศึกษาด้านการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน หรือทำงานในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนหรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิชาพระพุทธศาสนาและศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพ เป็นกำลังสำคัญทางด้านการศึกษาของประเทศต่อไป

นอกจากนี้ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 ได้ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย มีรายวิชาตามความต้องการผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และตลาดแรงงาน

ขณะเดียวกันก็จะคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญในการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร เช่น มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นต้น เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนากลุ่มอาชีพ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา เช่น ครู ให้ไปพัฒนาเด็กและเยาวชนในส่วนของเทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ โดยเฉพาะทักษะทางพฤติกรรม อาทิ ทักษะมนุษย การคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม หรือความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาชีวิตของปัจเจกชนควบคู่กับการพัฒนาสังคม โดยมีจริยธรรมคือความเมตตา ความเอื้อกูลสงเคราะห์ ความสามัคคี ความไม่เห็นแก่ตัว และความมีจิตสาธารณะอันเป็นหัวใจสำคัญของบัณฑิตอันเป็นผลผลิตของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา

3. วัตถุประสงค์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่:

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1.3.1 มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง

1.3.2 มีทักษะในการสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา สามารถประยุกต์ใช้เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและหรือประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา

1.3.3 มีคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพครู ประพฤติตนดีงาม เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรับผิดชอบ

1.3.4 มีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์และมีจิตสาธารณะ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนแปลงได้

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

เมื่อจบการศึกษาในหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถ “ทำ” “คิด” และหรือ “มีคุณลักษณะ” ดังนี้

PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต

PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้

Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

PLO 4 รอบรู้ศาสตร์และองค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์กับองค์ความรู้อื่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

Sub PLO 4.1 อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21

Sub PLO 4.3 วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

Sub PLO 4.4 วิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้

PLO 5 รอบรู้ในศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา

Sub PLO 5.1 อธิบายศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู หลักการ แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู

Sub PLO 5.2 วิเคราะห์ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทางจิตวิทยามาร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

Sub PLO 5.3 ออกแบบการวิจัย สร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

PLO 6 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู

Sub PLO 6.1 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ

Sub PLO 6.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณความเป็นครู

5. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ				
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง 2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง 3. หลักการเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย 4. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. การแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3. การแสดงเหตุผลและคิดเชิงวิพากษ์ 4. ทักษะด้านดิจิทัล 5. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 4. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมโดยการไม่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ 2. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 4. ยอมรับความแตกต่างในสังคม 5. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 6. คิดเป็นระบบ เชื่อมั่นในตนเอง
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสา และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง 2. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 3. การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. การทำงานเป็นทีม 3. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 4. การเป็นผู้นำ 5. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีจิตสาธารณะ 2. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ 2. รักการทำงานเป็นทีม 3. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 4. ความรับผิดชอบต่อสังคมและยอมรับความแตกต่างในสังคม

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	4. แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคม 5. ทักษะที่จำเป็นสำหรับ ศตวรรษที่ 21 6. หลักการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อความเป็นแบบอย่างที่ดี	6. ความยืดหยุ่นและ ความสามารถในการปรับตัว 7. ทักษะด้านสังคมพหุวัฒนธรรม	3. ยึดมั่นในระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันหลักของประเทศ อัน ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	5. บุคลิกภาพดี
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์ และ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการ แก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และ สังคมได้อย่างมีเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมี ความรับผิดชอบ	1. หลักการบูรณาการศาสตร์ ต่าง ๆ 2. ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 3. หลักการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาในการทำงาน และ ชีวิตประจำวัน 4. หลักการบูรณาการศาสตร์ ต่าง ๆ กับการเป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง 5. คุณธรรม จริยธรรมสำหรับ พลเมือง 6. การใช้สื่อดิจิทัล	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การพัฒนางานเพื่อการ ประกอบอาชีพ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่าง มีวิจารณญาณ 4. ความคิดสร้างสรรค์ 5. ทักษะด้านสารสนเทศและการ สื่อสาร 6. การปรับตัว	1. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมี จิตสาธารณะ 2. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่ง ที่ถูกต้อง ชอบธรรม	1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ 2. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 3. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 4. มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ ที่ถูกต้อง 5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 6. มีความรอบคอบ ความ ละเอียดถี่ถ้วน
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ				
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อ	1. คำศัพท์และสำนวนทาง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อ เพื่อการสื่อสาร	1. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. ทักษะด้านสารสนเทศและการ สื่อสาร	1. ความมีจิตใจเมตตา 2. ความโอปอ้อมอารี	1. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีบุคลิกดี

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
การสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	2. โครงสร้างทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3. หลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการทำงาน 4. ทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21	3. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	3. มีเมตตา กรุณา 4. ให้ความเท่าเทียมกันในสังคม 5. ยอมรับความแตกต่างในสังคม 6. มีการสื่อสารที่ดี
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้	1. หลักการใช้เพื่อการสื่อสาร 2. ทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 3. พหุวัฒนธรรมด้านการสื่อสาร 4. หลักคุณธรรม จริยธรรมและมารยาทในการสื่อสาร	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การสื่อสาร 3. การแก้ไขปัญหา 4. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 5. ทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม	1. ความมีจิตใจเมตตา 2. ความโอปอ้อมอารี 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 4. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	1. เป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ 2. มีเมตตา กรุณา 3. ยอมรับความแตกต่างในสังคม 4. มีการสื่อสารที่ตีรอบคอบและความละเอียดถี่ถ้วน
Sub PLO 2.3 บูรณาการใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	1. หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศที่อย่างถูกต้องเหมาะสม 2. ทักษะศตวรรษที่ 21 3. คุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. ทักษะด้านดิจิทัล 3. การคิดสร้างสรรค์ 4. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 5. ทักษะความรับผิดชอบต่อสังคม	1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. การไม่ทุจริตทางวิชาการ 3. การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	1. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2. คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล 3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 4. มีความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ				
Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	<ol style="list-style-type: none"> ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สาระสำคัญในพระไตรปิฎก ภาษาบาลีและสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม ยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 	<ol style="list-style-type: none"> บุคลิกที่น่าเชื่อถือ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ยอมรับความแตกต่างในสังคม มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน
Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้	<ol style="list-style-type: none"> หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎก 	<ol style="list-style-type: none"> การปฏิบัติกรรมฐาน การพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีจิตใจเมตตาอารี มีจิตสาธารณะ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> บุคลิกที่น่าเชื่อถือ เป็นผู้นำเชิงพุทธ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีเมตตา กรุณา รักการทำงานเป็นทีม มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	4. ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกัณกพิธีใน พระพุทธศาสนา 5. ประเพณีทาง พระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมไทย			
Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เชิงพุทธ	1. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับ นวัตกรรม พัฒนาปัญญาและ คุณธรรม 2. รูปแบบของการพัฒนา ดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัล เพื่อการบริหารกิจการ พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน 3. งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพล ของวรรณกรรมที่ปรากฏใน พระพุทธศาสนาของไทย	1. การสืบค้นข้อมูล การ กลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวม ข้อมูล 2. การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัย และสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ 3. การคิดเชิงออกแบบเพื่อมี แนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิง พุทธ	1. ความซื่อสัตย์สุจริต มี จิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. มีจิตสาธารณะ 3. การไม่ทุจริตทางวิชาการ 4. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น	1. ศึกษาตลอดชีวิต 2. รักการทำงานเป็นทีม 3. มีความคิดสร้างสรรค์ 4. มีความรอบคอบ ความ ละเอียดถี่ถ้วน 5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 6. เป็นนักบริหารจัดการ
PLO 4 รอบรู้ศาสตร์และองค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์กับองค์ความรู้อื่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และสามารถวิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาด้วยความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม				
Sub PLO 4.1 อธิบายความรู้ สำคัญทางพระพุทธศาสนาตาม บริบทการเปลี่ยนแปลงของ สังคมได้	1. หลักคำสอนและแนวคิดของ พระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ ภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม	1. อธิบายหลักพระพุทธศาสนาที่ ถูกประยุกต์อยู่กับองค์ความรู้อื่น ได้ 2. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความรับผิดชอบต่อ 3. ความละเอียดรอบคอบ 4. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ	1. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง 2. มีความคิดสร้างสรรค์ 3. กล้าแสดงออก

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>2. แนวคิดทางพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม</p> <p>3. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก</p> <p>4. เนื้อหาความรู้ทางพุทธศาสนาที่ใช้ในการสอบธรรมสนามหลวง</p> <p>5. แนวคิดการกำเนิดมนุษย์และการพัฒนามนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนา</p> <p>6. หลักคำสอนที่ปรากฏในพระไตรปิฎกที่สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่</p> <p>7. พุทธศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติและพุทธสาวกที่สำคัญ</p> <p>8. หลักการเทศน์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคต่างๆ</p> <p>9. คัมภีร์ทางพุทธศาสนาและศาสนาอื่น</p>	<p>3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking)</p> <p>4. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p>	<p>5. การมีจิตสาธารณะ</p> <p>6. มีวินัยและรู้จักกาลเทศะ</p>	<p>4. การรู้เท่าทันสื่อ</p> <p>5. มีความคิดเชิงตรรกะ</p> <p>6. มีภาวะผู้นำ</p> <p>7. บุคลิกภาพดี</p> <p>8. มีการสื่อสารที่ดี</p> <p>9. คิดเป็นระบบ</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
<p>Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เหมาะสมกับการสอนพระพุทธศาสนา 2. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดในวิชาพระพุทธศาสนา 3. การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ 4. การประยุกต์ใช้พุทธปฏิภาณในสถานการณ์ปัจจุบัน 5. ความรู้ด้านพุทธศาสนพิธีและการเป็นศาสนพิธีกร 6. ความรู้ด้านการสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา 7. การประยุกต์ใช้หลักธรรมในสังคมและชีวิตประจำวัน 8. นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงพุทธ 9. การพัฒนาคุณภาพผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาผ่านกระบวนการนิเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) 4. ทักษะด้านดิจิทัล 5. การแก้ไขปัญหา 5. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 3. การไม่คัดลอกผลงาน 4. การไม่ทุจริตทางวิชาการ 5. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความคิดสร้างสรรค์ 3. คิดอย่างมีวิจารณญาณ 4. การรู้เท่าทันสื่อ 5. มีความคิดเชิงตรรกะ 8. มีการสื่อสารที่ดี 9. คิดเป็นระบบ 10. ความความรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
Sub PLO 4.3 วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนาของไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน 2. ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3. การจัดสัมมนาทางพระพุทธศาสนา 4. พุทธปรัชญาการศึกษากับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 5. พุทธวิทยาการเมืองการปกครอง 6. เปรียบเทียบทัศนะของศาสนาพุทธกับศาสนาอื่น 7. พุทธวิธีเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม 8. ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา 9. วิเคราะห์ชาติกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 10. เปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนทางพระพุทธศาสนา 11. การวิจัยในชั้นเรียนด้วยพุทธบูรณาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) 4. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นิสยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2. กล้าคิด กล้าแสดงออก และเป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. คิดอย่างมีวิจารณญาณ 5. มีความคิดสร้างสรรค์

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	12. จิตวิทยาการปรึกษาเชิงพุทธ			
Sub PLO 4.4 วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน	1. เกณฑ์ตัดสินความดี-ชั่วตามหลักพุทธจริยศาสตร์ 2. ผู้นำทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์ 3. ศึกษากรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ 4. สุนทรียศาสตร์กับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการโต้แย้ง 3. การยกตัวอย่าง 4. การเลือก 5. การพิจารณา	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ	1. นิสสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2. กล้าคิด กล้าแสดงออก และเป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. คิดอย่างมีวิจารณญาณ 5. มีความคิดสร้างสรรค์
PLO 5 รอบรู้ในศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา				
Sub PLO 5.1 อธิบายศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู หลักการแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู	1. แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบเทคนิค ทักษะ วิธีการสอน การจัดการเรียนรู้ 2. หลักการและวิธีการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน และการนำเสนอทางวิชาการ 3. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู	1. ทักษะการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2. ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ 4. ทักษะการแก้ไขปัญหา 5. ทักษะการใช้เทคโนโลยี	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. การมีจิตสาธารณะ 3. ความมีจิตใจเมตตา	1. นิสสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2. กล้าแสดงออก 3. ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู 4. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	4. กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู 5. หลักการออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา			
Sub PLO 5.2 วิเคราะห์ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อ นวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทางจิตวิทยามาร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน	1. วิเคราะห์หลักสูตรพื้นฐาน ออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ 2. ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ การสร้าง การพัฒนา การประยุกต์ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษาและการเรียนรู้ 3. แนวคิดและทฤษฎี จิตวิทยา พัฒนาการของมนุษย์ 4. จิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาช่วงวัย 5. หลักการแนะแนวและการให้การช่วยเหลือผู้เรียน	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการสังเคราะห์ 3. การบูรณาการและการประยุกต์ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ 4. การทำงานเป็นทีม (team working) 5. ทักษะด้านดิจิทัล 6. ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) 7. ทักษะในศตวรรษที่ 21	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความมีจิตใจเมตตา 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 4. การไม่คัดลอกผลงาน 5. การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	1. มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และเป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 2. มีการสื่อสารที่ดี 3. การรู้เทคโนโลยี (technology literacy) 4. การรู้สารสนเทศ (information literacy) 5. การรู้การสื่อสาร (communication literacy)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
Sub PLO 5.3 ออกแบบการวิจัย สร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือในการ วัดและประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการ วิจัย 2. การวิจัยทางการศึกษาและ การวิจัยในชั้นเรียน 3. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการ วิจัยในชั้นเรียน 4. วิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ 5. วิจัยเพื่อแก้ไขและ พัฒนาการจัดการเรียนการ สอน 6. หลักการ แนวคิด และแนว ปฏิบัติในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน 7. หลักการสร้างเครื่องมือ ทดสอบและประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิด อย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) 4. การแก้ไขปัญหา (problem solving) 5. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง (inquiry skills) 6. การแสดงเหตุผล (reasoning) 7. สร้างเครื่องมือการวัดผลให้ สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เคารพความแตกต่างระหว่าง บุคคล 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น 4. การไม่คัดลอกผลงาน 5. การไม่ละเมิดทรัพย์สินทาง ปัญญา 6. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 7. มีความซื่อสัตย์สุจริต 8. มี ความยุติธรรม 9. มีความขยันอดทน 10. มีความละเอียดถี่ 11. ถ้วนและรอบคอบ 12. มีความรับผิดชอบสูง 12. ตรงต่อเวลา 14. สนใจเทคนิคการวัดผลอย่าง สม่าเสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ 2. กล้าคิด กล้าแสดงออก และ เป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. เป็นนักบริหารจัดการ 5. มีการสื่อสารที่ดี 6. คิดเป็นระบบ 7. มีเหตุผล 8. ความรอบคอบและความ ละเอียดถี่ถ้วน
PLO 6 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนด้วยจรรยาบรรณ วิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู				
Sub PLO 6.1 บูรณาการความรู้ และ ศา ส ต ร์ ก า ร ส อ น พระพุทธศาสนา สื่อนวัตกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ศาสตร์การสอน จิตวิทยา สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์หลักสูตร 2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีจรรยาบรรณต่อตนเอง 2. มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3. มีจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิต วิญญาณความเป็นครู

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
และเทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ	<p>วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้</p> <p>2. หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม</p> <p>3. หลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู</p>	<p>3. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21</p> <p>4. ออกแบบสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>5. ออกแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน</p> <p>6. จัดการเรียนรู้ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม</p> <p>7. การทำงานเป็นทีม</p> <p>8. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย</p> <p>9. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>10. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น</p>	<p>4. มีจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>5. มีจรรยาบรรณต่อสังคม</p>	<p>2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล</p> <p>3. สร้างแรงบันดาลใจ</p> <p>4. ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม</p> <p>5. พัฒนานตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง</p> <p>6. ประพฤติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p>
Sub PLO 6.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณความเป็นครู	<p>1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ศาสตร์การสอน จิตวิทยา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และการวิจัย</p> <p>2. หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม</p>	<p>1. วิเคราะห์หลักสูตร</p> <p>2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>3. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21</p> <p>4. ออกแบบสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>5. ออกแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน</p>	<p>2. มีจรรยาบรรณต่อตนเอง</p> <p>3. มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ</p> <p>4. มีจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ</p> <p>5. มีจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>6. มีจรรยาบรรณต่อสังคม</p>	<p>1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู</p> <p>2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล</p> <p>3. สร้างแรงบันดาลใจ</p> <p>4. ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	3. หลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และมีจิต วิญญาณความเป็นครู	6. จัดการเรียนรู้ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม 7. ออกแบบการวิจัย 8. การทำงานเป็นทีม 9. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 10. ทักษะการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง 11. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น		5. พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการ เปลี่ยนแปลง 6. ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง ที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม และ มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

หมวดที่ 3

ระบบการจัดการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.2 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน – เวลาราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม

1.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มีภาคฤดูร้อน

1.4 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ตามระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.5 ระบบจัดการศึกษา

แบบชั้นเรียน

แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก

แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-Learning)

แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต

อื่น ๆ (ระบุ)...ระบบออนไลน์...

หมายเหตุ: การจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ ให้เป็นไปตามสถานการณ์และ/หรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ซึ่งหมวดวิชาเฉพาะ เป็นหมวดรายวิชาที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยกำหนดประเภทของความรู้ที่ต้องมี แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) ความรู้เฉพาะตามศาสตร์สาขานั้นๆ (Disciplinary Knowledges) นำไปกำหนดกลุ่มรายวิชาเฉพาะ 2) ความรู้สหวิทยาการ (Interdisciplinary) นำไปกำหนดกลุ่มรายวิชาเลือก 3) ความรู้ในเชิงปฏิบัติ (Practical Knowledges)

นำไปกำหนดกลุ่มรายวิชาสหกิจศึกษา หรือฝึกงาน หรือฝึกสอน และรายวิชาต่าง ๆ ต้องกำหนดสอดคล้องสัมพันธ์กับ PLO ของหลักสูตรซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

ตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ข้อ 10 ที่กำหนดให้กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ 3 (4) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนา ผสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง 1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่ผสมผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ 2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม โดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนา ให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก 3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ โดยรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา และกลุ่มวิชาการสอนพระพุทธศาสนาได้สอดคล้องสัมพันธ์กับ PLO ของหลักสูตรซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ จึงจัดโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และ หน่วยกิต ดังนี้

2.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 143 หน่วยกิต

2.2 โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 143 หน่วยกิต

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	24	หน่วยกิต
1) รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา		
2) รายวิชาบังคับเรียน 8 รายวิชา จำนวน 24 หน่วยกิต		
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	119	หน่วยกิต
1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	18	หน่วยกิต
1.1) รายวิชาบังคับเรียน	12	หน่วยกิต
1.2) รายวิชาเลือกเรียน	6	หน่วยกิต
2) กลุ่มวิชาชีพรู	35	หน่วยกิต
2.1) รายวิชาชีพรู	22	หน่วยกิต
2.2) รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	13	หน่วยกิต
3) กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา	60	หน่วยกิต
1.1) รายวิชาบังคับเรียน	40	หน่วยกิต
1.2) รายวิชาเลือกเรียน	20	หน่วยกิต
4) กลุ่มวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	143	หน่วยกิต

3. รายวิชา/กลุ่มสาระ/ชุดวิชา (Module)

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (GE) ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

รายวิชาและข้อกำหนดของหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.1) รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 Fundamental English I	(3) (3-0-6)
GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Fundamental English II	(3) (3-0-6)

1.2) รายวิชาบังคับเรียน 8 รายวิชา จำนวน 24 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก MBU Way to Thai and Global Citizens	3 (3-0-6)
GE1002	มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล Human and Living in Digital Age	3 (3-0-6)
GE1003	ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร Thai Language for Communication	3 (2-2-5)
GE1004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร English for Communication	3 (2-2-5)
GE1005	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต Prevention and Suppression of Corruption	3 (3-0-6)
GE1006	วิจัยและนวัตกรรม Research and Innovation	3 (3-0-6)
GE1007	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 21 st Century Skills for Living and Occupations	3 (2-2-5)
GE1008	ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย History Arts and Thai Culture	3 (3-0-6)

ข. หมวดวิชาเฉพาะ (กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา (BU) และกลุ่มวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา (ED))

1.1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3 (3-0-6)

BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา Tipitaka Studies	3 (3-0-6)
BU5003	ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา Pali and Sanskrit in Buddhism	3 (3-0-6)
BU5004	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation	3 (2-2-5)
	รายวิชาเลือกเรียน จำนวน	6 หน่วยกิต
BU5005	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา English for Buddhist Studies	3 (3-0-6)
BU5006	ศาสนศึกษา Religious Studies	3 (3-0-6)
BU5007	นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม Innovation for Wisdom and Morality Development	3 (3-0-6)
BU5008	พิธีการในพระพุทธศาสนา Ceremonies in Buddhism	3 (3-0-6)
BU5009	พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย Buddhism in Thai Culture	3 (3-0-6)
BU5010	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย3 Buddhist Research and Literary Works in Thailand	(3-0-6)
BU5011	ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Digital for Buddhist Affairs Administration	3 (3-0-6)
BU5012	สุขภาพในพระไตรปิฎก Health Care in Tipitaka	3 (3-0-6)

1.2) กลุ่มวิชาชีพครู 35 หน่วยกิต (ED)

	1.2.1) รายวิชาชีพครู	22 หน่วยกิต
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1001	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู Virtues and Ethics for Teacher	3 (3-0-6)
ED1002	การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา Philosophy and Concepts in Education	2 (2-0-4)
ED1003	จิตวิทยาสำหรับครู Psychology for Teachers	2 (2-0-4)
ED1004	หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ Curriculum and Learning Management Science	3 (2-2-5)

ED1005	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา Innovation and Information Technology for Education	3 (2-2-5)
ED1006	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ Measurement and Evaluation in Learning	3 (2-2-5)
ED1007	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ Research for Learning Innovation Development	3 (2-2-5)
ED1008	ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู Communicative Languages for Teachers	3 (2-2-5)

1.2.2) รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

13 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1009	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน Teaching Professional Experience	1 (90)
ED1010	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 Teaching Practicum in School 1	6 (270)
ED1011	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 Teaching Practicum in School 2	6 (270)

1.3) กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา 60 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ

40 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1095	การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา Curriculum Development and Teaching Buddhism Method	3 (3-0-6)
ED1096	เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา Information Technology and Instructional Media for Teaching Buddhism	3 (2-2-5)
ED1097	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด Learning management to develop thinking	3 (2-2-5)
ED1098	หลักพระพุทธศาสนา Principle of Buddhism	3 (3-0-6)
ED1099	การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา Conducting research for Buddhist teachers	3 (2-2-5)
ED1100	การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา Teaching Buddhism subjects in educational institutions	3 (2-2-5)
ED1101	พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม Buddhism and environmental geography	3 (3-0-6)
ED1102	เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา	3 (3-0-6)

	Economics and Buddhism	
ED1103	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม Buddhism and social development	3 (3-0-6)
ED1104	พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก Buddhism and world history	2 (2-0-4)
ED1105	การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว Preaching, Evangelism and Guidance	3 (3-0-6)
ED1106	ศาสนาเปรียบเทียบ comparative religion	2 (2-0-4)
ED1107	พระพุทธศาสนาในระดับประถมศึกษา Primary education level Buddhism	3 (3-0-6)
ED1108	พระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา Secondary education level Buddhism	3 (2-2-5)
รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า		20 หน่วยกิต
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1109	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ Buddhism and Science	2 (2-0-4)
ED1110	พุทธจริยศาสตร์ Buddhist Ethics	2 (2-0-4)
ED1111	ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา Jataka and Buddhist Literature	2 (2-0-4)
ED1112	พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร Buddhist religious rite and Principles of conduct of religious ceremonies	3 (2-2-5)
ED1113	ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด The relationship of Buddhist companies and temple management	3 (3-0-6)
ED1114	ธรรมศึกษาสำหรับครู Dharma Education for Teachers	3 (3-0-6)
ED1115	ภาวะผู้นำทางสังคม Social leadership	3 (2-2-5)
ED1116	จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น Basic consultation psychology	2 (2-0-4)
ED1117	สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar in Buddhism	3 (2-2-5)
ED1118	เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ Buddhism and Sufficiency Economy Principles	3 (2-2-5)
ED1119	การนิเทศการสอนพระพุทธ	3 (3-0-6)

	Supervision Teaching Buddhism	
ED1120	พุทธปรัชญาการศึกษา Education in Buddhist Philosophy	3 (3-0-6)
ED1121	พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ A Critical Study of the Buddha's Life	3 (3-0-6)
ED1122	พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง Buddhist Political Thought and Governance	2 (2-0-4)
ED1123	มนุษย์ทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท Perspective of human life in Theravada Buddhism	3 (3-0-6)
ED1124	พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย Buddhism and Contemporary Sciences	3 (3-0-6)
ED1125	พระพุทธศาสนากับสันติวิธี Buddhism and peaceful means	2 (2-0-4)
ED1126	คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา Buddhist Scriptures	3 (3-0-6)
ED1127	พุทธปรัชญาและพุทธตรรกวิทยา Buddha's esprit and Buddha's Logic	3 (3-0-6)
ED1128	กฎหมายการศึกษา Education law	2 (2-0-4)
ED1129	ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ History of Buddhist Art	3 (3-0-6)
ED1130	ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา English for Buddhist Teachers	3 (3-0-6)
ED1131	สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา Aesthetics in Buddhism	3 (3-0-6)
ED1132	นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอนพระพุทธศาสนา Educational innovations for teaching Buddhism	3 (2-2-5)

1.4) กลุ่มวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย และไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วโดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชา นั้น ๆ

4. ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตร

การใช้รหัสรายวิชา มีวัตถุประสงค์ที่จะสื่อความหมายถึงธรรมชาติและลักษณะของรายวิชา ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องซึ่งเมื่อรวมกับรายวิชาแล้วจะทำให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ

ประเภทศาสตร์ การจัดหมวดหมู่คณะวิชา ภาควิชาหรือกลุ่มวิชาในแต่ละรายวิชาและลำดับของรายวิชา กำหนดให้มีรหัสประจำ จำนวน 6 หน่วย เป็นอักษร 2 หน่วย และตัวเลข 4 หน่วยโดยมีความหมายดังนี้

4.1 อักษร 2 ตัว เป็นอักษรย่อมาจากคณะวิชาหรือหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)	ใช้คำย่อ GE
- รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต	GE0xxx
- รายวิชาบังคับเรียน	GE1xxx
- ภาควิชาวิชาการศึกษาใช้คำย่อ	ED1xxx
- ภาควิชาบริหารการศึกษาใช้คำย่อ	ED2xxx

4.2 ตัวเลข 4 ตัว เป็นตัวเลขประจำภาควิชา และลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ดังนี้

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2	หมายถึง สัญลักษณ์ของคณะวิชาหรือหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา
เลขตัวที่ 1	หมายถึง ภาควิชา
เลขตัวที่ 2 - 4	หมายถึง ลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ตั้งแต่ 001-999

4.3 ความหมายของเลขรหัสหน่วยกิต

อักษรรหัสหน่วยกิต	น (บ-ป-ต) ดังนี้
น	หมายถึง หน่วยกิต
บ	หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเน้นทฤษฎี/แบบเชิงรุก
ป	หมายถึง ปฏิบัติ
ต	หมายถึง ศึกษาด้วยตนเอง

รหัสหน่วยกิต ดังนี้ เช่น 3 (3-0-6) หรือ (3) (3-0-6)

ตัวเลขนอกวงเล็บ เช่น (3)	หมายถึง จำนวนหน่วยกิต รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต
ตัวเลขนอกวงเล็บ เช่น 3	หมายถึง จำนวนหน่วยกิต รายวิชาบังคับเรียน
ตัวเลขนอกวงเล็บ	หมายถึง จำนวนหน่วยกิต
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 1	หมายถึง จำนวนชั่วโมงการจัดการเรียนรู้แบบเน้นทฤษฎี
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 2	หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติ
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 3	หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาต้องไปศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองนอกเวลา

5. แผนการศึกษา

การจัดแผนการศึกษาในแต่ละปี กำหนดให้ต้องเรียงลำดับรายวิชาจากง่ายไปหายาก แต่ละรายวิชาที่เรียนในแต่ละปี จะต้องนำไปสู่การบรรลุ YLOs และภายหลังจากสิ้นสุดในทุกๆรายวิชาบังคับ และตลอดหลักสูตร นักศึกษาทุกคนจะต้องบรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรที่กำหนดทุกข้อ

การระบุรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ไม่ต้องระบุชื่อรายวิชาหรือกลุ่มสาระ โดยให้ระบุดังนี้

รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	น (บ-ป-ต)
รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา (บังคับ)	น (บ-ป-ต)

รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)
 รายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (บังคับ) น (บ-ป-ต)
 รายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (เลือก) น (บ-ป-ต)
 หรือ จัดการเรียนการสอนตามแผนการศึกษา ดังนี้

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา น (บ-ป-ต)
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6)
GE1001	วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)
GE1002	มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)
ED1001	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู 3 (3-0-6)
ED1101	พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3 (3-0-6)
ED1100	การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3 (3-0-6)
รวม	21 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา น (บ-ป-ต)
GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6)
GE1003	ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)
GE1004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)
BU5003	ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)
BU5004	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)
ED1005	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 3 (2-2-5)
ED1104	หลักพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)
ED1098	พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก 2 (2-0-4)
ED10xx	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)
รวม	20-22 หน่วยกิต

ปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา น (บ-ป-ต)
GE1005	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6)
GE1006	วิจัยและนวัตกรรม 3 (3-0-6)
BU5005	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)
BU5006	ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)
ED1002	การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา 2 (2-0-4)
ED1006	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 (2-2-5)
ED1097	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด 3 (2-2-5)
ED10XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)
รวม	20-22 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE1007	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ	3 (2-2-5)
GE1008	ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	3 (3-0-6)
ED1004	หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้	3 (2-2-5)
ED1008	ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	3 (2-2-5)
ED1096	เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	3 (2-2-5)
ED1106	ศาสนาเปรียบเทียบ	2 (2-0-4)
ED1102	เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
ED11XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป)	
รวม		20-22 หน่วยกิต

ปีที่ 3

จำนวนหน่วยกิต(ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
ED1003	จิตวิทยาสำหรับครู	2 (2-0-4)
ED1007	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	3 (2-2-5)
ED1095	การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
ED1103	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
ED1107	พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา	3 (3-0-6)
ED1110	พุทธจริยศาสตร์	2 (2-0-4)
ED11XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)	
ED11XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนภาษาอังกฤษ (เลือกเสรี) น (บ-ป-ต)	
รวม		20-22 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต(ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
ED1009	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1	1 (90)
ED1099	การทำวิจัยสำหรับครูผู้สอนพระพุทธศาสนา	3 (2-2-5)
ED1105	การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว	3 (3-0-6)
ED1108	พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา	3 (2-2-5)
ED10XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)	
ED10XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)	
ED10XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา (เลือก) น (บ-ป-ต)	
ED11XX	รายวิชาในกลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนภาษาอังกฤษ (เลือกเสรี) น (บ-ป-ต)	
รวม		20-22 หน่วยกิต

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
ED1010	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1	6 (270)
รวม		6 หน่วยกิต
ภาคการศึกษาที่ 2		
ED1011	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	6 (270)
รวม		6 หน่วยกิต

6. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ที่สอดคล้องกับรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ					
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง 2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง 3. หลักการเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย 4. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. การแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3. การแสดงเหตุผลและคิดเชิงวิพากษ์ 4. ทักษะด้านดิจิทัล 5. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 4. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมโดยการไม่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ 2. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 4. ยอมรับความแตกต่างในสังคม 5. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 6. คิดเป็นระบบ เชื่อมั่นในตนเอง 	<p>GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)*</p> <p>GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)*</p> <p>GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5)*</p> <p>GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)*</p>
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่า	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง 2. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. การทำงานเป็นทีม 3. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีจิตสาธารณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ 2. รักการทำงานเป็นทีม 	<p>GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)*</p> <p>GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)*</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
ของสังคม มีจิตอาสา และมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคม	3. การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า 4. แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5. ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 6. หลักการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดี	4. การเป็นผู้นำ 5. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 6. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว 7. ทักษะด้านสังคมพหุวัฒนธรรม	2. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 3. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 4. ความรับผิดชอบและยอมรับความแตกต่างในสังคม 5. บุคลิกภาพดี	GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5)* GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)*
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิตครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ	1. หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ 2. ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 3. หลักการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการทำงานและชีวิตประจำวัน 4. หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ กับการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 5. คุณธรรม จริยธรรม สำหรับพลเมือง	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4. ความคิดสร้างสรรค์ 5. ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร 6. การปรับตัว	1. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 2. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม	1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ 2. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 3. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 4. มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง 5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 6. มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน	GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)* GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)* GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	6. การใช้สื่อดิจิทัล				
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ					
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	<ol style="list-style-type: none"> คำศัพท์และสำนวนทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โครงสร้างทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการทำงาน ทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 	<ol style="list-style-type: none"> การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> ความมีจิตใจเมตตา ความโอบอ้อมอารี การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> ใฝ่รู้ใฝ่เรียน กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีบุคลิกที่ดี มีเมตตา กรุณา ให้ความเท่าเทียมกันในสังคม ยอมรับความแตกต่างในสังคม มีการสื่อสารที่ดี 	GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6)* GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)* GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)*
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์	<ol style="list-style-type: none"> หลักการใช้เพื่อการสื่อสาร ทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 พหุวัฒนธรรมด้านการสื่อสาร 	<ol style="list-style-type: none"> การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสื่อสาร การแก้ไขปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ความมีจิตใจเมตตา ความโอบอ้อมอารี การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์สุขของคนในประเทศ มีเมตตา กรุณา ยอมรับความแตกต่างในสังคม 	GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6)* GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)* GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	4. หลักคุณธรรม จริยธรรมและมารยาทในการสื่อสาร			4. มีการสื่อสารที่ดี รอบคอบ และความละเอียดถี่ถ้วน	
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	1. หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศที่อย่างถูกต้อง เหมาะสม 2. ทักษะศตวรรษที่ 21 3. คุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. ทักษะด้านดิจิทัล 3. การคิดสร้างสรรค์ 4. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 5. ทักษะความรับผิดชอบต่อสังคม	1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. การไม่ทุจริตทางวิชาการ 3. การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	1. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2. คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล 3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม 4. มีความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน	GE1006 วิจัยและนวัตกรรม 3 (2-2-5)*
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ					
Sub PLO 1.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	1. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2. สาระสำคัญในพระไตรปิฎก 3. ภาษาบาลีและสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทย และวรรณกรรมพระพุทธศาสนา	1. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง 3. การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น	1 ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 3. ยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี	1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ 2. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 3. ยึดมั่นในความถูกต้อง 4. ยอมรับความแตกต่างในสังคม 5. มีความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน	BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)* BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)* BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	4. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ		พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		BU5006 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)
Sub PLO 1.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา 2. แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน 3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎก 4. ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกิณกพิธีในพระพุทธศาสนา 5. ประเพณีทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติกรรมฐาน 2. การพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา 3. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 3. ความมีจิตใจเมตตาอารี 4. มีจิตสาธารณะ 5. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกที่น่าเชื่อถือ 2. เป็นผู้นำเชิงพุทธ 3. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ 4. มีเมตตา กรุณา 5. รักการทำงานเป็นทีม 6. มีความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน 	<p>BU5005 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)</p> <p>BU5004 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)*</p> <p>BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ	<ol style="list-style-type: none"> แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญาและคุณธรรม รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภทความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาของไทย 	<ol style="list-style-type: none"> การสืบค้นข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ การคิดเชิงออกแบบเพื่อมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ 	<ol style="list-style-type: none"> ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสาธารณะ การไม่ทุจริตทางวิชาการ การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาตลอดชีวิต รักการทำงานเป็นทีม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นนักบริหารจัดการ 	<p>BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)</p> <p>BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)</p> <p>BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
PLO 4 รอบรู้ศาสตร์และองค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์กับองค์ความรู้อื่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม					
Sub PLO 4.1 อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักคำสอนและแนวคิดของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 2. แนวคิดทางพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม 3. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก 4. เนื้อหาความรู้ทางพุทธศาสนาที่ใช้ในการสอบธรรมสนามหลวง 5. แนวคิดการกำเนิดมนุษย์ และการพัฒนา มนุษย์ ตามหลักพุทธศาสนา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายหลักพระพุทธศาสนาที่ถูกประยุกต์อยู่กับองค์ความรู้อื่นได้ 2. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม 3. การคิดเชิงวิพากษ์ และ คิ ด อ ย่ า ง มี วิ จ า ร ณ ญ า ณ (critical thinking) 4. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความรับผิดชอบ 3. ความละเอียดรอบคอบ 4. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 5. การมีจิตสาธารณะ 6. มีวินัยและรู้จักกาลเทศะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความคิดสร้างสรรค์ 3. กล้าแสดงออก 4. การรู้เท่าทันสื่อ 5. มีความคิดเชิงตรรกะ 6. มีภาวะผู้นำ 7. บุคลิกภาพดี 8. มีการสื่อสารที่ดี 9. คิดเป็นระบบ 	<p>ED1101 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1103 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1105 การเทศน์ การเผยแผ่และแนะนำ 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1114 ธรรมศึกษาสำหรับครู 3 (3-0-6)* ED1104 พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1123 มนุษยทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท 3 (3-0-6)</p> <p>ED1124 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 3 (3-0-6)</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	6. หลักคำสอนที่ปรากฏในพระไตรปิฎกที่สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่ 7. พุทธศิลป์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพุทธประวัติและพุทธสาวกที่สำคัญ 8. หลักการเทศน์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคต่างๆ 9. คัมภีร์ทางพุทธศาสนาและศาสนาอื่น				ED1126 คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) ED1129 ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ 3 (3-0-6)
Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21	1. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เหมาะสมกับการสอนพระพุทธศาสนา 2. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดในวิชาพระพุทธศาสนา 3. การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ	1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ (critical thinking) 4. ทักษะด้านดิจิทัล 5. การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง	1. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ 3. การไม่คัดลอกผลงานวิชาการ	1. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความคิดสร้างสรรค์ 3. คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 4. การรู้เท่าทันสื่อ 5. มีความคิดเชิงตรรกะ 8. มีการสื่อสารที่ดี 9. คิดเป็นระบบ 10. ความความรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน	ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)* ED1097 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด 3 (2-2-5)* ED1098 หลักพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	<p>4. การประยุกต์ใช้พุทธปฏิภาณในสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>5. ความรู้ด้านพุทธศาสนพิธีและการเป็นศาสนพิธีกร</p> <p>6. ความรู้ด้านการสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา</p> <p>7. การประยุกต์ใช้หลักธรรมในสังคมและชีวิตประจำวัน</p> <p>8. นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงพุทธ</p> <p>9. การพัฒนาคุณภาพผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาผ่านกระบวนการนิเทศ</p> <p>10. ภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา</p>		<p>5. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p>		<p>ED1100 การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1102 เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1107 พระพุทธศาสนา ระดับประถมศึกษา 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1119 การนิเทศการสอนพระพุทธ 3 (3-0-6)</p> <p>ED1127 พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา 3 (3-0-6)</p> <p>ED1130 ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>ED1132 นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
					ED1112 พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร 3 (2-2-5)
Sub PLO 4.3 วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนาของไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน 2. ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3. การจัดสัมมนาทางพระพุทธศาสนา 4. พุทธปรัชญาการศึกษากับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 5. พุทธวิทยาการเมืองการปกครอง 6. เปรียบเทียบทัศนะของศาสนาพุทธกับศาสนาอื่น 7. พุทธวิธีเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมี <p>วิจารณ์ญาณ (critical thinking)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2. กล้าคิด กล้าแสดงออก และเป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 	<p>ED1095 การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*</p> <p>ED1099 การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)*</p> <p>ED1106 ศาสนาเปรียบเทียบ 2 (2-0-4)*</p> <p>ED1109 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 2(2-0-4)*</p> <p>ED1111 ซาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 2 (2-0-4)*</p> <p>ED1113 ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3 (3-0-6)*</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	8. วิเคราะห์ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 9. เปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนทางพุทธศาสนา 10. การวิจัยในชั้นเรียนด้วยพุทธบูรณาการ 11. จิตวิทยาการปรึกษาเชิงพุทธ 12. ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ				ED1116 จิตวิทยาการศึกษาเบื้องต้น 2(2-0-4)* ED1117 สัมมนาพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5) ED1120 พุทธปรัชญาการศึกษา 3 (3-0-6) ED1121 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ 3 (3-0-6) ED1122 พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง 2 (2-0-4) ED1125 พระพุทธศาสนากับสันติวิธี 2 (2-0-4)
Sub PLO 4.4 วิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน	1. เกณฑ์ตัดสินความดี-ชั่วตามหลักพุทธจริยศาสตร์ 2. ผู้นำทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์ 3. ศึกษากรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ	1. ทักษะการให้เหตุผล 2. ทักษะการโต้แย้ง 3. การยกตัวอย่าง 4. การเลือก 5. การพิจารณา	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ	1. นิสยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2. กล้าคิด กล้าแสดงออก และเป็นผู้นำที่กล้าตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. คิดอย่างมีวิจารณญาณ 5. มีความคิดสร้างสรรค์	ED1110 พุทธจริยศาสตร์ 2 (2-0-4)* ED1115 ภาวะผู้นำทางสังคม 3 (2-2-5)* ED1118 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ 3 (2-2-5)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	4. สุนทรียศาสตร์กับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา				ED1131 สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)
PLO 5 รอบรู้ในศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา					
Sub PLO 5.1 อธิบาย ศาสตร์ การสอนพระพุทธศาสนา มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู หลักการ แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับครู	1. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู 2. จรรยาบรรณวิชาชีพ ค่านิยมและจิตวิญญาณความเป็นครู 3. กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู องค์กรวิชาชีพครู และมาตรฐานวิชาชีพครู 4. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการจัดการเรียนการสอน 5. จิตวิทยาสำหรับครู 6. หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้	1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์ และคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ (critical thinking) 4. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 6. การทำงานเป็นทีม (team working) 7. ทักษะด้านดิจิทัล 8. ความเป็นผู้นำ (leadership) 9. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 10. การสื่อสาร (communication)	1. ความมีจิตใจเมตตา 2. การมีจิตสาธารณะ 3. ความละเอียดรอบคอบ 4. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 5. การไม่คัดลอกผลงาน 6. การรักษาสิ่งแวดล้อม	1. ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู 2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 3. บุคลิกภาพดี และนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 4. เป็นมิตรและมีเสน่ห์ 5. การรู้เทคโนโลยี (technology literacy) 6. การรู้สารสนเทศ (information literacy)	ED1001 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู 3 (3-0-6)* ED1002 การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา 2 (2-0-4)* ED1008 ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3 (2-2-5)* ED1128 กฎหมายการศึกษา 2 (2-0-4)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	7. แผนการจัดการเรียนรู้ 8. การวัดและประเมินผล การเรียนรู้			7. การรู้สื่อสาร (communication literacy) 8. การรู้สังคม (social literacy) 9. เชื่อมั่นในตนเอง 10. อดทนในการทำงานตามวิชาชีพ	
Sub PLO 5.2 วิเคราะห์ ศาสตร์ การสอน พระพุทธศาสนา หลักสูตรและวิทยาการ จัดการเรียนรู้ การ ออกแบบสื่อนวัตกรรม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทาง จิตวิทยามาร่วมในการ จัดการเรียนการสอนให้ เหมาะกับธรรมชาติของ ผู้เรียน	1. วิเคราะห์หลักสูตร พื้นฐาน ออกแบบหลักสูตร สถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ 2. ทฤษฎี หลักการ และ แนวคิด เกี่ยวกับการ ออกแบบ การสร้าง การ พัฒนา การประยุกต์ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัลทางการศึกษาและ การเรียนรู้ 3. แนวคิดและทฤษฎี จิตวิทยาพัฒนาการของ มนุษย์	1. ทักษะ การคิด วิเคราะห์ 2. ทักษะการสังเคราะห์ 3. การบูรณาการและ การประยุกต์ใช้ สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีสารสนเทศ 4. การทำงานเป็นทีม (team working) 5. ทักษะด้านดิจิทัล 6. ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) 7. ทักษะในศตวรรษที่ 21	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความมีจิตเจตเมตตา 3. การไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น 4. การไม่คัดลอกผลงาน 5. การไม่ละเมิดทรัพย์สิน ทางปัญญา	1. มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และเป็น ผู้ ศึกษาตลอดชีวิต 2. มีการสื่อสารที่ดี 3. การรู้เทคโนโลยี (technology literacy) 4. การรู้สารสนเทศ (information literacy) 5. การรู้สื่อสาร (communication literacy)	ED1005 นวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษา 3 (2-2-5)* ED1003 จิตวิทยาสำหรับครู 2 (2-0-4)* ED1004 หลักสูตรและ วิทยาการจัดการเรียนรู้ 3 (2-2-5)**

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	4. จิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาช่วงวัย 5. หลักการแนะแนวและการให้การช่วยเหลือผู้เรียน				
Sub PLO 5.3 ออกแบบการวิจัย สร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการวิจัย 2. การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียน 3. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน 4. วิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 5. วิจัยเพื่อแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 6. หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. การวิเคราะห์ 2. การประยุกต์ใช้ 3. การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ (critical thinking) 4. การแก้ไขปัญหา (problem solving) 5. ทักษะการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง (inquiry skills) 6. การแสดงเหตุผล (reasoning) 7. สร้างเครื่องมือการวัดผลให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้	1. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต 3. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 4. การไม่คัดลอกผลงาน 5. การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา 6. การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 7. มีความซื่อสัตย์สุจริต 8. มีความยุติธรรม 9. มีความขยันอดทน 10. มีความละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบ 11. มีความรับผิดชอบสูง	1. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ 2. กล้าคิด กล้าแสดงออกและเป็นผู้ศึกษาตลอดชีวิต 3. มีความคิดเชิงตรรกะ 4. เป็นนักบริหารจัดการ 5. มีการสื่อสารที่ดี 6. คิดเป็นระบบ 7. มีเหตุผล 8. ความรอบคอบและความละเอียดถี่ถ้วน	ED1006 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 (2-2-5)** ED1007 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3 (2-2-5) *

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
	7. หลักการสร้างเครื่องมือทดสอบและประเมินผล		12. ตรงต่อเวลา 14. สนใจเทคนิคการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ		
PLO 6 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู					
Sub PLO 6.1 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัลในการวางแผน และการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ศาสตร์การสอน จิตวิทยา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัลในการวางแผน และการจัดการเรียนรู้ที่ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธ บูรณาการ 2. หลักการ แนวคิดที่ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ให้มีความรู้คิด และ ความ เป็นนวัตกรรม 3. หลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และ มีจิตวิญญาณความเป็นครู 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์หลักสูตร 2. ออกแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ 3. การจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 4. ออกแบบสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัล 5. ออกแบบการวัดและ ประเมินผลให้สอดคล้อง กับผู้เรียน 6. จัดการเรียนรู้ให้มี ความรู้คิด และความเป็น นวัตกรรม 7. การทำงานเป็นทีม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีจรรยาบรรณต่อ ตนเอง 2. มีจรรยาบรรณต่อ วิชาชีพ 3. มีจรรยาบรรณต่อ ผู้รับบริการ 4. มีจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ 5. มีจรรยาบรรณต่อสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็น ครู 2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอา ใจใส่ และยอมรับความ แตกต่างของผู้เรียนแต่ละ บุคคล 3. สร้างแรงบันดาลใจ 4. ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่ เรียนรู้ และผู้สร้าง นวัตกรรม 5. พัฒนาตนเองให้มี ความรอบรู้ ทันสมัยและ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 6. ประพฤติตนให้มี คุณธรรม จริยธรรม และ 	ED1108 พระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา 3 (2-2-5) * ED1009 การฝึกปฏิบัติ วิชาชีพระหว่างเรียน 1 (90)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
		8. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 9. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 10. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น		มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	
Sub PLO 6.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณความเป็นครู	1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ศาสตร์การสอน จิตวิทยา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล วัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และการวิจัย 2. หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม 3. หลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู	1. วิเคราะห์หลักสูตร 2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4. ออกแบบสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล 5. ออกแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน 6. จัดการเรียนรู้ให้มีความรู้คิด และความเป็นนวัตกรรม 7. ออกแบบการวิจัย 8. การทำงานเป็นทีม 9. ทักษะการทำงานที่หลากหลาย 10. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 11. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	2. มีจรรยาบรรณต่อตนเอง 3. มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 4. มีจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 5. มีจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 6. มีจรรยาบรรณต่อสังคม	1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู 2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล 3. สร้างแรงบันดาลใจ 4. ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม 5. พัฒนตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง 6. ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ	ED1010 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 6 (270)* ED1011 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 6 (270)*

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา
				มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	

หมายเหตุ * หมายถึง รายวิชาบังคับเรียน

7. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs)

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
1	<p>ความรู้- มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาเบื้องต้น ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามที่หลักสูตรกำหนด</p> <p>ทักษะ- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อการค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา ให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขปัญหาได้</p> <p>จริยธรรม- ยอมรับค่านิยมและมีคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย เคารพสิทธิ ให้เกียรติคนอื่น มีความสามัคคี ใช้เหตุผลและปัญญาในการดำเนินชีวิต</p> <p>ลักษณะบุคคล - มีเมตตา กรุณา มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม</p>
2	<p>ความรู้- อธิบายองค์ความรู้ที่สำคัญ หลักการ ความรู้เชิงกระบวนการในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องได้ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้</p> <p>ทักษะ- ประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้อย่างถูกต้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาหรือศาสตร์อื่น</p> <p>จริยธรรม- ปฏิบัติตนที่แสดงออกด้วยจิตอาสา เสียสละเพื่อส่วนรวม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จิตใจเมตตา โอบอ้อมอารี รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>ลักษณะบุคคล- มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเพียรพยายาม อดทนและสู้งาน</p>
3	<p>ความรู้- ประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องสู่การปฏิบัติ</p> <p>ทักษะ- ใช้ทักษะทางปัญญา คิดสร้างสรรค์ และคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ใช้ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติงาน การปรับปรุง และพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ</p> <p>จริยธรรม- แสดงออกถึงภาวะผู้นำด้วยความกล้าหาญบนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลา สามารถวินิจฉัย จัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมด้วยความถูกต้องเหมาะสม</p> <p>ลักษณะบุคคล - มีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพดี น่าเชื่อถือ เป็นผู้นำ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง และหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ</p>
4	<p>ความรู้- 1) บูรณาการความรู้ในสาขาวิชาและความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนา งาน</p> <p>2) มีความรู้ ความเข้าใจโลก สามารถเผชิญและรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน</p> <p>ทักษะ- 1) ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ วิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่ม และระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ พัฒนางานวิชาชีพ การดำรงชีวิตและการทำงานเพื่อสร้างสรรค์องค์กรและสังคม</p>

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
	<p>จริยธรรม- รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณ มีอุดมการณ์ความเป็นครู และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู</p> <p>ลักษณะบุคคล- มีความรอบรู้ในสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ความรู้ในวิชาชีพครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างได้ สามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการดำเนินชีวิต สามารถสอนธรรมแก่สังคมและสามารถชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมได้</p>

หมวดที่ 4

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของ SPLOs และวิธีการวัดผล (Assessment Methods)

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning) - การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) - การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้กรณีศึกษา
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning) - การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) - การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Cas-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้กรณีศึกษา
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้บทบาทสมมติ

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ	- การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)	
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning) - การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้สถานการณ์จำลอง
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture- Based Learning) - การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) - การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์/ปรากฏการณ์เป็นพื้นฐาน (Situation- Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้บทบาทสมมติ
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture- Based Learning) - การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) - การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์/ปรากฏการณ์เป็นพื้นฐาน (Situation- Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้บทบาทสมมติ
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศานานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ		

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture- Based Learning) - การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning) - การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture- Based Learning) - การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
PLO 4 รอบรู้ศาสตร์และองค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์กับองค์ความรู้อื่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม		
Sub PLO 4.1 อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การสอนแบบแลกเปลี่ยนความคิด - การสอนแบบสะท้อนความคิด - การสอนแบบตั้งคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถามตอบ - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การยกตัวอย่างกรณีศึกษา - การทำกิจกรรมกลุ่ม
Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน - การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถามตอบ - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนแบบระดมสมอง - การสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติ - การสอนแบบแลกเปลี่ยนความคิด - การสอนแบบสะท้อนความคิด 	<ul style="list-style-type: none"> - การสืบค้นข้อมูลและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง - การตั้งโจทย์ปัญหาเพื่อให้แก้ไข - การกำหนดโจทย์ปัญหาด้วยตนเอง
Sub PLO 4.3 วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกลำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน - การสอนแบบระดมสมอง - การสอนแบบเน้นปัญหา/โครงงาน/กรณีศึกษา - การสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติ - การสอนแบบแลกเปลี่ยนความคิด - การสอนแบบสะท้อนความคิด 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - ให้ทำโครงงาน/จัดสัมมนา/วิจัย - การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา
Sub PLO 4.4 วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การสอนแบบตั้งคำถาม - การสอนแบบแลกเปลี่ยนความคิด - การสอนแบบสะท้อนความคิด - การสอนแบบเน้นปัญหา/โครงงาน/กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - ทำโครงการ
PLO 5 รอบรู้ในศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา		
Sub PLO 5.1 อธิบายศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ด้วยการบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐาน - การเรียนรู้แบบร่วมมือ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถามตอบ - นำเสนองาน - การยกตัวอย่างสถานการณ์จำลอง

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
หลักการ แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู	<ul style="list-style-type: none"> - Team-based Learning - การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน - การเรียนรู้ด้วยแบบ Active learning - การเรียนรู้ด้วยหลักโยนิโสมนสิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การทำกิจกรรมกลุ่ม - Role-play - สถานการณ์จำลอง
Sub PLO 5.2 วิเคราะห์ ศาสตร์ การสอน พระพุทธศาสนา หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทางจิตวิทยามาร่วมในการจัดการเรียน การสอนให้เหมาะกับธรรมชาติของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยบูรณาการเทคโนโลยี ดิจิทัล - การเรียนรู้ด้วยการบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐาน - การเรียนรู้แบบร่วมมือ - Team-based Learning - การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน - การเรียนรู้โดยวิธีโสเครติส - การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) - การเรียนรู้ด้วยแบบ Active learning - การเรียนรู้ด้วยหลักโยนิโสมนสิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถามตอบ - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้สถานการณ์จำลอง - การเปิดโอกาสให้สร้างและออกแบบผลงาน - การสืบค้นข้อมูล - การสืบค้น หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการ เรียนการสอน - case study - การระดมความคิดเห็น - การแลกเปลี่ยนความคิด
Sub PLO 5.3 ออกแบบการวิจัย สร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึง การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน - การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน - การสอนโดยใช้สถานการณ์/ปรากฏการณ์เป็นพื้นฐาน - การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถามตอบ - การยกตัวอย่างสถานการณ์ปัญหา - การศึกษาข้อมูลงานวิจัยของผู้อื่น - การสืบค้นข้อมูล

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) - การเรียนรู้ด้วยแบบ Active learning - การเรียนรู้ด้วยแบบมีส่วนร่วม - การเรียนรู้ด้วยหลักโยนิโสมนสิการ - การเรียนรู้ด้วยหลักอริยสัจ 4 - การเรียนรู้ด้วยหลักกัลยาณมิตรธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - การสืบค้น หรือเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนมา ร่วมกันสรุปภายในชั้นเรียน - การระดมความคิดเห็น - การแลกเปลี่ยนความคิด
PLO 6 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู		
Sub PLO 6.1 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน - การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน - การเรียนรู้แบบร่วมมือ - การเรียนรู้โดยใช้การสืบสอบ - การเรียนรู้จากกระบวนการกระจำค่านิยม - การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา - Workplace-based Learning - creative-based Learning - การเรียนรู้ด้วยการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps - การเรียนรู้โดยใช้ Brain-based Learning - Research-based Learning 	<ul style="list-style-type: none"> - การทำกิจกรรมกลุ่ม - การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู - ศึกษาจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง - การลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง - การสืบค้น หรือเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนมา ร่วมกันสรุป - การระดมสมอง - การนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาที่พบในสถานการณ์จริง

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
	<ul style="list-style-type: none"> - Cooperative Learning - การเรียนรู้โดยด้วยหลักโยนิโสมนสิการ - การเรียนรู้ด้วยหลักกัลยาณมิตรธรรม 	
Sub PLO 6.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณความเป็นครู	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้จากกระบวนการกระจำง่าค่านิยม - การเรียนรู้แบบบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Workplace-based Learning) - การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน - การเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) - การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน (Case-Based Learning) - การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) - การเรียนรู้ด้วยใช้ Coaching and Mentoring - การเรียนรู้ด้วยใช้ Project-based Learning - การเรียนรู้ด้วยหลักโยนิโสมนสิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม - การใช้กรณีศึกษา - การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู - ศึกษาจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง - การตั้งเป้าหมายของตนเอง - การสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง - การนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาที่พบในสถานการณ์จริง

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2.1 ช่วงเวลา

- การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษาที่ 3
- การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษาที่ 4
- การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษาที่ 4

2.2 การเตรียมการ

- 3.2.1 ประสานงานสถานศึกษาเครือข่าย
- 3.2.2 ปฐมนิเทศนักศึกษา
- 3.2.3 จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา
- 3.2.4 ส่งนักศึกษาเข้าปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- 3.2.5 นิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- 3.2.6 ติดตามและประเมินผล

2.3 การประเมินผล

2.3.1 มีคณะกรรมการประเมินผลรายงานการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยคณะกรรมการ รวม 3-5 คน ทำหน้าที่ประเมินการปฏิบัติการสอน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหาและรูปเล่ม

2.3.2 คณะกรรมการประเมินผลรายงานการฝึกปฏิบัติการสอน ทำหน้าที่ประเมินความก้าวหน้า การทำรายงานการปฏิบัติการสอน พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (หากมี)

2.3.3 เมื่อนักศึกษาได้เสร็จสิ้นการการปฏิบัติการสอน ให้นักศึกษาทำรายงานการการปฏิบัติการสอนเล่มสมบูรณ์ เพื่อส่งให้คณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจรายงานฯ และอนุมัติ

2.3.4 นักศึกษาจะผ่านรายวิชานี้เมื่อคณะกรรมการสรุปความเห็นให้ผ่าน

3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการ หรือ งานวิจัย (ถ้ามี)

3.1 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษาที่ 4

3.2 การเตรียมการ

หลักสูตรได้จัดให้นักศึกษาเรียนวิชา ED1007 การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม การเรียนรู้ จัดให้มี อาจารย์ที่ปรึกษาด้านงานวิจัย และมีห้องปฏิบัติการวิจัยโดยจัดหาคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และห้อง สำหรับทำงานวิจัยแก่นักศึกษา

3.3 การประเมินผล

หลักสูตรมีแบบประเมินผลการทำโครงการวิจัยของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาเขียนรายงานและ นำเสนอความก้าวหน้า นักศึกษาเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์หรือมีการนำเสนอให้แก่กรรมการรายวิชา

หมวดที่ 5 การประเมินผลการเรียน และ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

1. วิธีการวัด (Assessment) ความสามารถ และหรือผลลัพธ์การเรียนรู้

การวัดและประเมินผลนักศึกษา หลักสูตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา ดังนี้

1.1 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลรายวิชาต่าง ๆ โดยให้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) ที่กำหนดไว้ในรายวิชาของตน

1.2 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล นักศึกษาก่อนจบการศึกษา โดยหลักสูตรดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

1.3 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกภาคการศึกษา

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	- การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งได้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว สังคมได้อย่างมีเหมาะสมกับแต่ละประเด็นปัญหา ประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และแสดงถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ใช้
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม	- การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์	
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ	- การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์	

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้ ในระดับ พอใช้ (Average) ขึ้นไป
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การสอบปฏิบัติ 	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้ ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงาน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และแสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ในระดับ พอใช้ (Average) ขึ้นไป
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่เรียนรู้ ใฝ่เรียน และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ 	
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ 	
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศานานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ		
Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การสอบปฏิบัติ 	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาตนเองและสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้ และแสดง
Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศานามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	
Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		พฤติกรรมของผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้ ในระดับ พอใช้ (Average) ขึ้นไป
PLO 4 รอบรู้ศาสตร์และองค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์กับองค์ความรู้อื่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิจารณ์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม		
Sub PLO 4.1 อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสังเกต - การตรวจสอบชิ้นงาน 	<p>ระดับดีเยี่ยม อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เหมาะสมอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 80</p> <p>ระดับดี อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ แต่ไม่สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 70 ขึ้นไป</p> <p>ระดับพอใช้ อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ แต่ไม่สอดคล้องกัน และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 60 ขึ้นไป</p> <p>ระดับอ่อน อธิบายความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้บางประเด็น และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 60</p>
Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ - การตรวจสอบชิ้นงาน 	ระดับดีเยี่ยม ประยุกต์ใช้องค์ความรู้สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้เหมาะสมอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 80

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		<p>ระดับดี ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้ แต่ไม่สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 70 ขึ้นไป</p> <p>ระดับพอใช้ ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 แต่ไม่สอดคล้องกัน และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 60 ขึ้นไป</p> <p>ระดับอ่อน ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ สำคัญทางพระพุทธศาสนาตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้บ้าง และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 60</p>
Sub PLO 4.3 วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ - การตรวจสอบชิ้นงาน 	<p>ระดับดีเยี่ยม วิเคราะห์ หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้เหมาะสม อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 80</p> <p>ระดับดี วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้ แต่ไม่สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 70 ขึ้นไป</p> <p>ระดับพอใช้ วิเคราะห์ หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่น</p>

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		<p>ได้ แต่ไม่สอดคล้องกัน และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 60 ขึ้นไป</p> <p>ระดับอ่อน วิเคราะห์หลักการสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่ถูกนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้อื่นได้บางประเด็น และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 60</p>
<p>Sub PLO 4.4 วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา กับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ - การสังเกต - การสัมภาษณ์ 	<p>ระดับดีเยี่ยม วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา กับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้เหมาะสมอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 80</p> <p>ระดับดี วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา กับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้ แต่ไม่สมบูรณ์ และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 70 ขึ้นไป</p> <p>ระดับพอใช้ วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา กับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้ แต่ไม่สอดคล้องกัน และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติร้อยละ 60 ขึ้นไป</p> <p>ระดับอ่อน วิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา กับความรู้หรือสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบันได้บางประเด็น และผ่านการทดสอบทั้งข้อเขียนและปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 60</p>

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
<p>PLO 5 รอบรู้ในศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา</p>		
<p>Sub PLO 5.1 อธิบายศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู หลักการแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การประเมินผลตามสภาพจริง - การสังเกต - การสัมภาษณ์ - การสอบปฏิบัติ 	<p>ระดับดีเยี่ยม (คะแนน 80-100) มีความสามารถในการอธิบายประเด็นดังต่อไปนี้ได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และชัดเจน ทั้ง 4 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา 2. หลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3. หลัก แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู <p>ระดับดี (คะแนน 70-79) มีความสามารถในการอธิบายประเด็นดังต่อไปนี้ได้อย่างครบถ้วน และถูกต้อง ทั้ง 4 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศาสตร์สอนพระพุทธศาสนา 2. หลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3. หลัก แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู <p>ระดับพอใช้ (คะแนน 60-69) มีความสามารถในการอธิบายประเด็นดังต่อไปนี้ได้ครบถ้วน ทั้ง 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา 2. หลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3. หลัก แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		ระดับปรับปรุง (คะแนน 0-50) มีความสามารถในการอธิบายได้บางประเด็น 1. ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา 2. หลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3. หลัก แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู
Sub PLO 5.2 วิเคราะห์ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนา หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อ นวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทาง จิตวิทยามาร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับ ธรรมชาติของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การสอบปฏิบัติ - การประเมินผลตามสภาพจริง - การสังเกต - การสัมภาษณ์ - การตรวจสอบแฟ้มสะสมงาน - การตรวจสอบชิ้นงาน 	ระดับดีเยี่ยม (คะแนน 80-100) สามารถวิเคราะห์ ในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับธรรมชาติของผู้เรียน ในรายวิชาเอกได้ครบถ้วนทุกรายการ 4 รายการ 1) วิธีการสอน รูปแบบ เทคนิคการสอน 2) ออกแบบ เลือกใช้ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 3) หลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ 4) ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา ระดับดี (คะแนน 70-79) สามารถวิเคราะห์ ในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับธรรมชาติของผู้เรียน ในรายวิชาเอกได้ 3 รายการ จาก 4 รายการ 1) วิธีการสอน รูปแบบ เทคนิคการสอน 2) ออกแบบ เลือกใช้ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 3) หลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		<p>4) ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา ระดับพอใช้ (คะแนน 60-69) สามารถวิเคราะห์ ในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ในรายวิชาเอกได้ 2 รายการ จาก 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีการสอน รูปแบบ เทคนิคการสอน 2) ออกแบบ เลือกใช้ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 3) หลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ <p>4) ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปรับปรุง (คะแนน 0-50) สามารถวิเคราะห์ ในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเอกได้เพียง 1 จาก 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีการสอน รูปแบบ เทคนิคการสอน 2) ออกแบบ เลือกใช้ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 3) หลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้
Sub PLO 5.3 ออกแบบการวิจัย สร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - การสอบถาม - การสัมภาษณ์ 	<p>ระดับดีเยี่ยม (คะแนน 80-100) มีทักษะตามประเด็นดังต่อไปนี้ครบถ้วนทั้ง 4 รายการ</p>

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบปฏิบัติ - การทดสอบ - การตรวจสอบชิ้นงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบกระบวนการวิจัยและเครื่องมือการวัดผลประเมินผล 2. สร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ 3. สร้างและพัฒนานวัตกรรมการวิจัยที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน 4. นำผลการประเมินและการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน <p>ระดับดี (คะแนน 70-79) มีทักษะตามประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบกระบวนการวิจัยและเครื่องมือการวัดผลประเมินผล 2. สร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ 3. สร้างและพัฒนานวัตกรรมการวิจัยที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน <p>ระดับพอใช้ (คะแนน 60-69) มีทักษะตามประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบกระบวนการวิจัยและเครื่องมือการวัดผลประเมินผล 2. สร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลได้ 3. สร้างและพัฒนานวัตกรรมการวิจัยได้ <p>ระดับปรับปรุง (คะแนน 0-50) เข้าใจกระบวนการวิจัยและหลักการวัดและประเมินผล</p>

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
PLO 6 บูรณาการศาสตร์การสอนเข้ากับวิชาเอกพระพุทธศาสนา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
Sub PLO 6.1 วิเคราะห์องค์ความรู้ศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - การสอบถาม - การสัมภาษณ์ - การสอบปฏิบัติ - การทดสอบ - การตรวจสอบชิ้นงาน 	<p>ระดับดีเยี่ยม (คะแนน 80-100)</p> <p>ความสามารถในการบูรณาการในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเอก ครบทั้ง 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเลือกวิธี รูปแบบและเทคนิคการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนในรายวิชาเอก 2) การวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ 3) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน 4) การถ่ายทอดศาสตร์การสอนร่วมกับความรู้ในรายวิชาเอกในการจัดการเรียนการสอน <p>ระดับดี (คะแนน 70-79)</p> <p>ความสามารถในการบูรณาการในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเอก จำนวน 3 รายการ จาก 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเลือกวิธี รูปแบบและเทคนิคการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนในรายวิชาเอก 2) การวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ 3) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		<p>4) การถ่ายทอดศาสตร์การสอนร่วมกับความรู้ในรายวิชาเอกในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>ระดับพอใช้ (คะแนน 60-69)</p> <p>ความสามารถในการบูรณาการในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเอก จำนวน 2 รายการ จาก 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเลือกวิธี รูปแบบและเทคนิคการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนในรายวิชาเอก 2) การวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ 3) การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน 4) การถ่ายทอดศาสตร์การสอนร่วมกับความรู้ในรายวิชาเอกในการจัดการเรียนการสอน <p>ระดับปรับปรุง (คะแนน 0-50)</p> <p>ความสามารถในการบูรณาการในประเด็นต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเอก ได้เพียง 1 รายการ จาก 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเลือกวิธี รูปแบบและเทคนิคการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนในรายวิชาเอก 2) การวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ 3) การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		4) การถ่ายทอดศาสตร์การสอนร่วมกับความรู้ในรายวิชาเอกในการจัดการเรียนการสอน
Sub PLO 6.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการสอนพระพุทธศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยพุทธบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - การสอบถาม - การสัมภาษณ์ - การสอบปฏิบัติ - การทดสอบ - การตรวจสอบชิ้นงาน 	<p>ระดับดีเยี่ยม (คะแนน 80-100) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการปฏิบัติตนเป็นต้นแบบตามประเด็นต่อไปนี้ ครบทั้ง 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการ 2. ปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. คุณธรรม จริยธรรม 4. จิตวิญญาณความเป็นครู <p>ระดับดี (คะแนน 70-79) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามประเด็นต่อไปนี้ ครบทั้ง 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการ 2. ปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. คุณธรรม จริยธรรม 4. จิตวิญญาณความเป็นครู <p>ระดับพอใช้ (คะแนน 60-69) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการปฏิบัติตนตามประเด็นต่อไปนี้ ครบทั้ง 4 รายการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการ

พัฒนาการ การเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		<p>2. ปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>3. คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>4. จิตวิญญาณความเป็นครู</p> <p>ระดับปรับปรุง (คะแนน 0-50)</p> <p>ความสามารถในถ่ายทอดความรู้และการปฏิบัติตนต่อไปนี้ได้บ้างประเด็น</p> <p>1. ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์ การสอนพระพุทธศาสนาด้วยพุทธบูรณาการ</p> <p>2. ปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>3. คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>4. จิตวิญญาณความเป็นครู</p>

2. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ระบบประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้ระบบการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแนว OBE มีรายละเอียด ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน	เกณฑ์คะแนน (ร้อยละ)
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.00	80-100
B+	ดีมาก (Very good)	3.50	75-79
B	ดี (Good)	3.00	70-74
C+	ค่อนข้างดี (Above average)	2.50	65-69
C	พอใช้ (Average)	2.00	60-64
D+	อ่อน (Below average)	1.50	55-59
D	อ่อนมาก (Poor)	1.00	0-54
F	ตก (fail)	0	00-49

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

3.2 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก ก) และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง

3.3 เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 143 หน่วยกิต

หมวดที่ 6 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	1-4502-00141-XX-X	อาจารย์	พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุโณ (จารย์คุณ)	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2561 2556	ศน.ม. ศน.บ.	พุทธศาสนาและปรัชญา การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.กุฏราชวิทยาลัย
2	3-4401-00635-XX-X	อาจารย์	นายแก่นเพชร แผงสีพล	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2541 2535	ศศ.ม. ศน.บ.	ภาษาสันสกฤต ภาษาอังกฤษ	ม.ศิลปากร ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
3	1-5799-00179-XX-X	อาจารย์	พระณัฐโชค สุวโจ (ชัยนต์โชติ)	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2559 2557	พธ.ม. ศศ.บ.	พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ
4	3-4001-00052-XX-X	อาจารย์	นายประเสริฐ ชมพรมมา	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2562 2546	ศน.ม. ศน.บ.	พุทธศาสนาและปรัชญา พุทธศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
5	1-4099-00525-XX-X	อาจารย์	นายวุฒิชัย เยาวโพธิ์	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2565 2556	ค.ม. ศน.บ.	การสอนสังคมศึกษา การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

2. อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	1-4502-00141-XX-X	อาจารย์	พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุโณ (จารย์คุณ)	ปริญญาโท	2561	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2556	ศน.บ.	การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
2	3-4401-00635-XX-X	อาจารย์	นายแก่นเพชร แผงสีพล	ปริญญาโท	2541	ศศ.ม.	ภาษาสันสกฤต	ม.ศิลปากร
				ปริญญาตรี	2535	ศน.บ.	ภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
3	1-5799-00179-XX-X	อาจารย์	พระณัฐโชค สุวโจ (ชัยธน์โพธิ์)	ปริญญาโท	2559	พธ.ม.	พระพุทธศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2557	ศศ.บ.	พระพุทธศาสนา	วิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ
4	3-4001-00052-XX-X	อาจารย์	นายประเสริฐ ชมพรมมา	ปริญญาโท	2562	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2546	ศน.บ.	พุทธศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
5	1-4099-00525-XX-X	อาจารย์	นายวุฒิชัย เยาวโพธิ์	ปริญญาโท	2565	ค.ม.	การสอนสังคมศึกษา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2556	ศน.บ.	การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

3. อาจารย์ประจำ

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	1-4502-00141-XX-X	อาจารย์	พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุโณ	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2561 2556	ศน.ม. ศน.บ.	พุทธศาสนาและปรัชญา การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
2	3-4401-00635-XX-X	อาจารย์	นายแก่นเพชร แผงสีพล	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2541 2535	ศศ.ม. ศน.บ.	ภาษาสันสกฤต ภาษาอังกฤษ	ม.ศิลปากร ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
3	1-5799-00179-XX-X	อาจารย์	พระณัฐโชค สุวโจ	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2559 2557	พธ.ม. ศศ.บ.	พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ
4	3-4001-00052-XX-X	อาจารย์	นายประเสริฐ ชมพรมมา	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2562 2546	ศน.ม. ศน.บ.	พุทธศาสนาและปรัชญา พุทธศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
5	1-4099-00525-XX-X	อาจารย์	นายวุฒิชัย เยาวโพธิ์	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2565 2556	ค.ม. ศน.บ.	การสอนสังคมศึกษา การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
6	3-3012-01057-xx-x	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระครูสุธีจริยวัฒน์	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2555 2543 2537	ปร.ด. ศศ.ม. ศน.บ.	บริหารการศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ	ม.ขอนแก่น ม.นเรศวร ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
7	5-3023-00001-xx-x	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระครูธรรมมาภิสมัย	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2555 2544 2539	ปร.ด. ศศ.ม. ศน.บ.	บริหารการศึกษา ไทยคดีศึกษา บริหารการศึกษา	ม.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ม.มหาสารคาม ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
8	1-4099-00009-xx-x	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2559 2552 2549	ศษ.ด. กศ.ม. ศน.บ.	การบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การสอนภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหาสารคาม ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
9	3-4601-00833-xx-x	อาจารย์	พระมหาสัจจาร์ักษ์ ปาลโก	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2549 2545	M.A. ศน.บ.	Philosophy ภาษาอังกฤษ	Kurukshetra University, India ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
10	1-1412-00022-xx-x	อาจารย์	นายคัมภีร์ภาพ คงสำรวย	ปริญญาโท	2553	วท.ม.	อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ	ม.นเรศวร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
				ปริญญาตรี	2550	ศน.บ.	ภาษาอังกฤษ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
11	3-3415-01345-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภัทรชัย อุทาพันธ์	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2554 2549 2545	Ph.D. M.A. ศน.บ.	Philosophy Philosophy ปรัชญา	Kurukshetra University, India Kurukshetra University, India ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
12	3-4401-00635-xx-x	อาจารย์	นายแก่นเพชร แผงสีพล	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2542 2535	ศศ.ม. ศน.บ.	ภาษาสันสกฤต ภาษาอังกฤษ	ม.ศิลปากร ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
13	1-4199-00460-xx-x	อาจารย์	นายพงษ์มนัส ดีอด	ปริญญาโท ปริญญาตรี ปริญญาตรี	2562 2562 2561	ร.ป.ม. ร.บ. น.บ.	รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารรัฐกิจ นิติศาสตร์	ม.ขอนแก่น ม.รามคำแหง ม.ขอนแก่น
14	1-3099-00427-xx-x	อาจารย์	นายคชา ปราณีตพลกรัง	ปริญญาโท ปริญญาตรี	2560 2557	ศษ.ม. ศน.บ.	การสอนภาษาไทย การสอนภาษาไทย	ม.รามคำแหง ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

4. งบประมาณ

4.1 งบประมาณรายรับ (หน่วยบาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ (5 ปี นับจากปีหน้าปก)				
	2566	2567	2568	2569	2570
ค่าธรรมเนียมทางการศึกษาแบบ เหมาจ่าย	360,000	720,000	1,080,000	1,440,000	1,440,000
ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงิน ประเภทอื่นๆ	134,100	268,200	402,300	536,400	536,400
ค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิต	-	-	-	-	30,000
รวมรายรับ	494,100	988,200	1,482,300	1,976,400	2,006,400

4.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วยบาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ (5 ปี นับจากปีหน้าปก)				
	2566	2567	2568	2569	2570
ก. งบดำเนินการ					
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวม3)	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000
3. รายจ่ายระดับมหาลัย/ ส่วนงาน	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
รวม (ก)	1,370,000	1,370,000	1,370,000	1,370,000	1,370,000
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000
รวม (ข)	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000
รวม (ก)+รวม (ข)	1,510,000	1,510,000	1,510,000	1,510,000	1,510,000
จำนวนนักศึกษา	30	60	90	120	120
ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี	50,333.33	25,166.67	16,777.78	12,583.33	12,583.33

4.3 รายรับทั้งปีการศึกษา

รายละเอียด	ปีงบประมาณ (5 ปี นับจากปีหน้าปก)				
	2566	2567	2568	2569	2570
รายรับทั้งปีการศึกษา	494,100	988,200	1,482,300	1,976,400	2,006,400

5. ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ได้สำรวจทรัพยากรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แล้วพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนการสอนของหลักสูตรให้บรรลุ PLOs ทั้ง 6 ข้อ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีห้องสมุดที่มีหนังสือที่เกี่ยวกับรายวิชาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น และภาควิชาที่เกี่ยวข้องมีหนังสือ ตำราเฉพาะทางรวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่

- 1) หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา
- 2) คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 3) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis, ฐานข้อมูล IG Library, Google Scholar

4) ระบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network) หรือที่เรียกว่า เครือข่าย “UniNet” และ ระบบ Proxy Server

6. แผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ในระยะ 4 ปี

รับนักศึกษาปีการศึกษาละ 30 รูป/คน และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้

นักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2566	2567	2568	2568	2570
ชั้นปีที่ 1	30	30	30	30	30
ชั้นปีที่ 2	-	30	30	30	30
ชั้นปีที่ 3	-	-	30	30	30
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	30	30
รวม	30	60	90	120	120
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	30	30

หมวดที่ 7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติและวุฒิการศึกษาของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

1.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(1) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(2) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษาตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(3) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

1.2 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ 1.1 เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

3. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

3.1 ความรู้ และทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์

3.2 การปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา

3.3 ขาดทักษะการใช้ตัวเลขและเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา

4. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา

4.1 จัดการปฐมนิเทศ กิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาใหม่ รวมทั้งการแนะนำหลักสูตร การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เทคนิคการเรียนในหลักสูตร และการบริหารเวลาในการศึกษา ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร

4.2 จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกชั้นปี เพื่อทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือน ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา และการปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่นักศึกษามีปัญหาตามข้างต้นเป็นกรณีพิเศษ

4.3 จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ การติดตามผลการเรียนและการให้คำปรึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1

4.4 การจัดกิจกรรมโครงการด้านการเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ และสอดแทรกคำศัพท์ภาษาอังกฤษในรายวิชาที่ทำการเรียนการสอน และหลักสูตรได้จัดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาพื้นฐาน บังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา ได้แก่ GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และ GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2

4.5 การจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมกระบวนการใช้ตัวเลขและเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ตามระบบที่สภาสถาบันอนุมัติ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้จัดทำเกณฑ์และจัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2565 เป็นแนวทางในการดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน โดยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ตลอดจน กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยมาตรฐานการศึกษาจะครอบคลุมด้านผลลัพธ์ ผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และการบริหารจัดการ ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ส่วนระดับหลักสูตรใช้ตามระบบที่สถาบันอนุมัติ โดยมีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยมีแนวทางการปฏิบัติการกำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

1. แนวทางการประกันคุณภาพสำหรับระดับหลักสูตร

1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์และทบทวนจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1.2 จัดทำแผนดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และกำหนดผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร

1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดเก็บหลักฐานตามพันธกิจในรอบปีการศึกษา (ระยะ 12 เดือน) ตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบการประกันคุณภาพตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย

1.4 ควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร 2 ครั้ง/ปี (ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2) รายงานต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย รวมถึงมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานประจำไตรมาส หรือเป็นกรณี ตามที่หลักสูตรหรือหน่วยงานต่าง ๆ พบปัญหาหรือต้องการข้อเสนอแนะในการรายงานผลการดำเนินงาน

1.5 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ผ่านระบบ (E - Sar) เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร

1.6 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ระดับหลักสูตร ผ่านระบบ CHE QA Online เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด และดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบคุณภาพที่กำหนด ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ส่วนงานสนับสนุน และสถาบัน

1.8 รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ส่วนงานสถาบัน ต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

1.9 นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มาวางแผนพัฒนาคุณภาพ (Improvement Plan) รวมถึงปรับปรุงการดำเนินงานนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

1.10 จัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ผ่านระบบ CHE QA Online ภายใน 120 วัน และเผยแพร่สู่สาธารณชน

1.11 เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษานอกต่อไป

2. ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 การกำกับมาตรฐาน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตาม (1) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยกำหนดกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรตามวิธีแบบ PDCA ดังนี้

2.1.1 การวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ (P)

ขั้นตอนการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1.1.1 ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดกรอบแนวคิดของหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดประชุมสัมมนาคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรและผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ต่าง ๆ เพื่อระดมความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการมองภาพรวมและกำหนดทิศทางตลอดจนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนของหลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้น

2) ร่างหลักสูตร ที่ประชุมกำหนดภาพรวมของหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา ดำเนินการร่างหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ โดยยึดหลักการการจัดการศึกษาแบบ Outcome Based Education (OBE) มาเป็นกรอบแนวคิดในการปรับปรุงหลักสูตร และจัดทำหลักสูตรให้มีหัวข้อของหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

3) เสนอคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร โดยจัดให้มีการวิพากษ์หลักสูตรจัดให้มีการประชุมพิจารณาหลักสูตร เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร เสนอมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการชุดดังกล่าวประกอบไปด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 3 คน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวน 2 คน ระหว่างการประชุมพิจารณาหลักสูตร เลขานุการและ

ผู้ช่วยเลขานุการทำหน้าที่บันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนานำข้อเสนอแนะที่ได้จากบันทึกรายงานการประชุมของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรมาสรุปประมวลเพื่อนำไปปรับแก้ และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

4) เสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา เมื่อหลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรแล้ว คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาได้นำหลักสูตรเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนาพิจารณา โดยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา กับคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาที่เป็นผู้จัดทำคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา สามารถสอบถามให้เกิดความชัดเจนจากผู้จัดทำคำอธิบายรายวิชาได้อย่างครบถ้วน

5) เสนอคณะกรรมการประจำหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาการสอนพระพุทธศาสนา
พิจารณา

6) เสนอสภาวิชาการพิจารณาก่อนรองก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

7) เสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร

2.1.1.2 ขั้นตอนการนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ เพื่อพิจารณาก่อนรองก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัย และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาจึงดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาก่อนรองก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อให้ทันกำหนดการเปิดสอนในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 ดังนี้

1) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาเสนอหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสภาวิชาการ

2) สภาวิชาการตรวจสอบหลักสูตรในเรื่องความถูกต้องของรูปแบบ หัวข้อ และความสอดคล้องของเอกสารกับรูปแบบของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการสภาวิชาการ

3) แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการให้ปรับแก้ และ/หรือชี้แจงเหตุผลกรณียืนยันขอไม่แก้ไขคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาปรับแก้และส่งคืนสภาวิชาการ คณะกรรมการสภาวิชาการตรวจสอบการแก้ไขหลักสูตรตามมติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการ

4) สภาวิชาการเสนอหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ปรับแก้แล้วสภามหาวิทยาลัย เพื่อเสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

5) สภาวิชาการเสนอหลักสูตรโดยมติสภามหาวิทยาลัยให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

2.1.2 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ (D)

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

2.1.2.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบไปด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการออกแบบผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไป ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)

2.1.2.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ โดยยึด หลักตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

2.1.2.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมชี้แจงให้อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ นำ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ ออกแบบไว้ไปจัดทำเป็นรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม แนวทางดังกล่าว

2.1.3 การตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่กำหนด (C)

ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล มีดังนี้

2.1.3.1 ทุกรายวิชาจะต้องมีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ให้เป็นไปตาม เกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและ การประเมินผลเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนด

2.1.3.2 มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน 1 สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษาเพื่อทวนสอบความถูกต้องของรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) และชี้แจงการ ทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ

2.1.3.3 ทุกรายวิชาจะต้องมีการจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา (มคอ.5) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้กำหนดไว้

2.1.3.4 มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน 2 สัปดาห์ ภายหลังปิดภาคการศึกษาเพื่อทวนสอบผลการจัดการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียน การสอน และแนวทางการแก้ไขและพัฒนา

2.1.3.5 มีการจัดทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาตาม มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)

2.1.4 การนำผลการประเมินไปพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผล (A)

ขั้นตอนการดำเนินการการนำผลไปพัฒนา มีดังนี้

2.1.4.1 มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณานำผลการประเมินของ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในปีการศึกษาถัดไป

2.1.4.2 มีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของเกณฑ์ มาตรฐานต่าง ๆ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. บัณฑิต

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอน พระพุทธศาสนา กำหนดกลไกในการควบคุมคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรให้เป็นไปตาม (1) ผลลัพธ์การ

เรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (3) คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร และ (4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยกำหนดกลไกการควบคุมคุณภาพตามแบบ PDCA ดังนี้

3.1 การวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (P)

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร มีดังนี้

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวประกอบด้วย

3.1.1 แผนพัฒนานักศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ทั้ง 2 ข้อ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ใช้กลไกการออกแบบรายวิชา กลวิธีการสอน และการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ มาเป็นแผนงานหลักในการผลักดันให้นักศึกษารับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ทั้ง 2 ข้อ

3.1.2 แผนพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้นำ (PLOs) ทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ด้าน และกำหนดออกมาเป็นลำดับขั้นในการพัฒนาคุณลักษณะทั้ง 4 ด้านดังกล่าว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ใช้กลไกการออกแบบรายวิชา กลวิธีการสอน การประเมินผลในรายวิชา ต่าง ๆ มาเป็นแผนงานหลักในการผลักดันให้นักศึกษาบรรลุคุณลักษณะทั้ง 4 ด้านที่กำหนดไว้

3.1.3 แผนพัฒนานักศึกษาให้บรรลุคุณลักษณะพิเศษ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร กำหนดกลยุทธ์และวิธีการในการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษเหล่านั้น มาเป็นกลไกขับเคลื่อนให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษเหล่านั้น

3.1.4 แผนส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้วางแผน (1) การประชาสัมพันธ์ (2) การสัมมนาและทำวิจัยกับความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต และ (3) การจัดสัมมนาเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้นักศึกษาค้นพบแนวทางในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

3.2 การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรตามแผนที่กำหนดไว้ทั้ง 3 แผน (D)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

3.2.1 ออกแบบรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้กำหนดไว้ทั้งในเรื่อง CLOs กลวิธีการสอนและการประเมินผล

3.2.2 จัดการเรียนการสอนตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3)

3.2.3 ประเมินผลการเรียนการสอนตามเกณฑ์การประเมิน (Assessment Rubric) ซึ่งจะถูกออกแบบให้เป็นเกณฑ์การประเมินที่สามารถวัดพัฒนาการของนักศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ได้

3.2.4 หลักสูตรร่วมกับคณะฯ จัดให้มีสัมมนาและ/หรือส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมวิชาการในระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

3.3 การทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทั้ง 3 แผน (C)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

3.3.1 ในทุกสิ้นปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทวนสอบและดูแลกำกับติดตาม นักศึกษาในหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนา PLOs คุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และคุณลักษณะพิเศษ

3.3.2 ประเมินคุณภาพของบัณฑิตโดยให้บรรลุตามกรอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประเมินผลการจัดสัมมนาและการเผยแพร่ผลงาน วิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกปีการศึกษา พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนเพื่อการพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

3.4 การนำผลการประเมินไปพัฒนาแผนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร (A)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

3.4.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำผลการทวนสอบนักศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชาต่าง ๆ ในปีการศึกษาถัดมาให้สอดคล้องกับ ผล การเรียนรู้ที่นักศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนามาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำจุดแข็งจุดอ่อนที่ค้นพบมาพัฒนาการจัดงานสัมมนา และการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยนำเอาผลด้านการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรและความรู้ความสามารถของบัณฑิตในหลักสูตรมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแผนงานด้านนี้ หากนักศึกษาในหลักสูตรสามารถบรรลุเกณฑ์คุณภาพที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ นักศึกษาเหล่านั้นจะเป็น บัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับ (1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) (2) มาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (3) คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร และ (4) วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร โดยบัณฑิตในหลักสูตรจะสามารถ

1) มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่าง เหมาะสม ถูกต้อง

2) มีทักษะในการสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา สามารถประยุกต์ใช้เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและหรือประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา

3) มีคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพครู ประพฤติดีงาม เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรับผิดชอบ

4) มีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์และมีจิตสาธารณะ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนแปลงได้

4. นักศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำ หลักสูตรได้กำหนดกลไกการดูแลนักศึกษาในหลักสูตรตามหลักการ PDCA ดังนี้

4.1 การวางแผนรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อม ดังนี้

4.1.1 กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและวิธีการรับนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร และเป็นไปตามคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร และเป็นไปตามระเบียบการรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

4.1.2 กำหนดจำนวนนักศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพของหลักสูตรในการพัฒนานักศึกษาเหล่านั้นให้บรรลุ PLOs ของหลักสูตร และงบประมาณในการบริหารหลักสูตร

4.1.3 ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนในข้อ 3.1.2 กล่าวคือ จำนวนผู้สมัครไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ให้ปรับแผนงบประมาณการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่

4.2 การดำเนินงานดูแลนักศึกษาระหว่างการเรียนการสอน (D)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

4.2.1 กระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางต่าง ๆ ในการเรียน

2) อาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวจะต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา พร้อมจัดทำตารางการทำงานติดไว้หน้าห้องทำงานและเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหลักสูตร

4.2.2 กระบวนการรักษานักศึกษาให้คงอยู่

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประชุมรายงานผลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ข้อร้องเรียนของนักศึกษา และปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาในหลักสูตร เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาทุกภาคการศึกษา

2) อาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลการให้คำปรึกษา สถานภาพ ปัญหาและข้อร้องเรียนของนักศึกษาในที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ รายงานพัฒนาการของนักศึกษาและปัญหาที่ค้นพบในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

4.2.3 กระบวนการอุทธรณ์และร้องเรียนของนักศึกษา

1) ในคาบแรกของการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนในทุกรายวิชาต้องแจกและชี้แจงรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ของรายวิชา CLOs ที่นักศึกษาต้องบรรลุ กลวิธีการสอน วิธีการเก็บคะแนน และวิธีการประเมินผล ซึ่งต้องมีการแสดงเกณฑ์การประเมิน (Assessment Rubric) หรือเกณฑ์และเงื่อนไขการให้คะแนนที่ชัดเจน

2) รายงานหรือการเก็บคะแนนระหว่างเรียนในรูปแบบอื่น ๆ จะต้องแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษารับทราบภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากนักศึกษาได้ส่งงาน เพื่อนักศึกษาจะได้นำผลการประเมินนั้นไปปรับปรุงงานในครั้งต่อไป

3) ในการสอบกลางภาค และปลายภาค หากนักศึกษาไม่พอใจในผลการประเมิน นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ คะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

4.3 การทวนสอบแผนการดูแลนักศึกษา (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการทวนสอบแผนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

4.3.1 กระบวนการทวนสอบผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และแนวทางแก้ไข

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินด้านต่าง ๆ ดังกล่าว มากำหนดแนวทางการแก้ไขและแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาถัดไป

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรชี้แจงแนวทางการแก้ไขและพัฒนาให้อาจารย์และนักศึกษารับทราบทุกภาคการศึกษา

4.3.2 กระบวนการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษา

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในระดับรายวิชาทุกภาคการศึกษา

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในระดับหลักสูตรก่อนจบการศึกษา

4.3.3 กระบวนการสำเร็จการศึกษา

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในเรื่อง การบรรลุ PLOs กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา 4 ด้าน และคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร

3) นักศึกษาดำเนินตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการสำเร็จการศึกษา

4.3.4 การนำผลการทวนสอบไปปรับปรุงแผนการดูแลนักศึกษา (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการนำผลการทวนสอบไปปรับปรุงแผนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

1) กระบวนการปรับปรุงแผนการรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

(1) ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะนำแผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาจริงมาทบทวนเพื่อปรับแผนการรับนักศึกษาในปีการศึกษาถัดไป

(2) ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะนำรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาและผลการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลในรายวิชาเหล่านั้นมาทบทวนเพื่อปรับแผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาในปีการศึกษาถัดไป

2) กระบวนการปรับปรุงแผนการให้คำปรึกษาและแนะแนว

ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำรายงานผลการให้คำปรึกษาและแนะแนวของอาจารย์ที่ปรึกษา และข้อร้องเรียนของนักศึกษามาทบทวนเพื่อปรับแผนการให้คำปรึกษาและแนะแนวในปีการศึกษาถัดไป

3) กระบวนการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน

ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำรายงานผลการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา รายงานการประเมินผลการสอนของนักศึกษา และรายงานความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนมาทบทวนเพื่อปรับแผนการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป

5. อาจารย์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้กำหนดกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ตามหลักการ PDCA ดังนี้

5.1 การวางแผนอัตรากำลังอาจารย์ (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนอัตรากำลังอาจารย์ในหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ว่าด้วยจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และสอดคล้องกับแผนการรับนักศึกษา และจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาจริง

5.2 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษ และการรับอาจารย์ใหม่ (D)

5.2.1 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ประชุมร่วมกันและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังนี้

- 1) สรรหาอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
- 2) ดำเนินการสรรหาและออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
- 3) ชี้แจงบทบาทและหน้าที่การเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

5.2.2 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษซึ่งจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติให้กับนักศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจึงได้กำหนดนโยบายการเชิญอาจารย์พิเศษ ดังนี้

- 1) ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง และมีความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์พิเศษ
- 2) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้งนี้ต้องเสนอประวัติและผลงานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ/รายวิชาที่จะให้สอน
- 3) ให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษทุกภาคการศึกษา/ทุกครั้งที่มีการสอน
- 4) อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น ๆ

5.2.3 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่เพื่อมาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่ดังกล่าวจะต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

5.3 การพัฒนาอาจารย์ (D)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในหลักสูตร ดังนี้

5.3.1 กำหนดให้อาจารย์ในหลักสูตรทำวิจัยและผลิตผลงานวิชาการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

5.3.2 จัดสรรงบประมาณในการทำวิจัยและผลิตผลงานวิชาการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการสรรหาแหล่งเผยแพร่ผลงานวิชาการให้แก่อาจารย์ในหลักสูตร

5.3.3 กระตุ้นและส่งเสริมให้อาจารย์ในหลักสูตรขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

5.3.4 กำหนดให้อาจารย์ในหลักสูตรเข้าร่วมการสัมมนาหรืออบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5.4 การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร (D)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต้องประชุมร่วมกัน ดังนี้

5.4.1 วางแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลก่อนเปิดภาคการศึกษา

5.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร

5.4.3 ปรีกษาหาหรือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

5.5. การทวนสอบคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประชุมทวนสอบคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา กำหนดแนวทางแก้ไขรวมทั้งสรรหาอาจารย์ใหม่ ๆ มาประจำหลักสูตร

5.6 การพัฒนาแผนอัตรากำลังและการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการทวนสอบคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์มาเป็นข้อมูลในการปรับแผนอัตรากำลังและการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ได้ค้นพบ

6. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้วางกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรให้สามารถบรรลุ PLOs ทั้ง 2 ข้อ และมีประสิทธิผลในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาด มีคุณลักษณะพิเศษที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 อีกทั้งกลไกดังกล่าวยังใช้หลักการ PDCA มาขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 การออกแบบหลักสูตรและวางระบบการจัดการเรียนการสอน (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนและออกแบบปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้นำหลักการจัดการศึกษาแบบ Outcomes Based Education (OBE) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ

ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาเป็นเกณฑ์หลักในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

6.1.1 ออกแบบ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.1.2 นำ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาออกแบบรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการของ Bloom's Taxonomy (Revised) ในการจัดแผนการศึกษา

6.1.3 ออกแบบ CLOs วิธีการสอน และการประเมินผลในทุกรายวิชา โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) CLOs ในแต่ละรายวิชาจะต้องผลักดันให้นักศึกษาสามารถบรรลุ PLOs ในส่วนที่ รายวิชานั้น ๆ รับมอบมา

2) วัตถุประสงค์ของรายวิชา เนื้อหาวิชา บทเรียน วิธีการและเกณฑ์ในการประเมินผลต้องสอดคล้องและผลักดันให้นักศึกษาบรรลุ CLOs ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ๆ

3) กิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับหลักการสอนแบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดชีพ

4) การจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

6.1.4 จัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อร่วมกันกำหนดผู้รับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร และชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) แผนการจัดการศึกษา และแนวทางในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้

6.1.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และส่งให้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อทวนสอบความถูกต้องอย่างน้อย 1 อาทิตย์ก่อนเปิดภาคการศึกษา

6.2 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผน (D)

ในระหว่างการจัดการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรควบคุม กำกับและติดตามการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผน ดังนี้

6.2.1 จัดให้มีการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน อย่างน้อย 1 รายวิชา 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา

6.2.1 จัดให้มีการประชุมรายงานผลการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคการศึกษา

6.3 การดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา ดังนี้

6.3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่าง ๆ ต้องจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานรายวิชา (มคอ. 5) ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนให้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

6.3.2 จัดให้มีการประชุมรายงานผลการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยนำเอารายงานผลการดำเนินงานรายวิชา (มคอ. 5) ในรายวิชาต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อทวนสอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ

6.3.3 จัดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชา

6.4 การนำผลการประเมินไปปรับปรุงกลวิธีการสอน (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชานั้น ๆ ในปีการศึกษาถัดไป

6.5 การประกันผลลัพธ์การเรียนรู้

6.5.1 คณะกรรมการจัดการเรียนการสอนระดับภาควิชา จัดทำร่างรายการวิชาตามแผนการศึกษาของนักศึกษา เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพิจารณาความถูกต้องและประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

6.5.2 มีการประชุมคณาจารย์เพื่อพิจารณากำหนดผู้สอน ตามความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาและประสบการณ์การทำงานของแต่ละคนให้เหมาะสมกับสาระรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย

6.5.3 คณะกรรมการจัดการเรียนการสอนระดับภาควิชารวบรวมข้อมูล เพื่อนำเข้าประชุมภาควิชาโดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเข้าร่วมประชุม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้ง นอกจากนี้หลักสูตรได้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญมาเป็นอาจารย์พิเศษในบางหัวข้อบางรายวิชา กำหนดให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำมคอ.3/4 ก่อนเปิดภาคการศึกษา

6.5.4 อาจารย์ผู้สอนชี้แจงแผนการเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบในวันแรกของการเรียนการสอน

6.5.5 หลังปิดภาคการศึกษา นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์

6.5.6 คณะกรรมการจัดการเรียนการสอนและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรร่วมกันกำหนดแนวทางในการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละปีการศึกษา

7. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ร่วมกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ในการจัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาให้นักศึกษาใน หลักสูตรสามารถบรรลุ PLOs ทั้ง 2 ข้อได้ ดังนี้

7.1 การบริหารงบประมาณ

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา จัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อทรัพยากรการเรียนการสอนที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีมติเห็นชอบว่าจำเป็นต่อการสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา และสามารถพัฒนาให้นักศึกษาบรรลุ PLOs ทั้ง 2 ข้อได้

7.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ได้สำรวจทรัพยากรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แล้วพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนการสอนของหลักสูตรให้บรรลุ PLOs ทั้ง 2 ข้อ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีห้องสมุดที่มี

หนังสือเกี่ยวกับรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น และภาควิชาที่เกี่ยวข้องมีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่

- 1) หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 3) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง
- 4) ระบบเครือข่าย

7.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

นอกจากนี้แล้ว เพื่อสร้างความมั่นใจว่า นักศึกษาในหลักสูตรจะได้ตำราและสื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสอดคล้องต่อการพัฒนา PLOs ทั้ง 2 ข้อ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ได้วางแผนการจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติมในแต่ละปีการศึกษา โดยมีกลไกดังต่อไปนี้

7.3.1 มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน

7.3.2 ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อสื่อ และตำราที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

7.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่าง ๆ

7.3.4 ประสานงานกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง

7.3.5 สำรวจความต้องการและการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

7.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน และเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์ร่วมกัน ประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

7.4.1 เป้าหมาย จัดให้มีห้องเรียน สื่อการสอน ระบบเครือข่ายและช่องทางการเรียนรู้ที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการศึกษาในห้องเรียน นอกห้องเรียนและเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

7.4.2 การดำเนินการ 1) จัดให้มีห้องเรียนที่มีความพร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) จัดให้มีเครือข่ายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมเพียงพอ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง 3) จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา โสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้

7.4.3 การประเมินผล 1) สถิติของจำนวนหนังสือ ตำราและโสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้ที่มีให้บริการ และสถิติการใช้งานหนังสือ ตำรา และโสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้ 2) ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติการ

8. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา

8.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้มีระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งในระดับรายวิชาทุกรายวิชาและในระดับหลักสูตร ดังนี้

8.1.1 การทวนสอบฯ ระดับรายวิชา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) ซึ่งต้องกำหนดตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังที่ได้รับมอบหมายมาจากหลักสูตร (ดังแสดงในตารางแสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา) จำแนกตามรายวิชา กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร PLOs : Program Learning Outcomes)

2) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องจัดทำเกณฑ์การประเมินผล (Assessment Rubric) โดยนำ CLOs ในรายวิชามาเป็นเกณฑ์ในการจัดทำ และชี้แจงให้นักศึกษารับทราบในเกณฑ์ดังกล่าวในช่วงโมงแรกของการจัดการเรียนการสอน

3) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องประเมินผลและให้ระดับคะแนน (เกรด) ตาม Assessment Rubric ที่กำหนดไว้

4) ในทุกภาคการศึกษา ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนและการประเมินผล คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จะต้องจัดประชุมเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ รายงานผลการประเมินและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ชี้แจงกำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ

5) ให้จัดการทวนสอบฯ ในรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาต้นในภาคการศึกษาปลาย และรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาปลายในภาคการศึกษาต้นของปีการศึกษาถัดมา โดยในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกำหนดวิธีการทวนสอบฯ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ให้ดำเนินการทวนสอบฯ ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาลำดับถัดไปของรายวิชานั้น ๆ เช่น ทวนสอบรายวิชา เพราะถ้านักศึกษาไม่บรรลุ CLOs ของรายวิชา ก็ไม่สามารถมีความรู้และทักษะที่เพียงพอที่จะเรียนวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับมติในที่ประชุม

(2) ให้ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) นั้นมาเป็นเกณฑ์ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยจัดทวนสอบฯ ในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน

(3) ในการทวนสอบฯ หากพบว่านักศึกษายังไม่บรรลุ CLOs ข้อใด ให้อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่ถูกกำหนดให้เป็นวิชาทวนสอบฯ พัฒนาเพิ่มเติม CLOs ข้อนั้น ๆ ให้แล้วเสร็จภายในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้บรรลุ CLOs ในวิชาลำดับถัดไปได้

8.1.2 การทวนสอบฯ ระดับหลักสูตร มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดให้มีการทวนสอบฯ ระดับหลักสูตรในรายวิชา

2) จัดทำเกณฑ์การประเมินผลคุณภาพ หรือในรูปแบบ Assessment Rubric ที่ใช้ CLOs ที่กำหนดในหลักสูตรเป็นเกณฑ์หลักในการวัดผล

3) นักศึกษาต้องบรรลุเกณฑ์ขั้นต่ำสุดของ CLOs ที่กำหนดในหลักสูตรจึงจะสามารถได้ระดับผ่าน (pass) ในรายวิชา

8.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

เน้นการทำวิจัยดูผลสัมฤทธิ์ของการประกอบอาชีพของบัณฑิต และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยอาจดำเนินการได้ดังนี้

8.2.1 การรวบรวมภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

8.2.2 การสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยการสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ

8.2.3 การเปิดโอกาสให้บัณฑิตเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

8.2.4 ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

หมวดที่ 9 ระบบและกลไกของการพัฒนาหลักสูตร

1. การพัฒนาหลักสูตรในภาพรวม

การวางแผนคุณภาพมีการดำเนินการต่อไปนี้

1.1 ชั้นการเตรียมการ ซึ่งการเตรียมการที่มีความสำคัญ

1.1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำกรชี้แจงทำความเข้าใจใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Study Report)

1.1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

1.2 ชั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยชั้น 4 ขั้นตอน

1.2.1 การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

1.2.2 การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะที่ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร วิทยุกลุ่ม วิทยุหมวด และให้การนิเทศ

1.2.3 การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

1.2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

1.3 ชั้นการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

2. การควบคุมคุณภาพ

2.1 มหาวิทยาลัยมีกลไกกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจะต้องส่ง มคอ.5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา

2.2 หลักสูตรภายใต้การบริหารงานของภาควิชามีการกำหนดให้มีคณะกรรมการงานวิชาการกำกับให้ผู้สอนจัดทำ มคอ.5/6

2.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตรวจสอบรายงาน มคอ.5/6 ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรเพื่อ พิจารณาตรวจสอบสอดคล้องตามคำอธิบายรายวิชาที่มีอยู่ใน มคอ.2

2.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีการประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังปีการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตร

2.5 เสนอที่ประชุมภาคพิจารณาเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาผลการดำเนินงานต่อไป

3. การจัดการกับความเสียงของหลักสูตร

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แผนรับมือความเสี่ยง
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ลาออกและพ้นสภาพจำนวนมาก	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเข้าใจ และเชื่อมั่นในเส้นทางอาชีพแก่นักศึกษาและผู้ปกครอง - สร้างความรักและความผูกพันระหว่างนักศึกษา กับคณะ สถาบัน - สร้างระบบการติดตามให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาผลการเรียน และปัญหาการปรับตัวเข้ากับสถาบันการศึกษา - จัดให้ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในสายอาชีพ มาพูดให้นักศึกษาและผู้ปกครองได้ ฟังและรับทราบข้อมูล - จัดประชาสัมพันธ์การรับเข้าศึกษาต่อ
นักศึกษาที่สนใจสมัครเรียนมีจำนวนน้อย	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชาสัมพันธ์การรับเข้าศึกษาต่อ - จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในบรรยากาศการเรียน เพื่อลดกลัวของนักศึกษาไทย
การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	ให้คณาจารย์ทุกท่านศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 อย่างละเอียดและลึกซึ้งเพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินได้ถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุม นอกจากนี้ยังมีการจัดประชุมนิเทศผู้สอนแต่ละ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	แผนรับมือความเสี่ยง
	ภาคการศึกษา ก่อนปฏิบัติการสอนในภาคการศึกษานั้นๆ
ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอนยังไม่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตรผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ หรือสนับสนุนให้อาจารย์ศึกษาต่อ - จัดระบบพัฒนาอาจารย์ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

4. การจัดการข้อร้องเรียน

การดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา มีระบบและกลไกการจัดการข้อร้องเรียน เพื่อให้การจัดการข้อเรียนจากนักศึกษาของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนของระบบและกลไกการจัดการข้อร้องเรียน ดังนี้

4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรรับเรื่องร้องเรียนของนักศึกษา จากกล่องรับเรื่องร้องเรียน กระดานสนทนา ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะฯ รวมถึงผ่านระบบ Social Network ต่าง ๆ ฯลฯ

4.2 หลังจากอาจารย์ประจำหลักสูตรได้รับข้อร้องเรียนของนักศึกษาแล้ว จึงทำการบันทึกข้อร้องเรียน ลงระบบและส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหารรับทราบ

4.3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อร้องเรียน และดำเนินการติดต่อนักศึกษาเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขและป้องกัน

4.4 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาในข้อร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งให้นักศึกษาทราบ และบันทึก ข้อมูลผลการแก้ไขลงในระบบ จากนั้นจึงรายงานผลการดำเนินงานให้แก่อาจารย์ประจำหลักสูตร รวมถึง ผู้บริหารรับทราบ

4.5 อาจารย์ประจำหลักสูตรประชุมสรุปรายงานการร้องเรียนของนักศึกษา และผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา เพื่อประเมินความเสี่ยงและหาแนวทางการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และรายงานให้แก่ ผู้บริหารรับทราบ

4.6 จัดเก็บผลการจัดการข้อร้องเรียนลงระบบ เพื่อเผยแพร่และแบ่งปันเป็นกรณีศึกษา (Knowledge Sharing) ให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกับข้อร้องเรียนของนักศึกษาในกรณี ต่อไป

5. การอุทธรณ์และการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

นักศึกษาอุทธรณ์ผลการเรียนผ่านช่องทางการส่งเอกสารขออุทธรณ์ผลการศึกษา โดยนำส่งที่เลขานุการหลักสูตร ประธานหลักสูตรตรวจสอบผลการอุทธรณ์แล้วดำเนินการ 2 แนวทาง ดังนี้

5.1 แก้ไขผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำรายวิชาแก้ไข แจ้งผลการแก้ไขแก่นักศึกษา แก้ไขผลการเรียนในระบบบริการการศึกษา

5.2 คงผลการเรียนเดิมแล้วแจ้งผลการอุทธรณ์แก่ผู้ร้องเรียน

กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนอยู่ภายใต้คณะกรรมการการอุทธรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้เป็นกลางและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

หลักสูตรฯ มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปี โดยใช้เกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 โดยองค์ประกอบ คุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้ เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ และมีการ ประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

6.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

6.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้แทนบัณฑิต ผู้แทน นักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต

6.1.2 คณะกรรมการฯ วางแผนประเมินอย่างเป็นระบบ

6.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบัน และจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรทุกรุ่น

6.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและ ใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตประกอบการประเมิน

6.3 โดยผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

6.3.1 ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชาโดย แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

6.3.2 ติดตามจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

7. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

7.1 การปรับปรุงรายวิชา

จากการรวบรวมข้อมูลและการประเมินการสอนของอาจารย์ อาจนำผลที่ได้มาปรับปรุง รายวิชาหรือเพิ่มรายวิชาเลือก ซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร การปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับตามความต้องการ ของผู้เรียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร

7.2 การปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับถือเป็นการปรับปรุงมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้าง ของหลักสูตร จะทำทุก 5 ปีเมื่อครบรอบระยะเวลาการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.2.1 คณะกรรมการประเมินหลักสูตร จัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็น ที่จำเป็นในการปรับปรุง

7.2.2 จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

7.2.3 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

7.2.4 หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเสนอให้สภาวิชาการพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุงใหม่

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
<p>1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861105546 ภาษาไทย : หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Teaching Buddhism</p>	<p>1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861105546 ภาษาไทย : หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Teaching Buddhism</p>	คงเดิม
<p>2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย): ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนพระพุทธศาสนา) ชื่อย่อ (ไทย): ศษ.บ. (การสอนพระพุทธศาสนา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Education (Teaching Buddhism) ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.Ed. (Teaching Buddhism)</p>	<p>2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย): ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การสอนพระพุทธศาสนา) ชื่อย่อ (ไทย): ศษ.บ. (การสอนพระพุทธศาสนา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Education (Teaching Buddhism) ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.Ed. (Teaching Buddhism)</p>	คงเดิม

2. สาระในการปรับปรุง

2.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร		เหตุผล
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมีความสอดคล้องกับปรัชญาสถาบันคือมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในด้านการสอน มีการบูรณาการการสอนกับพุทธวิทยาการศึกษา	จัดการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยให้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศด้านความรู้ คุณธรรม รู้เท่าทันและดำรงตนอยู่ได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานพุทธบูรณาการท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก	ปรับปรุง

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดการปรับปรุงดังนี้

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	หมายเหตุ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ปรับปรุง

<p>หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการทางพระพุทธศาสนา การบูรณาการ การประยุกต์ใช้พุทธวิทยากับการศึกษา ศาสตร์ การสอน และการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีทักษะการจัดการเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนและสังคมสร้างทักษะแห่งการเรียนรู้การคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 3. มีคุณธรรมจริยธรรมอุดมการณ์และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพคุณลักษณะคุณสมบัติความเป็นครูที่ดี รวมทั้งมีศักยภาพที่จะพัฒนางานให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถใช้ความรู้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา และการทำงานได้ 	<p>หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง 2. มีทักษะในการสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา สามารถประยุกต์ใช้เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและหรือประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา 3. มีคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพครู ประพฤติตนดีงามเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรับผิดชอบ 4. มีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์และมีจิตสาธารณะ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนแปลงได้ 	
--	---	--

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566			
โครงสร้างหลักสูตร				โครงสร้างหลักสูตร			
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต	1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	115	หน่วยกิต	2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	113	หน่วยกิต
2.1 วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	18	หน่วยกิต	2.1 วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	18	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพรุ	ไม่น้อยกว่า	35	หน่วยกิต	2.2 วิชาชีพรุ	ไม่น้อยกว่า	35	หน่วยกิต
2.2.1 วิชาบังคับ		23	หน่วยกิต	2.2.1 วิชาบังคับ		23	หน่วยกิต
2.2.2 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		12	หน่วยกิต	2.2.2 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		13	หน่วยกิต
2.3 วิชาเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	62	หน่วยกิต	2.3 วิชาเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	60	หน่วยกิต
1) วิชาบังคับ		42	หน่วยกิต	1) วิชาบังคับ		40	หน่วยกิต
2) วิชาเลือก		20	หน่วยกิต	2) วิชาเลือก		20	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต	3. กลุ่มวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
รวม		151	หน่วยกิต	รวม		143	หน่วยกิต

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดศึกษาทั่วไป 24 หน่วยกิต	เหตุผล
1) รายวิชาบังคับเรียน 18 หน่วยกิต 2) รายวิชาเลือกเรียน 12 หน่วยกิต รวม 30 หน่วยกิต	1) รายวิชาพื้นฐานบังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา 2) รายวิชาบังคับเรียน 8 รายวิชา จำนวน 24 หน่วยกิต	ยกเลิกรายวิชาเลือกเรียน
	รายวิชาพื้นฐาน บังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6) GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6)	เพิ่มรายวิชา
1) รายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE1001 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6)	GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย 3 (3-0-6)	GE1001 วิธี มร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
		- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน
GE1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE1010 การเมืองการปกครองไทย 3 (3-0-6)		ยกเลิก
2) รายวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา 3 (3-0-6)	GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน
GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม 3 (3-0-6)		ยกเลิก
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3 (3-0-6)	GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 (3-0-6)	GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
		- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
GE3003 ทักษะการพูดการฟังภาษาอังกฤษ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3005 ธรรมชาติภาษาอังกฤษ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3009 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE3010 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน 3 (3-0-6)		ยกเลิก
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ 3 (3-0-6)	GE1006 วิจัยและนวัตกรรม3 (2-2-5)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE4002 คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE4003 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE4004 ปัญญาประดิษฐ์ 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต 3 (3-0-6)		ยกเลิก
GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)	GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5)	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
		- ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน
	GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)	เพิ่มรายวิชา ตามกฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ตารางเปรียบเทียบรายวิชา หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	คงเดิม
1. โครงสร้างหลักสูตร		
<p>โครงสร้างหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต และ คณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>ก. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาบังคับเรียน 12 หน่วยกิต - รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต <p style="text-align: center;">รวม 18 หน่วยกิต</p>	<p>โครงสร้างหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต และคณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>ก. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาบังคับเรียน 12 หน่วยกิต - รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต <p style="text-align: center;">รวม 18 หน่วยกิต</p>	ปรับปรุงรายวิชาให้สอดคล้องกัน ทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรี
รายวิชาบังคับเรียน 12 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 12 หน่วยกิต	คงเดิม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
BU5001 ประวัติและพัฒนนาการของพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)	BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1 3 (3-0-6)	BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)	- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)	BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
BU5004 การปฏิบัติกรรมฐาน 3(2-2-5)	BU5004 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	คงเดิม
BU5005 พระพุทธศาสนานิกายหลัก 2 (2-0-4)		ยกเลิก
BU5006 ศาสนาเพื่อการพัฒนา 2 (2-0-4)	BU5006 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต
BU5007 ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา 2 (2-0-4)	BU5005 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต
BU5008 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 2 (2-0-4)		ยกเลิก
BU5009 พระสงฆ์กับการดูแลสุขภาพ 2 (2-0-4)	BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต
BU5010 นวัตกรรมวัดเชิงท่องเที่ยว 2 (2-0-4)	BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	เหตุผล
BU5011 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 2 (2-0-4)	BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต
BU5012 พุทธศิลป์และโบราณคดี 2 (2-0-4)		ยกเลิก
BU5013 การบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ไทย 2 (2-0-4)	BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - เพิ่มหน่วยกิต
	BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	เพิ่มรายวิชา
	BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)	เพิ่มรายวิชา

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหมวดวิชาชีพรู้ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				เหตุผล
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
	(2) กลุ่มวิชาชีพรู้ ไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต				(2) กลุ่มวิชาชีพรู้ ไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต			
	รายวิชาชีพรู้ 23 หน่วยกิต				รายวิชาชีพรู้ 22 หน่วยกิต			
1	ED1001	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู	3(3-0-6)	1	ED1001	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู	3(3-0-6)	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
2	ED1002	ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษา	2(2-0-4)	2	ED1002	ED1002 การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา	2(2-0-4)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา และหน่วยกิต
3	ED1003	จิตวิทยาสำหรับครู	3(3-0-6)	3	ED1003	จิตวิทยาสำหรับครู	2(2-0-4)	- ลดหน่วยกิต - ปรับเวลาการบรรยาย ปฏิบัติและศึกษาดูด้วย ตนเอง

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				เหตุผล
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
4	ED1004	หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้	3(2-2-5)	4	ED1004	หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้	3(2-2-5)	- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
5	ED1005	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3(2-2-5)	5	ED1005	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3(2-2-5)	- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเวลาการบรรยาย ปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง
6	ED1006	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3(2-2-5)	6	ED1006	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3(2-2-5)	- ปรับเวลาการบรรยาย ปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง
7	ED1007	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	3(2-2-5)	7	ED1007	การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	3(2-2-5)	- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเวลาการบรรยาย ปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง
8	ED1008	ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	3(3-0-6)	8	ED1008	ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	3(2-2-5)	- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
รายวิชามาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ 12 หน่วยกิต				รายวิชามาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ 13 หน่วยกิต				
9	ED1009	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1	2(90)	9	ED1009	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	1(90)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - ลดหน่วยกิต
10	ED1010	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	2(90)	10	ED1010	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1	6(270)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา และเพิ่มหน่วยกิต
11	ED1011	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 3	2(90)	11	ED1011	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	6(270)	- แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา และเพิ่มหน่วยกิต
12	ED1012	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 4	6(270)	12				ยกเลิกรายวิชา

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
(3) กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา 62 หน่วยกิต				(3) กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา 60 หน่วยกิต				
รายวิชาบังคับเรียน 42 หน่วยกิต				รายวิชาบังคับเรียน 40 หน่วยกิต				
1	ED1093	การพัฒนาหลักสูตรและการสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	1	ED1095	การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
2	ED1096	เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	2	ED1096	เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับรหัสวิชา - ปรับจำนวนหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
3				3	ED1097	การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด	3(2-2-5)	- รายวิชาใหม่
4	ED1101	หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	4	ED1098	หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
5	ED1102	การวิจัยทางพระพุทธศาสนา	3(2-2-6)	5	ED1099	การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
6	D1104	การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา	3(2-2-6)	6	ED1100	การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
7	ED1111	พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)	7	ED1101	พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
8	ED1112	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	8	ED1102	เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
9	ED1123	พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา	2(2-0-6)	9	ED1103	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
10				10	ED1104	พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก	2(2-0-4)	รายวิชาใหม่
11	ED1132	วิชาการเทศน์และหลักการเผยแผ่	3(3-0-6)	11	ED1105	การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
12	ED1130	คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	12	ED1106	ศาสนาเปรียบเทียบ	2(2-0-4)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
13				13	ED1107	พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา	3(3-0-6)	รายวิชาใหม่
14				14	ED1108	พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา	3(2-2-5)	รายวิชาใหม่
รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต				รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต				
15				15	ED1109	พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	2(2-0-4)	รายวิชาใหม่
16	ED1103	พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)	16	ED1110	พุทธจริยศาสตร์	2(2-0-4)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
17	ED1107	ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	17	ED1111	ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา	2(2-0-4)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
18	ED1108	พุทธศาสนพิธีและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	18	ED1112	พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร	3(2-2-5)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
19	ED1109	ความรู้เกี่ยวกับวัด พระสงฆ์ และพุทธบริษัท	3(3-0-6)	19	ED1113	ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการ วัด	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
20				20	ED1114	ธรรมศึกษาสำหรับครู	3(3-0-6)	รายวิชาใหม่
21				21	ED1115	ภาวะผู้นำทางสังคม	3(2-2-5)	รายวิชาใหม่
22				22	ED1116	จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น	3(3-0-6)	รายวิชาใหม่
23	ED1113	สัมมนาปัญหาทางพระพุทธศาสนา	3(2-2-6)	23	ED1117	สัมมนาพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
								- ปรับคำอธิบาย รายวิชา
24	ED1115	พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3(3-0-6)	24	ED1118	เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ	3(2-2-5)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
25	ED1094	การนิเทศการสอนพระพุทธ	3(3-0-6)	25	ED1119	การนิเทศการสอนพระพุทธ	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
26	ED1099	พุทธปรัชญาการศึกษา	3(3-0-6)	26	ED1120	พุทธปรัชญาการศึกษา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
27	ED1100	พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	3(3-0-6)	27	ED1121	พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
28	ED1110	พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง	2(2-0-4)	28	ED1122	พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง	2(2-0-4)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
29	ED1114	ชีวิตในมุมมองของพระพุทธศาสนาเถรวาท	3(3-0-6)	29	ED1123	มนุษย์ทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
30	ED1117	พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย	3(3-0-6)	30	ED1124	พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย	3(3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
31	ED1123	พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา	2(2-0-6)	31	ED1125	พระพุทธศาสนากับสันติวิธี	2(2-0-4)	- ปรับรหัสวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
								- ปรับชื่อวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
32	ED1128	การศึกษาคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	32	ED1126	คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
33	ED1129	พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา	3(3-0-6)	33	ED1127	พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา	3(3-0-6)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
34				34	ED1128	กฎหมายการศึกษา	2(2-0-4)	รายวิชาใหม่
35	ED1131	ปูชนียสถานและปูชนียวัตถุทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	35	ED1129	ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์	3(3-0-6)	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
36				36	ED1130	ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	รายวิชาใหม่
37				37	ED1131	สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	รายวิชาใหม่
38				38	ED1132	นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอน พระพุทธศาสนา	3(2-2-5)	รายวิชาใหม่
39	ED1095	การศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีสอน	3(3-0-6)	39				ยกเลิกรายวิชา
40	ED1105	วิธีสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	40				ยกเลิกรายวิชา
41	ED1106	ทักษะการสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	41				ยกเลิกรายวิชา
42	ED1116	พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3(3-0-6)	42				ยกเลิกรายวิชา
43	ED1119	การบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ไทย	2(2-0-4)	43				ยกเลิกรายวิชา
44	ED1120	การอุปถัมภ์และการคุ้มครองพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	44				ยกเลิกรายวิชา
45	ED1121	วิถีชีวิตพุทธบริษัทไทย	2(2-0-4)	45				ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562				หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566				การปรับเปลี่ยน
ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	
46	ED1125	พระพุทธศาสนากับสิ่งเหนือธรรมชาติ	3(3-0-6)	46				ยกเลิกรายวิชา
47	ED1126	พระพุทธศาสนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2(2-0-4)	47				ยกเลิกรายวิชา
48	ED1127	สารนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ	3(3-0-6)	48				ยกเลิกรายวิชา
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (เลือกจากวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย)				3. กลุ่มวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (เลือกจากวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย)				

ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	รายวิชาบังคับเรียน 42 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 40 หน่วยกิต	
1	ED1093 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Curriculum Development and Teaching Buddhism Method ศึกษาความมุ่งหมายและความสำคัญของหลักสูตร โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการหลักสูตรและการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนของไทยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต หลักการ แนวคิด สารระสำคัญและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรการจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ	ED1095 การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Curriculum Development and Teaching Buddhism Method ความมุ่งหมายและความสำคัญของหลักสูตร โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แนวทางการปฏิรูปการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการหลักสูตรและการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนของไทยในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต โรงเรียนวิถีพุทธ	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - คำอธิบายรายวิชา
2	ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-6) Information Technology and Instructional Media for Teaching Buddhism	ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5) Information Technology and Instructional Media for Teaching Buddhism	- ปรับรหัสวิชา - ปรับจำนวนหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	<p>ศึกษาสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนพระพุทธศาสนา การผลิตและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน สื่อการสอนพระพุทธศาสนาชนิดและประเภทต่างๆ สื่อธรรมชาติและสื่อภูมิปัญญาเพื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา สื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาที่เป็นผลจากการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ช่วยสอนพระพุทธศาสนา</p>	<p>สื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมกับการสอนพระพุทธศาสนา การผลิตและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้</p>	
3		<p>ED1097 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด 3(2-2-5) Learning management to develop thinking แนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดในวิชาพระพุทธศาสนา รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครื่องมือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลเพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัย</p>	รายวิชาใหม่
4	<p>ED1101 หลักพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Principle of Buddhism ศึกษาหลักธรรมสำคัญที่เป็นแกนกลางคำสอนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อริยสัจ 4 ชั้น 5 อายตนะ 12 ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท กรรม สังสารวัฏ อริยมรรคมีองค์ 8 ไตรสิกขา โพธิปักขิยธรรม 37 และนิพพาน ทั้งนี้ โดยให้ทราบความหมาย ฐานะและความสำคัญ การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในสังคมและชีวิตประจำวัน</p>	<p>ED1098 หลักพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Principle of Buddhism หลักธรรมสำคัญที่เป็นแกนกลางคำสอนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อริยสัจ 4 ชั้น 5 อายตนะ 12 ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท กรรม สังสารวัฏ อริยมรรคมีองค์ 8 ไตรสิกขา โพธิปักขิยธรรม 37 และนิพพาน การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในสังคมและชีวิตประจำวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
5	<p>ED1102 การวิจัยทางพระพุทธศาสนา 3(2-2-6) Buddhist Research ศึกษาหลักการและระเบียบวิธีวิจัย รูปแบบการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย การวางแผนการวิจัย เครื่องมือการวิจัยและการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยทางพระพุทธศาสนา การฝึกปฏิบัติ การวิจัยทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการวิจัย การวิจารณ์ผลงานวิจัย การใช้ผลงานวิจัย</p>	<p>ED1099 การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5) Conducting research for Buddhist teachers หลักการและระเบียบวิธีวิจัย รูปแบบการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย การวางแผนการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน วิจัยในชั้นเรียนด้วยการบูรณาการกับความรู้ทางพระพุทธศาสนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
6	D1104 การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3(2-2-6) Teaching and learning of Buddhism in educational institutions หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนการควบคุมชั้นเรียน การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เทคนิคการใช้สื่อประกอบการสอน การฝึกทดสอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนา การวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	ED1100 การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3(3-0-6) Teaching Buddhism subjects in educational institutions ศาสตร์การสอน หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา วิธีการจัดการเรียนการสอน การควบคุมชั้นเรียน การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน การใช้สื่อประกอบการสอน การวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
7	ED1111 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3(3-0-6) Buddhism and environmental geography ความหมายและความสำคัญของภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา แนวคิดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อมศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธธรรมกับสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บทบาทของพระสงฆ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ED1101 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3(3-0-6) Buddhism and environmental geography ภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมของโลก หลักคำสอนและแนวคิดของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ บทบาทของพุทธบริษัทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
8	ED1112 เศรษฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Economics according to Buddhism guidelines ศึกษาความหมาย สาขาของเศรษฐศาสตร์ ปัจจัยการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ แนวคิดเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ปัจจัยการผลิต การบริโภคและการแจกจ่ายตามแนวพระพุทธศาสนา หลักธรรมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หลักความพอเพียงและการสร้างฐานะเพื่อความสุขในปัจจุบันและภายภาคหน้า ความแตกต่างระหว่างเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมกับเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ การบูรณาการหลักพุทธเศรษฐศาสตร์กับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	ED1102 เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Economics and Buddhism แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ กลไกทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน การบูรณาการหลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
9	ED1123 พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา 2(2-0-6) Buddhism Problems Solution and Development	ED1103 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม 3(3-0-6) Buddhism and social development	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	<p>ศึกษาบทบาทและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในสังคมไทย ความเชื่อ ความศรัทธาของประชาชนไทยที่มีต่อพระพุทธศาสนา มิติและความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในสังคมไทย หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติในอดีตและปัจจุบัน</p>	<p>ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความสมานฉันท์ ความมีวินัยในตนเอง สิทธิหน้าที่ และเสรีภาพ การรู้จักปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับทางสังคม การพัฒนาสังคมตามแนวทางพระพุทธศาสนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
10		<p>ED1104 พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก 2(2-0-4) Buddhism and world history เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงและความสืบเนื่องที่สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่างๆ ของโลก ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน</p>	รายวิชาใหม่
11	<p>ED1132 วิชาการเทศน์และหลักการเผยแผ่ 3(3-0-6) Method of Preaching and Spreading Principles ศึกษาหลักพื้นฐานการประชาสัมพันธ์ การประยุกต์ใช้วิทยาการประชาสัมพันธ์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หลักพุทธวิทยาการประชาสัมพันธ์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หลักการเทศน์แบบต่างๆ ปฏิบัติการฝึกพูดและการเทศน์แบบต่างๆ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ ประวัติพระธรรมทูตไทยและบทบาทพระธรรมทูตไทยในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ</p>	<p>ED1105 การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว 3(3-0-6) Preaching, Evangelism and Guidance หลักการและวิธีการเทศนา สำนวนและลีลาเทศนา หลักการและวิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคต่างๆ และในประเทศไทย การแนะแนวข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนและคุณสมบัติของบุคคลที่จะศึกษาต่อ แนวโน้มและโอกาสทางการศึกษาในอนาคต การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน อาชีพ แนวทาง โอกาสและการเตรียมสมรรถนะให้พร้อมในการประกอบอาชีพ คุณค่าและความสำคัญของตนเองต่อชีวิตในอนาคต รู้และปฏิบัติตนอย่างชาญฉลาดเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
12	<p>ED1130 คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhist Characteristics ศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและลักษณะเฉพาะอันสำคัญของพระพุทธศาสนาในแง่มุมต่างๆ ที่ทำให้พระพุทธศาสนาแตกต่างจากศาสนาอื่น เช่น พระพุทธศาสนามีลักษณะเป็นปัญญานิยม เหตุผลนิยม ปฏิบัตินิยม มนุษยนิยม ธรรมชาตินิยม เป็นสากลนิยม เป็นประชาธิปไตย เป็นอเทวนิยม เป็น</p>	<p>ED1106 ศาสนาเปรียบเทียบ 2(2-0-4) Comparative religion บทบาทของศาสนาในชีวิตและสังคม หลักความเชื่อและคำสอนพื้นฐานของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม เปรียบเทียบทัศนะของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามในเรื่องโลกและจักรวาล วิญญาณ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับรหัสรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับชื่อวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	ศาสนาที่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นต้น ศึกษาวิเคราะห์วิธีคิดตามหลักพระพุทธศาสนา ความสำคัญและความหมายของโยนิโสมนสิการ วิธีคิดและกระบวนการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ฝึกปฏิบัติการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้เพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตประจำวัน	ชีวิตและชะตากรรมของมนุษย์ ความสุข ความทุกข์และชีวิตหลังความตาย ศาสนสัมพันธ์	
13		ED1107 พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา 3(3-0-6) Primary education level Buddhism ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติ หลักธรรมและพุทธสุภาษิต ศัพท์ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก ชาดก ประวัติพุทธสาวกพุทธสาวิกา หน้าที่ชาวพุทธ มรรยาทชาวพุทธ ชาวพุทธตัวอย่าง การบริหารจัดการและเจริญปัญญา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีระดับประถมศึกษา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	รายวิชาใหม่
14		ED1108 พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา 3(2-2-5) Secondary education level Buddhism วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาพระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาแบบแบบเชิงรุกและทดลองใช้ในสถานศึกษา	รายวิชาใหม่
	หมวดวิชาเลือก 20 หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือก 20 หน่วยกิต	
15		ED1109 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 2(2-0-4) Buddhist Ethics ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	รายวิชาใหม่
16	ED1103 พุทธจริยศาสตร์ 3(3-0-6) Buddhist Ethics ศึกษาขอบเขตและเนื้อหาของจริยศาสตร์ จริยศาสตร์ ศาสนา ศึกษาพุทธจริยศาสตร์ ในด้านความหมายของศีลธรรม จริยธรรม และจริยศาสตร์	ED1110 พุทธจริยศาสตร์ 3(3-0-6) Buddhist Ethics จริยศาสตร์เบื้องต้น ความหมาย กำเนิด และความสำคัญของพุทธจริยศาสตร์ ขอบข่าย ลักษณะ ประเภท และหน้าที่ของพุทธจริยศาสตร์ เกณฑ์ตัดสิน	- ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	ปัญหาพื้นฐานของพุทธจริยศาสตร์ พุทธจริยศาสตร์ระดับต้น ระดับกลางและระดับสูง เกณฑ์ตัดสินพุทธจริยศาสตร์ อิทธิพลพุทธจริยศาสตร์ต่อวิถีชีวิตในสังคมไทย พุทธจริยศาสตร์เพื่อชีวิตที่ดีงามในสังคม และการประยุกต์ใช้พุทธจริยธรรมในวิชาชีพครู	ความดี-ความชั่วของพุทธจริยศาสตร์ อุดมคติของพุทธจริยศาสตร์ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย	
17	ED1107 ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Jataka and Buddhist Literature ศึกษาประวัติ ลักษณะ และคุณค่าในเชิงวรรณคดีของชาดกในพระพุทธศาสนา ชาดกที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อของชาวพุทธ เช่น เวสสันดรชาดก พระมหาชนกชาดก และชาดกอื่นในทศชาติและที่ปรากฏในพระไตรปิฎก รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรม ในแง่มุมต่างๆ เช่น แร้งบันดาลใจ ความเชื่อ เป้าหมายการสอน การเมือง การปกครอง เป็นต้น จากวรรณกรรมพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น	ED1111 ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 2(2-0-4) Jataka and Buddhist Literature ประวัติ ลักษณะ และคุณค่าของชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา ทศชาติชาดก วิเคราะห์ชาดกที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อของชาวพุทธ วิเคราะห์วรรณคดีทางพระพุทธศาสนาในแง่มุมต่างๆ ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง ปฐมสมโพธิกถา	- ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
18	ED1108 พุทธศาสนพิธีและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา 3(2-2-5) Buddhist Rites and Ceremonies ศึกษาระเบียบพิธีว่าด้วยพุทธศาสนพิธี ระเบียบปฏิบัติและพิธีกรรมต่างๆ ในพระพุทธศาสนา เทศกาลและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ศึกษาวิเคราะห์ประวัติ หลักธรรม คติธรรม และความมุ่งหมายการสอนในพิธีกรรมและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีไทยที่เกี่ยวข้องและเป็นผลมาจากพระพุทธศาสนา โดยศึกษาประวัติความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญและวิธีปฏิบัติ	ED1112 พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร 3(2-2-5) Buddhist religious rite and Principles of conduct of religious ceremonies ความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธี การเตรียมการและการปฏิบัติงานศาสนพิธี แนวทางการจัดงานศาสนพิธีกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แนวทางการจัดงานมงคลพิธี แนวทางการจัดงานอวมงคล การจัดงานพิธี หลักการเขียนกำหนดการศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนา พิธีกรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา คุณสมบัติและการปฏิบัติงานของศาสนพิธีกร	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
19	ED1109 ความรู้เกี่ยวกับวัด พระสงฆ์ และพุทธบริษัท 3(3-0-6) Introduction to the Monastery, Sangha and Buddhist Disciples ศึกษาความหมายและประเภทของวัด การสร้างวัด โครงสร้างวัด ปุชนิยสถานและปูชนียวัตถุในวัด พระสงฆ์และพุทธบริษัท ชนิดและประเภทของพระสงฆ์ ฐานะ ความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ของพระสงฆ์และอุบาสก	ED1113 ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3(3-0-6) The relationship of Buddhist companies and temple management ความหมายและความสำคัญของพุทธบริษัท 4 ความรู้เกี่ยวกับวัดและการบริหารจัดการวัด พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ หน้าที่ของพระสงฆ์และอุบาสก อุบาสิกา กิจวัตรของพระสงฆ์ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์ ประวัติชีวิต	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	อุบาสิกาด้านต่างๆ ชีวิตความเป็นอยู่และกิจวัตรของพระสงฆ์ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์ แม่ชีไทย สถานภาพและบทบาทแม่ชีไทย ศึกษาประวัติชีวิตพระสงฆ์ผู้มีปฏิปทาและมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน เน้นการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับวัดและพระสงฆ์	พระสงฆ์ผู้มีปฏิปทาและมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย ไวยาวัจกร แม่ชีไทย การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล	
20		ED1114 ธรรมศึกษาสำหรับครู 3(3-0-6) Dharma Education for Teachers เรียงความแก่กระทู้ธรรม ธรรมวิภาค คิหิปฏิบัติ พุทธประวัติและศาสนพิธี การจัดโต๊ะหมู่บูชาและเครื่องสักการะ การถวายทาน และพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เบญจศีลเบญจธรรม แนะนำข้อสอบธรรมศึกษา	รายวิชาใหม่
21		ED1115 ภาวะผู้นำทางสังคม 3(2-2-5) Social leadership แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทักษะที่สำคัญสำหรับผู้นำ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาภาวะผู้นำ และคุณลักษณะผู้นำทางสังคม ตามแนวพุทธศาสตร์และตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จัดกิจกรรมหรือโครงการเชิงบูรณาการที่มุ่งเน้นพัฒนานักศึกษาเป็นผู้นำทางสังคม	รายวิชาใหม่
22		ED1116 จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น 2(2-0-4) Basic consultation psychology ความหมาย ความเป็นมา แนวคิด ธรรมชาติ ชนิดและหลักการของการปรึกษา องค์ประกอบของการปรึกษา คุณสมบัติ จรรยาบรรณ หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา ลักษณะของผู้มารับการปรึกษา ทักษะ กระบวนการ และขั้นตอนในการปรึกษา จิตวิทยาการปรึกษาเชิงพุทธเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	รายวิชาใหม่
23	ED1113 สัมมนาปัญหาทางพระพุทธศาสนา 3(2-2-6) Seminar in Buddhism การทำความเข้าใจและอธิบายหลักพุทธธรรมในทัศนะและบริบทต่างๆ การเลือกกรณีตัวอย่าง หรือปัญหาของสังคมมาวิเคราะห์ เพื่อหาทางอธิบายหรือแก้ปัญหาตามแนวทางพระพุทธศาสนา	ED1117 สัมมนาพระพุทธศาสนา 3(2-2-5) Seminar in Buddhism ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดสัมมนา ประเภทของการสัมมนา การตั้งหัวข้อการสัมมนา การเขียนโครงการสัมมนา วิธีการจัดการสัมมนา วิเคราะห์	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
		หลักสูตรธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาสนใจเพื่อ สัมมนา นำเสนอหัวข้อและจัดสัมมนาด้านพระพุทธศาสนา	
24	ED1115 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3(3-0-6) Buddhism and Sufficiency Economy Principles ศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ตัวอย่าง การปฏิบัติและวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมอันเป็นรากฐานของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับ หลักเศรษฐกิจพอเพียง	ED1118 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ 3(2-2-5) Buddhism and Sufficiency Economy Principles การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม หลักปรัชญาและแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ หลักธรรมอันเป็นรากฐานของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ศึกษาเอกสารงานที่กรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงหรือเกษตร ทฤษฎีใหม่	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
25	ED1094 การนิเทศการสอนพระพุทธ 3(3-0-6) Supervision of Buddhism Teaching แนวคิด ทฤษฎี และหลักการนิเทศการศึกษา พัฒนาการในการจัดการ นิเทศการศึกษา ภารกิจและคุณสมบัติของผู้นิเทศและศึกษานิเทศก์ การบริหาร และการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนางานนิเทศและการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา แนวโน้มการนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการนิเทศ งานศาสนศึกษา	ED1119 การนิเทศการสอนพระพุทธ 3(3-0-6) Supervision Teaching Buddhism ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศ พัฒนาคุณภาพผู้สอนวิชา พระพุทธศาสนาผ่านกระบวนการนิเทศ เสริมสร้างสมรรถนะด้านการฝึกปฏิบัติ วิชาชีพครูระหว่างเรียน ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในการแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ความมั่นคง และ ความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
26	ED1099 พุทธปรัชญาการศึกษา 3(3-0-6) Education in Buddhist Philosophy ศึกษาปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษา การจัดการศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การ ประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา พุทธวิธีสอน อุดมคติทางการศึกษาและคุณลักษณะพิเศษของนักการศึกษาตามแนวพุทธวิธี เปรียบเทียบแนวคิดทางการศึกษาของพระพุทธศาสนากับแนวคิดทางการศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทยและของโลก	ED1120 พุทธปรัชญาการศึกษา 3(3-0-6) Education in Buddhist Philosophy ความหมาย ความเป็นมา และความมุ่งหมายของการศึกษาตามแนว พุทธปรัชญา พุทธธรรมที่เป็นสาระสำคัญของการศึกษา พุทธปรัชญากับ การศึกษาไทย การศึกษาตามแนวพุทธปรัชญาของนักวิชาการทาง พระพุทธศาสนา เปรียบเทียบแนวคิดทางการศึกษาของพระพุทธศาสนากับ แนวคิดทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทยและของโลก พุทธ ปรัชญาการศึกษากับการศึกษาในศตวรรษที่ 21	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบาย รายวิชา
27	ED1100 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห 3(3-0-6) A Critical Study of the Buddha's Life	ED1121 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห 3(3-0-6) A Critical Study of the Buddha's Life	- ปรับรหัสรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	ศึกษาวิเคราะห์พุทธประวัติตอนที่สำคัญโดยละเอียด เช่น ตอนพระมารดาทรงสุบิน การประสูติ การทำนายฝัน เทวทูต 4 การเสด็จออกบวช การบำเพ็ญทุกขกิริยา การตรัสรู้ ขั้นตอนแห่งการตรัสรู้ สิ่งที่ทรงตรัสรู้ การได้พระอัครสาวก การประกาศและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทรงพระประสูติ เสด็จดับขันธปรินิพพาน เป็นต้น	วิเคราะห์พุทธประวัติตอนที่สำคัญโดยละเอียด ตอนพระมารดาทรงสุบิน การประสูติ การทำนายฝัน เทวทูต 4 การเสด็จออกบวช การบำเพ็ญทุกขกิริยา การตรัสรู้ ขั้นตอนแห่งการตรัสรู้ สิ่งที่ทรงตรัสรู้ การได้พระอัครสาวก การประกาศและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทรงพระประสูติ เสด็จดับขันธปรินิพพาน	- ปรับคำอธิบายรายวิชา
28	ED1110 พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง 2(2-0-4) Buddhist Political Thought and Governance ศึกษาขอบเขตและวิธีการทางรัฐศาสตร์ รัฐศาสตร์เชิงพุทธที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะในพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎก เปรียบเทียบหลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์กับรัฐศาสตร์เชิงพุทธ การเมืองการปกครองเชิงพุทธ ในประวัติการปกครองของไทย	ED1122 พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง 2(2-0-4) Buddhist Political Thought and Governance ขอบเขตและวิธีการทางรัฐศาสตร์ รัฐศาสตร์เชิงพุทธที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถาและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะในพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎก เปรียบเทียบหลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์กับรัฐศาสตร์เชิงพุทธ การเมืองการปกครองเชิงพุทธในประวัติการปกครองของไทย	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
29	ED1114 ชีวิตในมุมมองของพระพุทธศาสนาเถรวาท 3(3-0-6) Life in Theravada Buddhism's Perspective ศึกษาชีวิตมนุษย์ในมุมมองของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะองค์ประกอบของชีวิต นามรูป มหาภูตรูป 4 นามชั้น 4 จิต มโน วิญญาณ ปัจจัยหล่อเลี้ยงชีวิต กิเลสกรรม วิบาก กฎแห่งกรรม และการเวียนว่ายตายเกิด ปฏิจจสมุปบาท บทบาทของตัณหา 3 พุทธจักรวาลวิทยา ภพ 3 ภูมิ 31 เป้าหมายชีวิตระดับต้น; ความสุขของฆราวาส ประโยชน์ปัจจุบัน หน้าที่ของมนุษย์ในสังคมทศ 6 สังคมในอนาคต อนาคตระยะ 6 เป้าหมายชีวิตระดับกลาง; ประโยชน์เบื้องหน้าหรือประโยชน์ส่วนรวม บุญ บาป เกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว บุญกิริยาวัตถุ 10 เป้าหมายชีวิตระดับสูง; นิโรธ นิพพาน 2 ลักษณะ นิพพาน มรรคมรรค 8 ไตรสิกขา โดยเน้นประโยชน์สูงสุดในพระพุทธศาสนา	ED1123 มนุษยทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท 3(3-0-6) Perspective of human life in Theravada Buddhism แนวคิดการกำเนิดมนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในอัครคัมภีร์ สุตตร กรรม การเกิดใหม่ ภพภูมิในพระพุทธศาสนา หน้าที่ของมนุษย์ในสังคม (ทศ 6) เป้าหมายชีวิตระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง การพัฒนามนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนา	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
30	ED1117 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 3(3-0-6) Buddhism and Contemporary Sciences ศึกษาหลักคำสอนพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกว่าด้วยวิทยาการร่วมสมัย เช่น พุทธวิทยาเศรษฐศาสตร์ จิตวิทยาเชิงพุทธ สังคมวิทยาแนวพุทธศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักการสังคม	ED1124 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 3(3-0-6) Buddhism and Contemporary Sciences หลักคำสอนพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกว่าด้วยวิทยาการร่วมสมัย เช่น พุทธวิทยาเศรษฐศาสตร์ จิตวิทยาเชิงพุทธ สังคมวิทยาแนวพุทธศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักการสังคม	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	สงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคม	สงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคม	
31	ED1123 พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา 2(2-0-6) Buddhism Problems Solution and Development ศึกษาบทบาทและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในสังคมไทย ความเชื่อ ความศรัทธาของประชาชนไทยที่มีต่อพระพุทธศาสนา มิติและความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในสังคมไทย หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ วิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติในอดีตและปัจจุบัน	ED1125 พระพุทธศาสนากับสันติวิธี 2(2-0-4) Buddhism and peaceful means วิเคราะห์สภาพปัญหาสังคมและภัยของสังคม รูปแบบปัญหาและความซับซ้อนของปัญหาสังคม ปัญหาสังคมที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม สาเหตุและต้นตอของปัญหาสังคม วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม พระพุทธศาสนากับสันติภาพและความสมานฉันท์ในสังคม พุทธวิธีและหลักธรรมเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อวิชา - ปรับหน่วยกิต - ปรับคำอธิบายรายวิชา
32	ED1128 การศึกษาคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) The Study of the Buddhist Texts ศึกษาประวัติ ความสำคัญ บ่อเกิด และความมุ่งหมายของคัมภีร์หลักในพระพุทธศาสนา ได้แก่ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา ปกรณ์พิเศษ ศึกษาคัมภีร์วิสุทธิมรรค เน้นหลักธรรม แนวความคิด ลักษณะพิเศษและจุดเด่นในการอธิบายและการตีความธรรมะในวิสุทธิมรรค และศึกษาวรรณกรรมและงานเขียนทางพระพุทธศาสนาร่วมสมัยทั้งของไทยและของต่างประเทศ	ED1126 คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhist Scriptures คัมภีร์ศาสนาอื่น คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา: พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา ปกรณ์พิเศษ คัมภีร์วิสุทธิมรรค: หลักธรรม แนวความคิด ลักษณะพิเศษและจุดเด่นในการอธิบายและการตีความธรรมะในวิสุทธิมรรค วรรณกรรมและงานเขียนทางพระพุทธศาสนาร่วมสมัยทั้งของไทยและของต่างประเทศ	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
33	ED1129 พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา 3(3-0-6) Buddhist Eloquence and Buddhist Logic ศึกษาความหมายและความสำคัญของพุทธปฏิภาณ พุทธปฏิภาณกับการเผยแผ่และความมั่นคงของพระพุทธศาสนา วิธีการที่ทรงใช้พุทธปฏิภาณในการโต้ตอบ การประยุกต์ใช้พุทธปฏิภาณมาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาหลักพุทธตรรกวิทยาว่าด้วยประเภทของความจริง โลกแห่งผัสสะ ขณิกวาท กฏแห่งเหตุผล ปรมัตถสังขจะ การตัดสินใจความจริง และความจริงที่เกี่ยวกับโลกภายนอก และหลักการใช้ปฏิภาณทางพระพุทธศาสนาจากมิลินทปัญหา ทั้งในด้านประวัติ หลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และวิธีการสนทนาโต้ตอบระหว่างพระเจ้านัมมิลินท์และพระนาคเสน	ED1127 พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา 3(3-0-6) Buddha's esprit and Buddha's Logic ความหมายและความสำคัญของพุทธปฏิภาณ พุทธปฏิภาณกับการเผยแผ่และความมั่นคงของพระพุทธศาสนา วิธีการใช้พุทธปฏิภาณในการโต้ตอบ การประยุกต์ใช้พุทธปฏิภาณมาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาหลักพุทธตรรกวิทยาว่าด้วยประเภทของความจริง โลกแห่งผัสสะ ขณิกวาท กฏแห่งเหตุผล ปรมัตถสังขจะ การตัดสินใจความจริง และความจริงที่เกี่ยวกับโลกภายนอก หลักการใช้ปฏิภาณทางพระพุทธศาสนาจากมิลินทปัญหา	- ปรับรหัสวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
34		ED1128 กฎหมายการศึกษา 2(2-0-4) Education law กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แนวทางการนำกฎหมายมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา	- รายวิชาใหม่
35	ED1131 ปุชนิยสถานและปูชนียวัตถุทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Important Buddhist Sacred Place and Objects ศึกษาประวัติและความสำคัญของปูชนียสถานและปูชนียวัตถุทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญทั้งในไทยและต่างประเทศ สังเวชนียสถาน 4 ตำบล ปุชนิยสถานและปูชนียวัตถุที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพุทธประวัติและพระสาวกที่สำคัญ วัดเจตีย์ พระพุทธรูปที่สำคัญของไทยกับของต่างประเทศ พระพุทธรูปบูชาและวัตถุมงคล การสร้างวัตถุมงคล และอิทธิพลความเชื่อในวัตถุมงคล จัดทัศนศึกษาและดูสถานที่จริง เพื่อให้เกิดศรัทธาและความซาบซึ้งใจ	ED1129 ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ 3(3-0-6) History of Buddhist Art ประวัติและความสำคัญของพุทธศิลป์ พุทธศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติและพระสาวกที่สำคัญ วัด เจตีย์ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดียและเส้นทางพุทธศิลป์ที่เข้าสู่ประเทศไทย พระพุทธรูปที่สำคัญของไทย สร้างเสริมองค์ความรู้ด้านสุนทรียศาสตร์จากพุทธศิลป์สมัยต่างๆ ในประเทศไทยโดยมีพุทธลักษณะเป็นแบบ	- ปรับรหัสวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - ปรับคำอธิบายรายวิชา
36		ED1130 ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) English for Buddhist Teachers คำศัพท์เฉพาะทางพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ และการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อโต้ตอบในชีวิตประจำวันและในสถานศึกษา	รายวิชาใหม่
37		ED1131 สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Aesthetics in Buddhism ความหมาย ความสำคัญ ทฤษฎี และเกณฑ์การตัดสินของสุนทรียศาสตร์ ความงามในมิติทางพระพุทธศาสนา วิเคราะห์ความงามในสุนทรียศาสตร์กับความงามในพระพุทธศาสนา การบูรณาการสุนทรียศาสตร์เข้ากับหลักกรรมในพระพุทธศาสนา คุณค่าของสุนทรียศาสตร์ในประเพณีวัฒนธรรมไทย	รายวิชาใหม่
38		ED1132 นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5) Educational innovations for teaching Buddhism	รายวิชาใหม่

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
		ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษา การวิเคราะห์ การออกแบบ การผลิต การทดลอง การประเมินผล การประยุกต์และพัฒนา นวัตกรรม นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทักษะในศตวรรษที่ 21 นวัตกรรมการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงพุทธ	
39	ED1095 การศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีสอน 3(3-0-6) Analytical Study of Buddha's Teaching Method ศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีสอนโดยละเอียด เน้นปรัชญาพื้นฐานการสอน คุณสมบัติผู้สอน พุทธวิธีสอนแบบต่างๆ กลวิธีหรือเทคนิคการสอน รูปแบบการสอนและตัวอย่างการสอนของพระพุทธเจ้า หลักการตรวจสอบและการประเมินผลการสอน ทดลองสอนตามแบบอย่างพุทธวิธีสอน		ยกเลิกรายวิชา
40	ED1105 วิธีสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Teaching Buddhism Method ศึกษาวิเคราะห์วิธีสอนร่วมสมัยและการประยุกต์ใช้วิธีสอนร่วมสมัย เพื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา วิเคราะห์หลักสูตรพระพุทธศาสนาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ใบความรู้ ใบงานหรือใบกิจกรรมแบบประเมินผลการเรียนรู้พระพุทธศาสนา และสื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา		ยกเลิกรายวิชา
41	ED1106 ทักษะการสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhism Teaching skills หลักสูตรและความมุ่งหมายของทักษะการสอนพระพุทธศาสนาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เทคนิคและทักษะการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน สื่อการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และแบบประเมินผลการเรียนรู้ของทักษะการสอนพระพุทธศาสนา		ยกเลิกรายวิชา
42	ED1116 พระพุทธศาสนานิกายหลัก 3(3-0-6) Main Sect of Buddhism		ยกเลิกรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	ศึกษาบ่อเกิดหรือแรงบันดาลใจและเป้าหมายการเกิดนิกายในพระพุทธศาสนา นิกายในพระพุทธศาสนา ความมุ่งหมาย แนวคิด หลักการหลักคำสอน พิธีกรรม ของพระพุทธศาสนานิกายหลัก ประกอบด้วย มหายานเถรวาท และ วัชรยาน		
43	ED1119 การบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ไทย 2(2-0-4) Thai Sangha Administration and Governance ศึกษาพุทธวิทยาการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ โครงสร้างการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ในสมัยพุทธกาล ประวัติและความเป็นมาของการปกครองคณะสงฆ์ไทย โครงสร้างการปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบัน กฎหมายการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ ความสำคัญและบทบาทของสถาบันสงฆ์ต่อสังคมไทย		ยกเลิกรายวิชา
44	ED1120 การอุปถัมภ์และการคุ้มครองพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhist Auspices and Protection ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับพระพุทธศาสนา ในฐานะและบทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยต่อพระพุทธศาสนาทั้งในอดีตและปัจจุบัน สาเหตุของความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนา ภัยของพระพุทธศาสนา หลักพุทธปณิธาน บทบาทและหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา รัฐกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา กฎหมายและหลักนิติรัฐว่าด้วยการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา องค์การทางพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทสำคัญต่อการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ		ยกเลิกรายวิชา
45	ED1121 วิถีชีวิตพุทธบริษัทไทย 2(2-0-4) Ways of Life of Thai Buddhist ศึกษาโลกทัศน์พระพุทธศาสนาในสังคมไทย อัตลักษณ์และรูปแบบความเชื่อของพุทธศาสนิกชนไทย ความผูกพันระหว่างสังคมไทยกับพระพุทธศาสนา ธรรมเนียมวิถีชีวิตพุทธศาสนิกชนไทย วิถีชีวิตพุทธศาสนิกชนไทยใน		ยกเลิกรายวิชา

ที่	ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	
	ภูมิภาคและท้องถิ่นว่าด้วยประเพณี เทศกาล วิธีการคิด การแสดงออก และการดำรงชีวิตประจำวัน การผสมผสานระหว่างหลักพระพุทธศาสนากับธรรมเนียมและประเพณีไทย วัฒนธรรม ธรรมเนียม และประเพณีไทยที่เป็นผลมาจากการหล่อหลอมของพระพุทธศาสนา เปรียบเทียบวิถีชีวิตไทยกับวิถีชีวิตประเทศเพื่อนบ้าน		
46	ED1125 พระพุทธศาสนากับสิ่งเหนือธรรมชาติ 3(3-0-6) Buddhism and Supernatural ศึกษาฐานะของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทวฤทธิ์ปาฏิหาริย์และวัตถุมงคลในพระพุทธศาสนา หลักการเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้อย่างถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับพระโพธิสัตว์ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง พระอริยะกับผู้วิเศษตามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับปริศนวิทยา และการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติต่างๆ		ยกเลิกรายวิชา
47	ED1126 พระพุทธศาสนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2(2-0-4) Buddhism and Environmental Conservation ศึกษาหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ บทบาทของพระสงฆ์ รัฐ และชาวบ้านต่อสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักพรหมวิหารธรรม กฎแห่งกรรมและทางสายกลาง โดยให้ผู้ศึกษาทดลองปฏิบัติภาคสนาม		ยกเลิกรายวิชา
48	ED1127 สารนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ 3(3-0-6) Independent Studies of Buddhism Intern of English Medium ศึกษาพุทธประวัติภาคภาษาอังกฤษ และตำราหรืองานเขียนทางพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ ของนักวิชาการผู้มีชื่อเสียงของโลก ฝึกการเขียนและพูดธรรมะภาคภาษาอังกฤษ		ยกเลิกรายวิชา

ภาคผนวก ข
ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
และอาจารย์ประจำหลักสูตร

**ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
และอาจารย์ประจำหลักสูตร**

1. อาจารย์ พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุโณ (จารย์คุณ)

วุฒิการศึกษาสูงสุด ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)

ภาระงานสอนในหลักสูตรนี้

ED1097 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด	3 หน่วยกิต
ED1102 เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
ED1110 พุทธจริยศาสตร์	3 หน่วยกิต
ED1117 สัมมนาพระพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
ED1118 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ	3 หน่วยกิต

ผลงานวิจัยและ / หรือ ผลงานทางวิชาการย้อนหลัง 5 ปี

(1) ผลงานวิจัย/บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

ชนาธิป ศรีโท, พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์, พระมหาชัชวาลย์ จารย์คุณ, และชุลีพร นาหัวนิล.

(2563). การบูรณาการหลักสัปติธรรม 7 ประการ เพื่อขับเคลื่อนความเป็นพลเมือง
ในระบอบประชาธิปไตย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน
มกราคม-เมษายน 2563 หน้า 344-353. (TCI 2)

พระมหาวิรุธ วิโรจโน, และพระมหาชัชวาลย์ จารย์คุณ. (2562). การพัฒนาภาวะผู้นำในการ
บริหารจัดการวัดตามแนวพุทธศาสตร์สู่ศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการแสงอีสาน, ปีที่
16 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2562 หน้า 681-694. (TCI2)

(2) ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ และ / หรือมีการตีพิมพ์รวมเล่ม

ไม่มี

(3) หนังสือ ตำรา

ไม่มี

2. อาจารย์ นายแก่นเพชร แผงสีพล
วุฒิการศึกษาสูงสุด ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต)

ภาระงานสอนในหลักสูตรนี้

BU5007-62 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
BU5003-62 ภาษาภาษาบาลีและสันสกฤตเพื่อการศึกษาค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
ED1108-62 พุทธศาสนพิธีและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
ED1112-62 เศรษฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
ED1010-62 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	2	หน่วยกิต
BU5005-62 พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3	หน่วยกิต
ED1107-62 ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
BU5003-62 พระไตรปิฎกศึกษา 2	3	หน่วยกิต

ผลงานวิจัยและ / หรือ ผลงานทางวิชาการย้อนหลัง 5 ปี

(1) ผลงานวิจัย/บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

คัมภีร์ภาพ คงสำรวย, ชนาธิป ศรีโท, แก่นเพชร แผงสีพล, ธนกร ชูสุขเสริม, และวิฑูล ทาชา, (2565).

กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังยุคโรคอุบัติใหม่ด้วยโซเซียลมีเดีย. วารสารพุทธสังคม
 วิทยาปริทรรศน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม-กันยายน 2565 หน้า 142-154.

(TCI2)

(2) ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ และ / หรือมีการตีพิมพ์รวมเล่ม

ไม่มี

(3) หนังสือ ตำรา

ไม่มี

3. อาจารย์ พระณัฐโชค สุวโจ (ชัยรัตน์โชติ)
 วุฒิกการศึกษาสูงสุด พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)

ภาระงานสอนในหลักสูตรนี้

ED1100 การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา	3 หน่วยกิต
ED1107 พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา	3 หน่วยกิต
ED1108 พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา	3 หน่วยกิต
ED1112 พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร	3 หน่วยกิต
ED1114 ธรรมศึกษาสำหรับครู	3 หน่วยกิต

ผลงานวิจัยและ / หรือ ผลงานทางวิชาการย้อนหลัง 5 ปี

(1) ผลงานวิจัย/บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

พระอธิการสมชาย มณีรัตน์, พระมหาธงชัย ธรรมทวี, พระมหาขุนทอง แก้วสมุทร, และพระจรัญ สุวโจ. (2563). การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธ: กรณีศึกษาบ้านเวาะ ตำบลเหล่ากวาง อำเภอนอนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2563 หน้า 194-204. (TCI 2)

พระอธิการเจียมรัตน์ แสงพยัพ, พระมหาธงชัย ธรรมทวี, พระพรสวรรค์ ใจตรง, และพระจรัญ สุวโจ. (2563). ศึกษาการพัฒนาจิตเพื่อส่งไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ ของวิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2563 หน้า 205-215. (TCI 2)

(2) ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ และ / หรือมีการตีพิมพ์รวมเล่ม

ไม่มี

(3) หนังสือ ตำรา

ไม่มี

4. อาจารย์ ประเสริฐ ชมพรมมา

วุฒิการศึกษาสูงสุด ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)

ภาระงานสอนในหลักสูตรนี้

ED1095 การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
ED1111 ซาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
ED1113 ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทการบริหารจัดการวัด	3 หน่วยกิต

ผลงานวิจัยและ / หรือ ผลงานทางวิชาการย้อนหลัง 5 ปี

(1) ผลงานวิจัย/บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

ประเสริฐ ชมพรมมา, ประชัน ชะชิกุล, และภัทรชัย อุทาพันธ์. (2563). ศึกษารูปแบบการสอนมรณสติในพื้นที่เสี่ยงของพระครูวิสิฐพรหมคุณ (สมชาย โชติวิโร) เจ้าอาวาสวัดพรหมนิवास ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. วารสารพุทธมัตต์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2563 หน้า 150-157. (TCI2)

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชัต ทะสา, พระมหาสังจรรย์ ไร่สงวน, ประเสริฐ ชมพรมมา, และวิรุฬนิลเพชร. (2563). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2563 หน้า 240-257. (TCI2)

(2) ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ และ / หรือมีการตีพิมพ์รวมเล่ม

ไม่มี

(3) หนังสือ ตำรา

ไม่มี

5. อาจารย์ วุฒิชัย เยาวโพธิ์

วุฒิกการศึกษาสูงสุด ค.ม. (การสอนสังคมศึกษา)

ภาระงานสอนในหลักสูตรนี้

ED1101 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3 หน่วยกิต
ED1103 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต
ED1104 พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก	3 หน่วยกิต
ED1109 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3 หน่วยกิต

ผลงานวิจัยและ / หรือ ผลงานทางวิชาการย้อนหลัง 5 ปี

(1) ผลงานวิจัย/บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

พระครูธรรมมาภิสมัย, วุฒิชัย เยาวโพธิ์, และขวัญใจ แก้วแสง. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามหลักพุทธธรรมในยุค New Normal. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม – ธันวาคม หน้า 443-463. (TCI2)

Dhamma Bhisamai, Pramook Chusorn, Prayuth Chusorn, Khwanjai Kaewsang & Wudhichai Yaowapho. (2022). Guidelines for Cross-Cultural Leadership Development of World Class Standard School Principals. World Journal of Education, 22(12), 11-16. Scopus.

(2) ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ และ / หรือมีการตีพิมพ์รวมเล่ม

ไม่มี

(3) หนังสือ ตำรา

ไม่มี

ภาคผนวก ค
เอกสารระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580	“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน 6 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้ประเทศชาติมั่นคง โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)	<p>หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต</p> <p>เป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนาระดับหมุดหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข - เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต - เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต 	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
3. นโยบายและ ยุทธศาสตร์การ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570	“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคง และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว” เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานในลักษณะแพลตฟอร์ม (Platform) ความร่วมมือ ตามเป้าประสงค์ของการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	2) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม 3) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และ 4) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยดำเนินงานควบคู่ไปกับการปฏิรูประบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ	
4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัด การศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	หมวด 2 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ของสถาบันอุดมศึกษา ข้อ 11 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ของสถาบันอุดมศึกษา เป็นมาตรฐานเพื่อให้การ ดำเนินการตามภาระหน้าที่หลักเป็นไปอย่างครบถ้วนและ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (3) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม (4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ข้อ 15 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการ ทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมศิลปะและ วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เพื่อการธำรงรักษา สืบสาน เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทยหรือการพัฒนา ต่อยอด และสร้างคุณค่าใหม่ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญ และอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา (2) จัดให้มีรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและ วัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและ ของชาติ	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์
5. ประกาศ คณะกรรมการ มาตรฐานการ อุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับ	หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่ เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็น สำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึง การบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่า ให้ตนเอง และสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของ	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
<p>ปริญญาตรี พ.ศ. 2565</p>	<p>โลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มี จริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องรู้คุณค่าและรักษาชาติ กำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคม อย่างยั่งยืน เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะ จำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่าง ชัดเจน</p> <p>หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มี ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการ ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะ ด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้</p>	
<p>6. ประกาศ คณะกรรมการการ อุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติเกี่ยวกับ สมรรถนะดิจิทัล สำหรับคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี</p>	<p>1) การสืบค้นและการใช้งาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รู้วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ (เช่น การค้นหารูปภาพ วิดีโอ หรือ สื่อรูปแบบอื่น ๆ) - รู้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ - รู้วิธีการจัดระบบ และแบ่งปันทรัพยากร (เช่น เครื่องมือ bookmarking) และตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ เรื่อง ลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงาน <p>2) การสร้างสรรค์และนวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถผลิต (และได้ผลิต) สื่อดิจิทัล เช่น กราฟิก คลิป วิดีโอหรือคลิปเสียง และการบันทึกภาพหน้าจอ เป็นต้น - สามารถเรียนรู้หลักการพื้นฐานได้ตามคำแนะนำและ สามารถทดลองทำได้ <p>3) เอกลักษณ์และคุณภาพชีวิต</p>	<p>เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	<p>- ตระหนักถึงประเด็นความปลอดภัย เช่น ซอฟต์แวร์ด้านไวรัส และการตั้งค่ารวมมั่นคงปลอดภัยบนอุปกรณ์ รวมทั้งข้อมูลส่วนตัวบนสื่อสังคมออนไลน์</p> <p>- รู้จักสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับการป้องกันข้อมูล</p> <p>- ระมัดระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น และในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ทางออนไลน์</p> <p>4) การสอน หรือ การเรียนรู้</p> <p>- สามารถใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างสะดวกสบายในการเรียนรู้</p> <p>- สามารถติดตั้งและใช้ซอฟต์แวร์ รวมถึงแอปพลิเคชันที่เป็นประโยชน์บนอุปกรณ์ส่วนตัวทั้งโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต เพื่อช่วยในการรวบรวมและจัดระเบียบบันทึกข้อมูลในการทำงานส่วนตัว</p> <p>5) เครื่องมือ และเทคโนโลยี</p> <p>- สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายได้อย่างคุ้นเคย และใช้คำศัพท์เฉพาะได้พอสมควร</p> <p>6) สามารถใช้เครื่องมือที่หลากหลายได้อย่างสะดวกสบายเพื่อการสนทนาและทำงานร่วมกับผู้อื่นแบบออนไลน์ รวมถึงการแบ่งปันเอกสารและหรือข้อคิดเห็น การประชุมทางไกล (video-conferencing) และการเข้าร่วมสัมมนาผ่านเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย</p>	
<p>7. ประกาศ คณะกรรมการการ อุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับ มาตรฐาน ภาษาอังกฤษใน สถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>ข้อ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้น หรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดประสิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ทางภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป</p>	<p>เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
8. เป้าหมายการ พัฒนาในระดับชาติ และระดับสากลของ องค์การ สหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	<p>- เป้าหมายที่ 4 สร้างหลัก ประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>ข้อ 4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถ จ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573</p> <p>- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและ สร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ</p> <p>ข้อ 16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่าง ประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความ ยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ข้อ 16.6 พัฒนาสถาบัน ที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุก ระดับ ข้อ 16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการ ตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และ มีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ และข้อ 16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วม ของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันโลกาภิบาล</p>	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์
9. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง The Future of Jobs ว่าด้วยเรื่อง แนวโน้มและทิศทาง ของอาชีพในอนาคต ตลอดจนทักษะการ ทำงานที่จำเป็น ภายในอนาคตอัน ใกล้ 2025	<p>ทักษะที่จำเป็นสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลักคือ</p> <p>- กลุ่มที่ 1 ทักษะด้านการคิดและแก้ปัญหา ประกอบด้วย ทักษะย่อย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และการสร้างนวัตกรรม 2) ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน 3) ทักษะการคิดและวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ มีวิจารณญาณ 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มสิ่งใหม่ 5) ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการตัดสินใจและทักษะการ ระดมความคิด</p> <p>- กลุ่มที่ 2 ทักษะด้านการบริหารจัดการตัวเอง ประกอบด้วยทักษะย่อย 2 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีกลยุทธ์การเรียนรู้ 2) ทักษะการรับมือ กับปัญหา อดทนต่อความกดดัน ทักษะการปรับตัว</p> <p>- กลุ่มที่ 3 ทักษะด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วยทักษะย่อย 2 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการใช้ ดูแลและจัดการเทคโนโลยี 2) ทักษะการออกแบบและการเขียนโปรแกรม</p>	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	- กลุ่มที่ 4 ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยทักษะย่อย 1 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการเป็นผู้นำและอิทธิพลทางสังคม	
10. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง ทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 (21 st -Century Skill)	<p>ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st-Century Skill) ออกมาเป็น 16 ทักษะ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับบริษัทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการคำนวณ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่งรอบตัว ทักษะการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ทักษะการจัดการด้านการเงิน ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ - กลุ่มที่ 2 กลุ่มทักษะที่ต้องนำมาใช้ในการจัดการกับปัญหา หรือความท้าทายที่ต้องเจอในชีวิต ได้แก่ ทักษะการวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด ทักษะการสร้างวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อแก้ปัญหานั้นให้ได้ - กลุ่มที่ 3 กลุ่มทักษะที่ใช้ในการจัดการตัวเองกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทักษะความอยากรู้อยากเห็น ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทักษะความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม ทักษะความเป็นผู้นำ และ ทักษะความตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม 	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
11. กฎกระทรวง การจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	<p>ข้อ 10 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ 3 (4) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลัก ศาสนาพหุศาสนากับหลักวิชาการ โดยต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่ผสมผสานหลักศาสนาหลัก วิชาการศึกษา 2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนา ให้เหมาะกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลัก ศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศ ตะวันตก 	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคม โดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ	
12. พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราช วิทยาลัย พ.ศ. 2540	<p>มาตรา 6 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานบูรณศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- พันธกิจ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานบูรณศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- วัตถุประสงค์</p> <p>1) ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”</p> <p>2) พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการสร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด</p> <p>3) เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศานตทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก</p> <p>4) บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก</p> <p>5) สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่</p>	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินแบบสัมภาษณ์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ้มค่า และสมประโยชน์	
13. ผู้บริหาร/ คณาจารย์ ผู้ใช้ หลักสูตรหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	คุณลักษณะของนักศึกษา หมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้ มีความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูลข่าวสาร มีทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการ ติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ มี บุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมงานกับผู้อื่น ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมขององค์กร คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อ สัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ สำรวจ โดยใช้ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์
14. ผู้บริหาร/ คณาจารย์ ผู้ใช้ หลักสูตรศึกษา ศาสตรบัณฑิต หมวด รายวิชา พระพุทธศาสนา	คุณลักษณะของนักศึกษา หมวดรายวิชาพระพุทธศาสนา ดังนี้ มีความรู้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก มีความรู้ดี มีศีลธรรม สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไป ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ สำรวจ โดยใช้ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์
15. ผู้บริหาร/ คณาจารย์ ผู้ใช้ หลักสูตรศึกษา ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอน พระพุทธศาสนา	บัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการ สอนพระพุทธศาสนา ดังนี้ - เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ - ควบคุมชั้นเรียนได้ ทั้งระดับมัธยมศึกษาและ ประถมศึกษา - สามารถทำวิจัยในการพัฒนานักเรียน - กล้าแสดงออก เป็นผู้นำ	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ สำรวจ โดยใช้ แบบสัมภาษณ์
16. ผู้ประกอบการ/ ผู้ใช้บัณฑิต/ผู้บริหาร สถานศึกษา/ครู นิเทศ/ครูพี่เลี้ยง	- กล้าแสดงออก สามารถนำนักเรียนทำกิจกรรมในโอกาส ต่างๆ ได้ เช่น พิธีกร วิทยากร - มีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ - มีความสามารถและมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ - สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ - สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ - สามารถสอนเนื้อหาสาระในหมวดวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมได้นอกเหนือจากความชำนาญใน ความรู้ทางพระพุทธศาสนา	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ สำรวจ โดยใช้ แบบสัมภาษณ์
17. ศิษย์เก่า	- สามารถสื่อสารด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ - มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนจบมาและทำงานได้หลายอย่าง - สามารถสร้างเครือข่ายในนามศิษย์เก่าและต่อยอดเครือข่ายทางสังคมภายในและต่างประเทศ - ปรับปรุงรายวิชาให้ทันสมัย บูรณาการการสอนพระพุทธศาสนาให้สามารถสอนวิชาในหมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอนได้หลากหลาย 	สำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ง
เอกสารวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	P1	P2	P3	P4	P5	P6
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580	P	P	P	P	P	
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)	P	P	P	P		P
3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570	P	M	P	P	P	
4. กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	P	P	P	P	P	P
5. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565	M	M	M	M	M	M
6. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	P	P	P	P	P	
7. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา		P			M	M
8. เป้าหมายการพัฒนาในระดับชาติและระดับสากลขององค์การสหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	P	P	P	P	P	
9. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง The Future of Jobs ว่าด้วยเรื่องแนวโน้มและทิศทางของอาชีพในอนาคต ตลอดจนทักษะการทำงานที่จำเป็นภายในอนาคตอันใกล้ 2025	P	P	P	P	M	M
10. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21 st -Century Skill)	P	M	P	P	P	P
11. กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	P	P	P	M		
12. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540	P	P	P	M	P	P

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	P1	P2	P3	P4	P5	P6
13. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	P	P	P	P	M	M
14. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา	P	P	P	P	M	M
15. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต	P	P	P	P	M	M
16. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	P	P	P	M	M	M
17. ศิษย์เก่า	P	P	P	M	M	M

หมายเหตุ F = Fully Fulfilled, M = Moderate Fulfilled, P = Partial Fulfilled

ภาคผนวก จ
เอกสารระบุวิธีการเผยแพร่หลักสูตรให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายใน	วิธีการเผยแพร่หลักสูตร
1. ผู้บริหาร/ผู้ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (4 ปี)	1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัย 2. เอกสารแนบรายงานการประชุมภายใน 3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4. เอกสารประชาสัมพันธ์
2. คณาจารย์	
3. นักศึกษา	
4. คณะ/สาขาวิชา	
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	วิธีการเผยแพร่หลักสูตร
1. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัย 2. สื่อโซเชียลมีเดีย 3. เอกสารประชาสัมพันธ์
2. สถานประกอบการ ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระและเอกชน	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
4. ผู้ปกครอง	

ภาคผนวก ฉ
คำอธิบายรายวิชา

1.1 คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 Fundamental English I โครงสร้างภาษาอังกฤษ คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา สำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เน้นฝึกทักษะฟัง-พูดเบื้องต้น สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปได้ English structure; Buddhist vocabularies; English idioms in daily life; training of listening, speaking, reading and writing dealing with basic listening and speaking; ability in speaking, writing, and reading for main idea of general message of familiar	(3) (3-0-6)
GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Fundamental English II พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีความซับซ้อนได้ถูกต้องตามหลักภาษา โดยเน้นการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษา ในระดับกลางไปจนถึงระดับสูงและประยุกต์ใช้ในการสอบวัดระดับทางภาษาอังกฤษได้ Development of complex listening, speaking, reading, and writing skills according to language principles, with a focus on everyday English conversations related to the dissemination of Buddhism, social interactions, work, or education, at an intermediate to advanced level, and applying them for test of English language proficiency	(3) (3-0-6)
GE1001	วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก MBU Way to Thai and Global Citizens ความเป็นมาของ มมร ความเข้าใจอัตลักษณ์และความเชี่ยวชาญขององค์กร การสร้างจิตวิญญาณความเป็น มมร การพัฒนาบุคลิกภาพและความเป็นสากลแบบ มมร ความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในบริสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ รักและศรัทธาในมหาวิทยาลัย การวางแผนชีวิตเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก History of MBU; understanding of organizational identity and expertise; strengthening of MBU spirit; development of MBU personality and universality; omniscience of Buddhist principles and ability in Buddhist propagation to national or international levels; love and faith of university, Life planning for Valuable citizenship of	3 (3-0-6)

Thai and global society; citizen rights and responsibilities; pride of Thai and global citizenship.

GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)

Human and Living in Digital Age

ธรรมชาติ ทักษะ และพฤติกรรมของมนุษย์ ดิจิทัลกับการเรียนรู้ การคิดเชิงการออกแบบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายดิจิทัล หลักศาสนากับดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศดิจิทัล การแก้ปัญหาสังคมในยุคดิจิทัลและมีสมรรถนะดิจิทัล

Nature, attitude, and behavior of human; digital and learning; design thinking; use of information technology and daily life communication; information technology security; digital laws; religious principles and digital; media literacy and digital information; social problem-solving in digital age and digital competency

GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)

Thai Language for Communication

แนวคิดเบื้องต้นของการสื่อสาร ความสำคัญ ประเภท ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย กระบวนการสื่อสาร ศิลปะการสื่อสาร ทั้งทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด จริยธรรมการสื่อสารในสังคมยุคดิจิทัล หลักการสื่อสารตามแนวพุทธศาสนา

Basic concepts of communication; importance, types, and particularities of Thai language; communication process and art in listening, reading, writing, and speaking; communication ethics in digital society; communicative principles according to Buddhism.

GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)

English for Communication

ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตามแนวภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

English listening, speaking, reading, and writing for daily life communication based on Communicative Language Teaching (CLT).

GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6)

Prevention and Suppression of Corruption

หลักการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปรับฐานความคิดด้านทุจริต ส่วนตนและส่วนรวม สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต หลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล จิตพอเพียงพื้นฐานของ

การต้านทุจริต การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามหลักพระพุทธศาสนา

Principles of prevention and suppression of corruption; adjustment of self and public understanding of anti-corruption; anti-corruption society; ethics and good governance; anti-corruption based on self-sufficiency; strengthening prevention and suppression of corruption according to Buddhist principles

GE1006 วิจัยและนวัตกรรม 3 (3-0-6)

Research and Innovation

แนวคิดการวิจัย นวัตกรรมและกระบวนการพัฒนานวัตกรรม ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย การเขียนโครงร่างวิจัย เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการเลือกผลงานวิจัยมาใช้อย่างเหมาะสมโดยยึดหลักจริยธรรมการวิจัย และหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

Concepts of research, innovation and process of innovation development, research methodology, writing research proposal, sampling technique, statistics and data analysis, guidelines on utilizing of research reports considering research ethics principles, and basic principles in human research

GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5)

21st Century Skills for Living and Occupations

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะด้านสารสนเทศ และเทคโนโลยี บูรณาการ การประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

Theoretical concepts of the 21st century skills; information and technology skills; integration and application for important skill development for quality of living and occupations in the 21st century

GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)

History Arts and Thai Culture

ประวัติศาสตร์ไทย แหล่งกำเนิดของชนชาติไทย การแบ่งสมัยของประวัติศาสตร์ไทย การก่อตั้งและพัฒนาของอาณาจักรไทย วิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ประวัติศาสตร์ไทยในบริบทประวัติศาสตร์โลก ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย

Thai history; origins of Thai nationality; periods of Thai history; establishment and development of the Kingdom of Thailand; Thai evolution of society, economy, culture, and politics; Thai history in world history context, Introduction to arts and Thai culture

2. คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

<p>รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา</p> <p>BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา</p> <p>History of Buddhism</p> <p>พุทธประวัติในปฐมกาล มัชฌิมกาล และปัจฉิมกาล การสังคายนาและนิกายต่างๆ ในพระพุทธศาสนา เส้นทางพุทธอารยธรรมและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ณ ดินแดนสุวรรณภูมิ</p> <p>The Buddha's history in the beginning, middle and last times; The Buddhist Rehearsal and Schools of Buddhism; paths of Buddhist civilization and the Buddhist propagation in the land of Suvarnabhumi</p>	<p>น(บ-ป-ต)</p> <p>3 (3-0-6)</p>
<p>BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา</p> <p>Tipitaka Studies</p> <p>ความเป็นมา โครงสร้าง ความสำคัญ จุดเด่นของพระไตรปิฎก สาระตถะในพระวินัยปิฎก สาระตถะในพระสุตตันตปิฎก และสาระตถะในพระอภิธรรมปิฎก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก</p> <p>History, structure, significance, and outstanding features of the Tipitaka; the essence in the Vinaya Pitaka, Suttanta Pitaka, and Abhidhamma Pitaka; research related to the Tipitaka</p>	<p>3 (3-0-6)</p>
<p>BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา</p> <p>Pali and Sanskrit in Buddhism</p> <p>ไวยากรณ์เบื้องต้นภาษาบาลีและสันสกฤต การอ่าน การเขียน การแปลคำศัพท์ ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา</p> <p>Basic grammar, reading, writing, and the translation of Pali and Sanskrit terms existed in Thai and Buddhist literatures</p>	<p>3 (3-0-6)</p>
<p>BU5004 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน</p> <p>Theory and Practice of Meditation</p> <p>หลักการ วิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์สมณะกรรมฐาน และอารมณ์วิปัสสนากรรมฐานในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา การปฏิบัติกรรมฐานในสำนักปฏิบัติ</p>	<p>3 (2-2-5)</p>

Principles; methods of meditation practice; the senses of tranquility meditation and insight meditation in Buddhist scriptures; meditation practice in dhamma retreats

- BU5005 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)**
English for Buddhist Studies
 การศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านภาษาอังกฤษ การสนทนาและการอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ
 Studying of Buddhism Through English; dhamma talks in English
- BU5006 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)**
Religious Studies
 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา แนวคิด ทฤษฎี หลักคำสอนของศาสนาประเภทเทวนิยมและอเทวนิยม วิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนาในด้านต่าง ๆ บทบาทและการดำรงอยู่ของศาสนาต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21
 Fundamental knowledge of religions; concepts, theories, and doctrines of religion in theism and atheism; comparative analysis of religion in various aspects; roles and existence of various religions in the 21st century
- BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)**
Innovation for Wisdom and Morality Development
 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กระบวนการพัฒนานวัตกรรม ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมที่พัฒนาปัญญาและคุณธรรม วิเคราะห์โอกาสในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ
 Concepts, theories, principles, and process of innovative development; types of innovation; innovations for wisdom and morality development; opportunity analysis of Buddhist innovative creation
- BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)**
Ceremonies in Buddhism
 ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกิณกพิธี ลักษณะและความหมายในการประกอบพิธีการต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา เข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
 Religious ceremonies; virtue ceremonies; merit-making ceremonies; charity ceremonies; miscellaneous ceremonies; characteristics and meanings of ritualization in Buddhism; Buddhist activity participation

- BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย** 3 (3-0-6)
Buddhism in Thai Culture
 ลักษณะและรูปแบบ ความเชื่อ ภาษา ความเป็นอยู่ จารีต ประเพณี การเมืองการปกครอง ในแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมวิถีพุทธ ทัศนศึกษาในท้องถิ่น
 Characteristics and patterns, beliefs, languages, ways of life, customs, traditions, politics and government in Buddhist aspects; Buddhist cultures; local study tour
- BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย** 3 (3-0-6)
Buddhist Research and Literary Works in Thailand
 งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพุทธศิลป์ คัมภีร์และบทเพลงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา บทความวิชาการ บทความวิจัย หรือรายงานการวิจัยทางพระพุทธศาสนา คุณค่าวรรณกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย
 Buddhist research; types, significance, and influence of literatures appearing in Buddhist art; Buddhist scriptures and songs; academic articles; research articles, or research reports on Buddhism; literary values in development of life quality in Thai society
- BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา** 3 (3-0-6)
Digital for Buddhist Affairs Administration
 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน
 Administration of Buddhism in Thailand; forms of digital development; digital applications for current Buddhist affairs administration
- BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก** 3 (3-0-6)
Health care in Tipitaka
 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักการบริหาร หลักเสขียวัตถ์เพื่อสุขอนามัย บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสุขภาพ
 Concepts and theories of physical, mental, emotional, and social cares appearing in Tipitaka or relating to documents; administrative principles and Sekhiyavatta (rules for training) for sanitations; roles of Buddhist monks in well-being development

3. คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาชีพรู

3.1) รายวิชาชีพรู 22 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1001	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู Virtues and Ethics for Teacher	3(3-0-6)

ศึกษาบทบาทหน้าที่และความสำคัญของครู ครูในฐานะปูชนียบุคคลและกัลยาณมิตร การปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพครูและจิตวิญญาณความเป็นครู ความประพฤติและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมของครู จรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู องค์กรวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพครู การพัฒนาวิชาชีพครู การพัฒนาตนเองในการเป็นครูที่ดี ความรอบรู้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโลกและสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการนำหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพครู

Study of role and importance of teachers; teachers as precursors and true partners; cultivation of faith in teaching profession and true spirit of teachership; behavior and performance based on professional ethics; analysis, synthesis, and integration of body of knowledge on teacher values, teaching profession ethics; learner development with true spirit of teachership; organizations, standards, development of teaching profess; self-development as a competent teacher; omniscience of modernity and change on educational effects based on global and social contexts in both within and outside the country; study of philosophy of sufficiency economy concepts; applying the principles of Buddhism in the teaching profession.

ED1002	การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา Educational Quality Assurance and Philosophy	2(2-0-4)
--------	--	----------

ความหมาย ความสำคัญ ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษา ปรัชญาการศึกษาสากลและปรัชญาการศึกษาไทย ศึกษาแนวคิดศาสตร์พระราชา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา คุณภาพด้านผู้เรียน คุณภาพด้านการบริหารจัดการ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสถานศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่องานประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา

Meaning, importance, concept, and educational philosophy, Western and Thai Educational philosophy; the King's Philosophy; The Philosophy of Sufficiency Economy and its implementation in teaching; educational quality assurance; process of educational quality assurance system; quality management of

learning activities and quality development of continual learning; ability to arrange activities of learning quality evaluation; design, implement the quality assurance in education work that is consistent with educational institutions; information system for school quality evaluation; preparation of the educational quality assurance report.

ED1003 จิตวิทยาสำหรับครู Psychology for Teachers 2(2-0-4)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี จิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์ จิตวิทยาช่วงวัย จิตวิทยาพื้นฐาน จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ของจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ การเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน การใช้จิตวิทยาช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การประยุกต์ใช้หลักจิตวิทยา ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

Study of psychological concepts and theories: psychology of human development, lifespan developmental psychology, fundamental psychology, learning psychology, educational psychology, guidance psychology, and counseling of various psychological branches; understanding learners' nature; application of psychological theories; assisting and encouraging learners to reach their full learning potential and give advice and assistance to improve learners' quality of life.

ED1004 หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ Curriculum and Learning Management Science 3(2-2-5)

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร ทฤษฎีหลักสูตร หลักการและแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตร องค์ประกอบและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น วิทยาการจัดการจัดการเรียนรู้ ศาสตร์การสอน เทคนิค และทักษะต่าง ๆ ในการสอน การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนความสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ การบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่ การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน โดยบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติการสอนจริงได้อย่างเหมาะสมตามแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้

Study the meaning and importance of curriculum, curriculum theories, principles and concepts of curriculum design, elements and structures of the basic education curriculum, curriculum implementation to local surroundings, analyzing, formulating, using, assessing and developing an educational and local institution's curricula, learning management science, teaching methodologies, techniques and skills in teaching, learning management with emphasis on the

importance of learners, the management of Experience-Based Learning, classroom management, preparing lesson plans and appropriately apply them to enhance practical learners' experiences by having comprehensive knowledgeable on major subject content and able to integrate major subject knowledge into the instruction, practical teaching upon specified lesson plans appropriately, measurement and evaluation in Learning

ED1005 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 3(2-2-5)

Educational Innovation and Information Technology

ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสาขาวิชาเอกเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การวิเคราะห์ การเลือก การออกแบบ การพัฒนา การประเมิน การบูรณาการและการประยุกต์ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อผู้เรียน ใช้การสะท้อนคิดไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่ดี มีความรอบรู้ และทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลง กฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Theories, principles and concepts of innovation and information technology in education, using information technology for education, using digital technology for design of learning management according to the nature of major areas of study to develop intellectual and innovative learners; learners with special needs; analysis, selection, design, development, evaluation, integration and application of using media and innovation and information technology for communication and for effective learning management, provide diverse learning sources for learners, applying reflections to self-development to be a good teacher with knowledge, modernity and transformation literacy, digital technology laws and codes of ethics.

ED1006 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3(2-2-5)

Measurement and Evaluation in Learning

หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักการสร้างเครื่องมือทดสอบและประเมินผล ปฏิบัติการวัดและการประเมินผล วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ธรรมชาติของการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

Principles, concepts and practices of measurement and evaluation in learning; principles of construction of test and evaluation instruments; measurement and evaluation in practices: authentic measurement and evaluation,

nature of measurement and evaluation in each subject; implementation of evaluation results for learning development.

ED1007 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3(2-2-5)

Research for Learning Innovation Development

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการวิจัย แนวปฏิบัติในการวิจัย คุณลักษณะของการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียน เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน ทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนและผู้เรียน การวางแผนการวิจัยทางการศึกษา การออกแบบ การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานผลการวิจัย นำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

Research principles, concepts and theories; research guidelines; characteristics of educational research and action research in the classroom; selecting appropriate research findings for learning management; conduct and apply research for learning innovation development and learning management; conduct research on learners' problems, instruction and learners' development; planning for educational research: research design, development of research instruments, data collection, data analysis, research report, and implementation of research results for instruction.

ED1008 ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3(2-2-5)

Communicative Language for Teachers

ทฤษฎี หลักการ วาทวิทยาสำหรับครูและเทคนิควิธีการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และภาษาท่าทาง เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู การนำเสนอทางวิชาการ

Theories, principles, speech for teacher, and communicative techniques of Thai and English usage for listening, speaking, reading, writing and gesturing to convey correct meanings in instruction or in relation to the teaching profession, academic presentation.

3.2) รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 13 หน่วยกิต

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น(บ-ป-ต)

ED1009 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1(90)

Teaching Professional Experience

ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน โดยการเรียนรู้งานของความเป็นครู งานธุรการในชั้นเรียน การสังเกตปัญหาของผู้เรียนและการแก้ปัญหาในชั้นเรียน การประสานงาน การออกตรวจเยี่ยม

โครงการเยี่ยมบ้านกับโรงเรียนในการประสานกับผู้ปกครองและชุมชน ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน สามารถอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการปฏิบัติการในฐานะผู้ช่วยครู ช่วยงานครูประจำชั้น งานให้ความรู้ อบรมผู้เรียน ช่วยงานสอน ผลิตสื่อ การวัดการประเมินผลการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันความรู้ และส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

Teaching professional experience dealing with learning teacher's duties, classroom general affairs, observation on learner problems and classroom problem solving, coordination, project participation in home visit with school in coordinating with parent and community; study and understanding of community contexts, capability of living together with peace on the foundation of cultural differences; performing as teacher assistant, assisting class teacher, sharing knowledge, training learner, assisting teaching, producing media; learning assessment and evaluation, and learner developing activities for learning environment; learning and sharing or knowledge sharing; promotion and preservation of local culture and wisdom

ED1010 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1

6(270)

Teaching Practicum in School 1

ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาโดยบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเอก มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูงและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัย ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดทำเค้าโครงงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดี ทนภัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้การนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง

Teaching practicum in school with integration of major courses management; being engrossed in learner development with true spirit of teachership; designing lesson plans; organizing activities and creating classroom environment to promote learner's happiness; being attentive and accepting learner differences individually; promoting learners on high order thinking and applying modern educational technology and innovation; coordinating with parent on learner development and solving problem for desirable characteristics; conducting classroom action research for developing learner differences interpersonally; performing as a role model with ethics and being a good citizen; keeping up with modernity and changing of time under supervision from teacher supervisors and supervising teacher

ED1011 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

6(270)

Teaching Practicum in School 2

ปฏิบัติการสอนในหน้าที่ครูอย่างครบถ้วน จัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอก การวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การบูรณาการความรู้และศาสตร์ การสอน สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันความรู้ การสัมมนาการศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญหา รู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน การดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพของผู้เรียนและประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูในการเรียนภายใต้การนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง Teaching practicum with entirety of a teacher; learning and teaching management of major subjects; assessment and evaluation, and result application for learner development; research for learner development; creating innovation and applying technology for learner's learning benefits; integration of knowledge and teaching science; enhancing inspiration for knowledgeable learners and innovative creators; coordinating with parent on learner development and solving problem for desirable characteristics; learning and sharing or knowledge sharing; educational seminar; participation in development and promotion of institutional curriculum; lesson plan design and learning and teaching management with an emphasis on learner-centered and interest for being intellectual, innovator, and happy in learning; care-taking, assistance, development, and result report for individual learner systematically; creative teamworking; participating in professional development activities; creating cooperative networks with parent and community for supporting learning quality of learners and performing based on ethics of teaching profession in learning under supervision from teacher supervisors and supervising teacher.

4. คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
ED1095	การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)

Curriculum Development and Teaching Buddhism Method

ความมุ่งหมายและความสำคัญของหลักสูตร โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร แนวทางการปฏิรูปการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการหลักสูตรและการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนของไทยในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต โรงเรียนวิถีสัพท

The purpose and importance of the curriculum, structure and components of the curriculum, curriculum development concepts and processes, education reform guidelines, analysis of the basic education core curriculum, curriculum development and teaching of Buddhism in Thai schools in the past, present and future trends, Buddhist Oriented School.

ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5)

**Information Technology and Instructional Media
for Teaching Buddhism**

สื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมกับการสอนพระพุทธศาสนา การผลิตและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

Different types of learning media suitable for teaching Buddhism, Production and selection of learning materials that are suitable for learners, The use of digital technology in learning management.

ED1097 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด 3(2-2-5)

learning management to develop thinking

แนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดในวิชาพระพุทธศาสนา รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลเพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดให้ทันสมัย

Concepts and styles of learning management for developing thinking in the subject of Buddhism. including techniques for learning management that emphasizes student focus, experiment with learning activities and reflect on results to find ways to develop and improve learning management to be up to date.

ED1098 หลักพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Principle of Buddhism

หลักธรรมสำคัญที่เป็นแกนกลางคำสอนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อริยสัจ 4 ชั้นธ 5 อายตนะ ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท กรรม สังสารวัฏ อริยมรรคมีองค์ 8 ไตรสิกขา โพธิปักขิยธรรม 37 และนิพพาน การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในสังคมและชีวิตประจำวัน

The important principles that form the core of the teachings of Buddhism are The Four Noble Truths, sense, the Three Characteristics, the dependent origination, karma, transmigration, the Noble Eightfold Paths, the Threefold Learning, virtues partaking of enlightenment, and nirvana, application of dharma principles in society and daily life.

ED1099 การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5)

Conducting research for Buddhist teachers

หลักการและระเบียบวิธีวิจัย รูปแบบการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย การวางแผนการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน วิจัยในชั้นเรียนด้วยการบูรณาการกับความรู้ทางพระพุทธศาสนา

Research principles and methodologies, Types of research, Stages of research, Research planning, Research instruments and building instruments for research, Research knowledge to solve problems and develop learners, Research in the classroom with the integration of Buddhist knowledge.

ED1100 การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3(3-0-6)

Teaching Buddhism subjects in educational institutions

ศาสตร์การสอน หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา วิธีการจัดการเรียนการสอน การควบคุมชั้นเรียน การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน การใช้สื่อประกอบการสอน การวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

Didactics, principles, Concepts and Guidelines related to the preparation of learning plans for Buddhist subjects, Method of teaching management, Classroom management, Designing and Organizing learning experiences for students, Use of teaching equipment, Pre-Test and Post-Test evaluation.

ED1101 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)

Buddhism and environmental geography

ภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนและแนวคิดของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ บทบาทของพุทธบริษัทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

Geography and environment, Doctrines and Concepts of Buddhism related to conservation. and promote the environment as well as the relationship between man and nature, The role of Buddhist companies in environmental conservation.

ED1102 เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Economics and Buddhism

แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ กลไกทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน การบูรณาการหลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ

Concepts of economic theory, Fundamentals of economics, Economic mechanisms, Relationships and impacts between Buddhism and economy, Buddhism and Politics, Buddhism and Society in current situations, Integration of Buddhist principles to promote economic development.

ED1103 พระพุทธศาสนากับพัฒนาสังคม

3(3-0-6)

Buddhism and social development

ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความสมานฉันท์ ความมีวินัยในตนเอง สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ การรู้จักปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับทางสังคม การพัฒนาสังคมตามแนวทางพระพุทธศาสนา

Thainess, Patriotism, Religion and Revere the monarchy, Good citizenship in a democratic system with the King as Head of State, Reconciliation, Self-discipline, Rights, Duties and Liberty, Realizing how to obey laws and social regulations, Developing society according to Buddhist guidelines.

ED1104 พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก

2(2-0-4)

Buddhism and world history

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงและความสืบเนื่องที่สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่างๆ ของโลก ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน

Historical times and periods, Historical methods, Historical events, Buddhism and major changes and continuations in politics, economy, society and culture of various regions of the world from prehistoric times to the present.

ED1105 การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว

3(3-0-6)

Preaching, Evangelism and Guidance

หลักการและวิธีการเทศนา สำนวนและลีลาเทศนา หลักการและวิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคต่างๆ และในประเทศไทย การแนะแนวข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนและคุณสมบัติของบุคคลที่จะศึกษาต่อ แนวโน้มและโอกาสทางการศึกษาในอนาคต การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน อาชีพ แนวทาง โอกาสและการเตรียมสมรรถนะให้พร้อมใน

การประกอบอาชีพ คุณค่าและความสำคัญของตนเองต่อชีวิตในอนาคต รู้และปฏิบัติตนอย่างชาญฉลาดเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

Principles and methods of preaching, idioms and styles of preaching, principles and evolution of Buddhism propagation in different eras. and in Thailand, guidance, information about the study and qualifications of the person who will pursue further education, future educational trends and opportunities, providing knowledge and understanding about the world of work, careers, approaches, opportunities and preparing competencies for careers, self-worth and importance to future life, know and act wisely for the benefit of oneself and society.

ED1106 ศาสนาเปรียบเทียบ

2(2-0-4)

Comparative religion

บทบาทของศาสนาในชีวิตและสังคม หลักความเชื่อและคำสอนพื้นฐานของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม เปรียบเทียบทัศนะของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามในเรื่องโลกและจักรวาล วัฏจักรชีวิตและชะตากรรมของมนุษย์ ความสุข ความทุกข์ และชีวิตหลังความตาย ศาสนสัมพันธ์

Roles of religion in life and society; principles of belief and basic teachings in Buddhism, Christianity, and Islam; a comparison of Buddhist, Christian, and Islamic views on the world and the universe, human life cycle and destiny, happiness and suffering, and life after the death, religious relations.

ED1107 พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา

3(3-0-6)

Primary education level Buddhism

ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติ หลักธรรมและพุทธสุภาษิต ศัพท์ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก ชาดก ประวัติพุทธสาวกพุทธสาวิกา หน้าที่ชาวพุทธ มรรยาทชาวพุทธ ชาวพุทธตัวอย่าง การบริหารจัดการและเจริญปัญญา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธีระดับประถมศึกษา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

History and importance of Buddhism, Buddha's history, Dharma principles and Buddhist proverbs, Buddhist terminology, Tripitaka, Jataka, Buddhist history of Buddhist disciples, Buddhist duties, Buddhist manners, Buddhist examples, Mental management and intellectual development, Buddhist important days and religious ceremonies at the elementary level, writing a learning management plan on Buddhism subjects at the elementary level according to the basic education core curriculum.

ED1108 พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา 3(2-2-5)

Secondary education level Buddhism

วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาพระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาแบบแบบเชิงรุกและทดลองใช้ในสถานศึกษา

An analysis of the basic education core curriculum in secondary school Buddhism subjects, writing a proactive and experimental learning management plan on Buddhism subjects in educational institutions.

รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น(บ-ป-ต)

ED1109 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 2(2-0-4)

Buddhism and Science

ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

The relationship between Buddhism and science, comparison of scientific theory and Buddhist teachings, using Buddhist principles to analyze problems arising from scientific and technological progress.

ED1110 พุทธจริยศาสตร์ 2(2-0-4)

Buddhist Ethics

จริยศาสตร์เบื้องต้น ความหมาย กำเนิด และความสำคัญของพุทธจริยศาสตร์ ขอบข่าย ลักษณะ ประเภท และหน้าที่ของพุทธจริยศาสตร์ เกณฑ์ตัดสินความดี-ความชั่วของพุทธจริยศาสตร์ อุดมคติของพุทธจริยศาสตร์ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย

Introduction of ethics, meaning, origin, and importance of Buddhist ethics, scope, characteristics, types, and functions of Buddhist ethics, criteria for judging the good and evil of Buddhist ethics, ideals of Buddhist ethics, Buddhist ethics and contemporary social problems.

ED1111 ชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 2(2-0-4)

Jataka and Buddhist Literature

ประวัติ ลักษณะ และคุณค่าของชาดกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา ทศชาติชาดก วิเคราะห์ชาดกที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อของชาวพุทธ วิเคราะห์วรรณคดีทาง

พระพุทธศาสนาในแง่มุมต่างๆ ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาตก มหาชาติคำหลวง ปฐมสมโพธิกถา

History, characteristics and value of Jataka and Buddhist Literature, ten incarnations of the Buddha, analyzing the important Jataka and influencing Buddhist beliefs, analyzing Buddhist literature in various aspects: Tribbumikatha, Mangalattadhipani, Pannasa Jataka, Mahajat Khamluang, Pathamasambodhi.

ED1112 พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร 3(2-2-5)

Buddhist religious rite and Principles of conduct of religious ceremonies

ความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธี การเตรียมการและการปฏิบัติงานศาสนพิธี แนวทางการจัดงานศาสนพิธีกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แนวทางการจัดงานมงคลพิธี แนวทางการจัดงานอวมงคล การจัดงานพิธี หลักการเขียนกำหนดการ ศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนา พิธีกรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา คุณสมบัติและการปฏิบัติงานของศาสนพิธีกร

Knowledge of religious ceremonies, preparation and performance of religious ceremonies, guidelines for organizing religious ceremonies with the monarchy, guidelines for organizing auspicious ceremonies, guidelines for organizing bad luck events, offerings ceremonies, scheduling writing, Buddhist religious ceremonies, important rituals of Buddhism, qualifications and performance of religious ceremonies.

ED1113 ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3(3-0-6)

The relationship of Buddhist companies and temple management

ความหมายและความสำคัญของพุทธบริษัท ความรู้เกี่ยวกับวัดและการบริหารจัดการวัด พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ หน้าที่ของพระสงฆ์และอุบาสกอุบาสิกา กิจวัตรของพระสงฆ์ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์ ประวัติชีวิตพระสงฆ์ผู้มีปฏิปทาและมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย ไวยาวัจกร แม่ชีไทย การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล

The meaning and importance of four Buddhist companies, Knowledge about temples and temple management, The Sangha Act, Duties of monks and lay people, Monks' routines, Appropriate conduct towards monks, History of monks People who practice and play an important role in Thai society, a lay ministry, Thai nuns, supporting and nurturing Buddhism in the digital age.

ED1114 ธรรมศึกษาสำหรับครู 3(3-0-6)

Dharma Education for Teachers

เรียงความแก่กระทู้ธรรม ธรรมวิภาค คีหิปฏิบัติ พุทธประวัติและศาสนพิธี การจัดโต๊ะหมู่บูชาและเครื่องสักการะ การถวายทาน และพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เบญจศีลเบญจธรรม แนวแนวข้อสอบธรรมศึกษา

Writing the essay on questions (kradu), Class of Dharma Studies, Dharma practices for the householder, Buddha's history and religious ceremony, arrangement of altar tables and worship machines, alms offering, and a ceremony to show oneself as a Buddhist, the Buddhist Pancasila and Pancadhamma, Dharma examination guidance.

ED1115 ภาวะผู้นำทางสังคม 3(2-2-5)

Dharma education for teachers

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทักษะที่สำคัญสำหรับผู้นำ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาภาวะผู้นำ และคุณลักษณะผู้นำทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์และตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จัดกิจกรรมหรือโครงการเชิงบูรณาการที่มุ่งเน้นพัฒนานักศึกษาเป็นผู้นำทางสังคม

Concepts about leadership, leadership theory, important skills for leaders, human relations, leadership development, and social leadership characteristics under code of Buddhism and ethics of teaching profession, organized activities or integrated projects aimed at Focusing on students developing social leaders.

ED1116 จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น 2(2-0-4)

Basic consultation psychology

ความหมาย ความเป็นมา แนวคิด ธรรมชาติ ชนิดและหลักการของการปรึกษา องค์ประกอบของการปรึกษา คุณสมบัติ จรรยาบรรณ หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา ลักษณะของผู้มารับการปรึกษา ทักษะ กระบวนการและขั้นตอนในการปรึกษา จิตวิทยาการปรึกษาเชิงพุทธ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

Meaning, background, concept, nature, types, and principles of counseling, elements of counseling, qualifications, ethics, duties and roles of counselors, characteristics of clients, skills, processes, and procedures in counseling, psychology of counseling. Buddhist approach for developing learners according to their potential.

ED1117 สัมมนาพระพุทธศาสนา 3(2-2-5)

Seminar in Buddhism

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดสัมมนา ประเภทของการสัมมนา การตั้งหัวข้อการสัมมนา การเขียนโครงการสัมมนา วิธีการจัดการสัมมนา วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาสนใจเพื่อสัมมนา นำเสนอหัวข้อและจัดสัมมนาด้วยพระพุทธศาสนา

Knowledge of the basics of seminar organization, including types of seminars, seminar topics, seminar project writing, and seminar management techniques. Analysis of significant Buddhist principles, concepts, and practices that students are interested in for seminars. Presentation of topics and seminar organization on Buddhism.

ED1118 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ 3(2-2-5)

Buddhism and Sufficiency Economy Principles

การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม หลักปรัชญาและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ หลักธรรมอันเป็นรากฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ศึกษาเอกสารงานที่กรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงหรือเกษตรทฤษฎีใหม่

Changing the context of the world, society, philosophy, sufficiency economy concepts, sufficiency economy concepts in line with the national economic and social development plan, Dharma, the philosophy's guiding principle, using sufficiency economy concepts in daily life, outdoor studies in the case of a sample of sufficiency economy, or new theory agriculture.

ED1119 การนิเทศการสอนพระพุทธ 3(3-0-6)

Supervision Teaching Buddhism

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศ พัฒนาคุณภาพผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาผ่านกระบวนการนิเทศ เสริมสร้างสมรรถนะด้านการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ความมั่นคง และความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

Basic knowledge of supervision, development of Buddhist teachers' qualities through supervision, improvement of teaching performance in the classroom, collaboration with educational institutions to address teaching-related issues, and encouragement, stability, and advancement of the teaching profession.

ED1120 พุทธปรัชญาการศึกษา 3(3-0-6)

Education in Buddhist Philosophy

ความหมาย ความเป็นมา และความมุ่งหมายของการศึกษาตามแนวพุทธปรัชญา พุทธธรรมที่เป็นสาระสำคัญของการศึกษา พุทธปรัชญากับการศึกษาไทย การศึกษาตามแนวพุทธปรัชญาของนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา เปรียบเทียบแนวคิดทางการศึกษาของพระพุทธศาสนา กับแนวคิดทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทยและของโลก พุทธปรัชญาการศึกษา กับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Meaning, background, and purpose of education according to Buddhist philosophy, dharma principles that are the core of education, Buddhist Philosophy and Thai Studies, a study according to Buddhist philosophy of Buddhist scholars, comparison of Buddhist educational concepts with educational concepts that have an impact on educational management in Thailand and the rest of the world, Buddhist Educational Philosophy, and Education in the 21st Century.

ED1121 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6)

A Critical Study of the Buddha's Life

วิเคราะห์พุทธประวัติตอนที่สำคัญโดยละเอียด ตอนพระมารดาทรงสุบิน การประสูติ การทำนายฝัน เทวทูต 4 การเสด็จออกบวช การบำเพ็ญทุกขกิริยา การตรัสรู้ ขั้นตอนแห่งการตรัสรู้ สิ่งที่ทรงตรัสรู้ การได้พระอัครสาวก การประกาศและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทรงพระประชวร เสด็จดับขันธปรินิพพาน

Examine in depth some significant events in the Buddha's life: Mother's dream, birth, dream interpretation, four angels, asceticism, enlightenment, stages of enlightenment, enlightenment, attainment apostle, teaching and promoting Buddhism, was ill and passed away in Nirvana.

ED1122 พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง 2(2-0-4)

Buddhist Political Thought and Governance

ขอบเขตและวิธีการทางรัฐศาสตร์ รัฐศาสตร์เชิงพุทธที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถาและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะในพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎก เปรียบเทียบหลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์กับรัฐศาสตร์เชิงพุทธ การเมืองการปกครองเชิงพุทธในประวัติศาสตร์การปกครองของไทย

The scope and methods of political science, Buddhist political science appearing in the Tripitaka Commentary and Buddhist scriptures especially in the Vinaya Pitaka and the Suttanta Pitaka, Comparison of basic political science principles with Buddhist political science, Buddhist politics and governance throughout Thai history.

ED1123 มนุษย์ทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท 3(3-0-6)

Perspective of human life in Theravada Buddhism

แนวคิดการกำเนิดมนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในอัครคัมภีร์สูตร กรรม และการเกิดใหม่ ภพภูมิในพระพุทธศาสนา การพัฒนามนุษย์ตามหลักพุทธศาสนา

The concept of human origin according to the Buddhist principles as seen in the Aggañña Sutta, Karma and reincarnation, the planes existence in Buddhism, human development according to Buddhism.

ED1124 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 3(3-0-6)

Buddhism and Contemporary Sciences

หลักคำสอนพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ว่าด้วยวิทยาการร่วมสมัย เช่น พุทธวิทยา เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยาเชิงพุทธ สังคมวิทยาแนวพุทธศาสตร์ พระพุทธศาสนากับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักการสังคมสงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการ แก้ปัญหาและการพัฒนาสังคม

The teachings of Buddhism that appear in the Tripitaka on contemporary sciences such as Buddhism, economics Buddhist, Psychology Buddhist Sociology, Buddhism and Science and Technology, Principles of Social Work in Buddhism, Buddhism and Problem Solving and Social Development.

ED1125 พระพุทธศาสนากับสันติวิธี 2(2-0-4)

Buddhism and peaceful means

วิเคราะห์สภาพปัญหาสังคมและภัยของสังคม รูปแบบปัญหาและความซับซ้อน ของปัญหาสังคม ปัญหาสังคมที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม สาเหตุและต้นตอของปัญหา สังคม วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม พระพุทธศาสนากับสันติภาพและความ สมานฉันท์ในสังคม พุทธวิธีและหลักธรรมเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม

An analysis of social problems and dangers. social problems' complexity and problem types, social developments bring about social difficulties, societal issues' underlying origins and causes, strategies for resolving disputes and violence in society, the Buddhism and social harmony, Buddhist principles and practices for resolving social conflict and violence.

ED1126 คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Buddhist Scriptures

คัมภีร์ศาสนาอื่น คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา: พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุ ฎีกา โยชนา ปกรณ์พิเศษ คัมภีร์วิสุทธิมรรค: หลักธรรม แนวความคิด ลักษณะพิเศษและจุดเด่นใน

การอธิบายและการตีความธรรมะในวิสุทธิมรรค วรรณกรรมและงานเขียนทางพระพุทธศาสนาร่วมสมัยทั้งของไทยและของต่างประเทศ

Added religious texts, Buddhist texts: Tripitaka, Commentary, Deka, Anupika, Yojana, Special Book, Visuddhimagka: Doctrine, Concepts, Special Characteristics, and Outstanding Points in Explicitly Explaining and Interpreting the Dharma in the Visuddhimagka. Thai and international writings as well as contemporary Buddhist literature.

ED1127 พุทธปฏิภาณและพุทธตรรกวิทยา 3(3-0-6)

Buddha's esprit and Buddha's Logic

ความหมายและความสำคัญของพุทธปฏิภาณ พุทธปฏิภาณกับการเผยแผ่และความมั่นคงของพระพุทธศาสนา วิธีการใช้พุทธปฏิภาณในการโต้ตอบ การประยุกต์ใช้พุทธปฏิภาณมาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาหลักพุทธตรรกวิทยาว่าด้วยประเภทของความจริง โลกแห่งผัสสะ ขณิกวาท กฎแห่งเหตุผล ปรมัตถสัจจะ การตัดสินความจริง และความจริงที่เกี่ยวกับโลกภายนอก หลักการใช้ปฏิภาณทางพระพุทธศาสนาจากมิลินทปัญหา

The meaning and importance of the Buddha's esprit, Buddha's esprit with the propagation and stability of Buddhism, how to use Buddha's esprit to retaliation, The application of Buddha's esprit in the present situation, study of Buddha's logic on types of truth, the world of senses, Khanikavada, the law of reason, the Ultimate Truth, the judgment of truth and the truth about the outside world, Principles for the use of Buddhist astuteness from Milinda Panha.

ED1128 กฎหมายการศึกษา 2(2-0-4)

Education law

กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แนวทางการนำกฎหมายมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา

Education Law and Laws Related to Education Guidelines for applying the law for maximum benefit in education management and educational professional development.

ED1129 ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ 3(3-0-6)

History of Buddhist Art

ประวัติและความสำคัญของพุทธศิลป์ พุทธศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติและพระสาวกที่สำคัญ วัด เจดีย์ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดียและเส้นทางพุทธศิลป์ที่เข้าสู่ประเทศ

ไทย พระพุทธรูปที่สำคัญของไทย สร้างเสริมองค์ความรู้ด้านสุนทรียศาสตร์จากพุทธศิลป์สมัยต่างๆ ในประเทศไทยโดยมีพุทธลักษณะเป็นแบบ

History and importance of Buddhist art, Buddhist art related directly to the life of the Buddha and significant disciples, monasteries and pagodas, the development of Buddhist art in India and the path of Buddhist art into Thailand, significant Buddha images of Thailand, and the development of a body of knowledge of aesthetics from Buddhist art from various periods are all covered in this. With the Buddha's traits serving as an example, in Thailand.

ED1130 ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

English for Buddhist Teachers

คำศัพท์เฉพาะทางพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ และการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อโต้ตอบในชีวิตประจำวันและในสถานศึกษา

Buddhist terminology in English and the application of English to communicate in various situations to interact in everyday life and in school.

ED1131 สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Aesthetics in Buddhism

ความหมาย ความสำคัญ ทฤษฎี และเกณฑ์การตัดสินของสุนทรียศาสตร์ ความงามในมิติทางพระพุทธศาสนา วิเคราะห์ความงามในสุนทรียศาสตร์กับความงามในพระพุทธศาสนา การบูรณาการสุนทรียศาสตร์เข้ากับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา คุณค่าของสุนทรียศาสตร์ในประเพณีวัฒนธรรมไทย

Meaning, significance, theory and judging criteria of aesthetics, Beauty in Buddhism, analyzing beauty in aesthetics and beauty in Buddhism, integrating aesthetics with Dharma principles in Buddhism, the value of aesthetics in Thai cultural traditions.

ED1132 นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3(2-2-5)

Educational innovations for teaching Buddhism

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษา การวิเคราะห์ การออกแบบ การผลิต การทดลอง การประเมินผล การประยุกต์และพัฒนานวัตกรรม นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทักษะในศตวรรษที่ 21 นวัตกรรมการศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้เชิงพุทธ

Introduction to educational innovation, design analysis, production, experimentation, evaluation, application and innovation development, educational

innovation for 21st century skills, educational innovation for Buddhist learning management.

ภาคผนวก ข
 ความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย
 มหามกุฏราชวิทยาลัยกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)

Graduate Attributes (GA)	PLO 1	PLO 2	PLO 3	PLO 4	PLO 5	PLO 6
GA1 มีคุณธรรมเป็นที่นับถือของสังคม			✓			✓
GA2 รู้เท่าทันโลกอย่างถูกต้อง	✓	✓	✓		✓	
GA3 มีความชำนาญในการสอน				✓	✓	
GA4 สร้างทักษะสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓
GA5 ยึดมั่นในหลักพระพุทธศาสนา			✓			
GA6 มุ่งมั่นสู่การพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓
GA7 ให้ความรู้ที่พัฒนาผู้คนได้		✓	✓	✓	✓	✓
GA8 มีความเป็นสากล	✓	✓			✓	
GA9 ผู้สอนหลักธรรมอันอุดม			✓			

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)																	
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4				PLO 5			PLO 6	
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3	Sub PLO 4.1	Sub PLO 4.2	Sub PLO 4.3	Sub PLO 4.4	Sub PLO 5.1	Sub PLO 5.2	Sub PLO 5.3	Sub PLO 6.1	Sub PLO 6.2
BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	2							R											
BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)	3							R											
BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)	3								M										
BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	3							R											
BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)	3							R											
กลุ่มวิชาชีพครู รายวิชาชีพครู จำนวน 22 หน่วยกิต																			
ED1001 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู 3 (3-0-6)	1														I				
ED1002 การประกันคุณภาพและปรัชญาการศึกษา 2 (2-0-4)	2														I				
ED1003 จิตวิทยาสำหรับครู 2 (2-0-4)	3															R			
ED1004 หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ 3 (2-2-5)	2															M			
ED1005 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 3 (2-2-5)	1															I			
ED1006 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 (2-2-5)	2																R		
ED1007 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3 (2-2-5)	3																M		

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)																	
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4				PLO 5			PLO 6	
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3	Sub PLO 4.1	Sub PLO 4.2	Sub PLO 4.3	Sub PLO 4.4	Sub PLO 5.1	Sub PLO 5.2	Sub PLO 5.3	Sub PLO 6.1	Sub PLO 6.2
ED1008 ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 3 (2-2-5)	2														I				
กลุ่มวิชาชีพครู รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 13 หน่วยกิต																			
ED1009 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (90)	3																		R
ED1010 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 6 (270)	4																		M
ED1011 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 6 (270)	4																		M
กลุ่มวิชาเฉพาะทางการสอนพระพุทธศาสนา รายวิชาบังคับ จำนวน 40 หน่วยกิต																			
ED1095 การพัฒนาหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	2													R					
ED1096 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)	2												R						
ED1097 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด 3 (2-2-5)	2												R						
ED1098 หลักพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	1												I						
ED1099 การทำวิจัยสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)	3														M				
ED1100 การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา 3 (3-0-6)	1												R						
ED1101 พระพุทธศาสนากับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3 (3-0-6)	1											I							

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)																	
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4				PLO 5			PLO 6	
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3	Sub PLO 4.1	Sub PLO 4.2	Sub PLO 4.3	Sub PLO 4.4	Sub PLO 5.1	Sub PLO 5.2	Sub PLO 5.3	Sub PLO 6.1	Sub PLO 6.2
ED1102 เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)	2											I							
ED1103 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)	3											I							
ED1104 พระพุทธศาสนากับประวัติศาสตร์โลก 2 (2-0-4)	1										I								
ED1105 การเทศน์ การเผยแผ่และแนะแนว 3 (3-0-6)	3										R								
ED1106 ศาสนาเปรียบเทียบ 2 (2-0-4)	2												R						
ED1107 พระพุทธศาสนาระดับประถมศึกษา 3 (3-0-6)	3											R							
ED1108 พระพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษา 3 (2-2-5)	3																	M	
รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต																			
ED1109 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 2 (2-0-4)	1													I					
ED1110 พุทธจริยศาสตร์ 2 (2-0-4)	3														M				
ED1111 ชาตกและวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา 2 (2-0-4)	2													I					
ED1112 พุทธศาสนพิธีและหลักการปฏิบัติศาสนพิธีกร 3 (2-2-5)	3												R						
ED1113 ความสัมพันธ์ของพุทธบริษัทกับการบริหารจัดการวัด 3 (3-0-6)	3													I					
ED1114 ธรรมศึกษาสำหรับครู 3 (3-0-6)	3												I						

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปี ที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)																	
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4			PLO 5			PLO 6		
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3	Sub PLO 4.1	Sub PLO 4.2	Sub PLO 4.3	Sub PLO 4.4	Sub PLO 5.1	Sub PLO 5.2	Sub PLO 5.3	Sub PLO 6.1	Sub PLO 6.2
ED1115 ภาวะผู้นำทางสังคม 3 (2-2-5)	3													M					
ED1116 จิตวิทยาการปรึกษาเบื้องต้น 2 (2-0-4)	2												R						
ED1117 สัมมนาพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)	3												M						
ED1118 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ 3 (2-2-5)	3													M					
ED1119 การนิเทศการสอนพระพุทธ 3 (3-0-6)												R							
ED1120 พุทธปรัชญาการศึกษา 3 (3-0-6)													R						
ED1121 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ 3 (3-0-6)													R						
ED1122 พุทธวิทยาการเมืองและการปกครอง 2 (2-0-4)													I						
ED1123 มนุษย์ทัศน์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท 3 (3-0-6)											I								
ED1124 พระพุทธศาสนากับวิทยาการร่วมสมัย 3 (3-0-6)											I								
ED1125 พระพุทธศาสนากับสันติวิธี 2 (2-0-4)													R						
ED1126 คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)											I								
ED1127 พุทธปฏิภานและพุทธตรรกวิทยา 3 (3-0-6)												I							

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)																	
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4				PLO 5			PLO 6	
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3	Sub PLO 4.1	Sub PLO 4.2	Sub PLO 4.3	Sub PLO 4.4	Sub PLO 5.1	Sub PLO 5.2	Sub PLO 5.3	Sub PLO 6.1	Sub PLO 6.2
ED1128 กฎหมายการศึกษา 2 (2-0-4)															I				
ED1129 ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ 3 (3-0-6)															I				
ED1130 ภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)													R						
ED1131 สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)															I				
ED1132 นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสอนพระพุทธศาสนา 3 (2-2-5)													R						

หมายเหตุ * หมายถึง รายวิชาบังคับเรียน

I หมายถึง Introductory

R หมายถึง Reinforce

M หมายถึง Mastery

ภาคผนวก ฅ
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่ ๒๕๖/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖)
วิทยาเขตอีสาน

เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) วิทยาเขตอีสาน เป็นไปตามกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูฉบับบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) วิทยาเขตอีสาน ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. พระมหาศุภชัย สุกกัจโจ, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาชัชวาล จิตคุณไธ	รองประธานกรรมการ
๓. นายแก่นเพชร แฝงสีพล	กรรมการ
๔. นายประเสริฐ ชมพรมมา	กรรมการ
๕. พระครูโชค สุวโจ	กรรมการ
๖. นายวุฒิชัย เขาวโพธิ์	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพเป็นไปตามกฎระเบียบ ประกาศ เกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๒๕๗๔ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖)
วิทยาเขตอีสาน

เพื่อให้การดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) วิทยาเขตอีสาน เป็นไปตามกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาตรฐานการศึกษาาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) วิทยาเขตอีสาน ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. นางสาวกฤตวรรณ เกิดนาวี	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หอมหวล บัวระภา	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิมีหน้าที่ วิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (๔ ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) วิทยาเขตอีสาน เป็นไปตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
 รายงานการวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566
 ครั้งที่ 1/2566
 ในวันพุธ ที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 08.30 - 16.30 น.
 ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ผศ.ดร.สมพร ปานยินดี ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ผศ.ดร.เบญจวรรณ บวรกุลภา ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร. รองอธิการบดี ประธานกรรมการ
5. พระมหามหวิรินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. รองอธิการบดี รองประธานกรรมการ
6. คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา
7. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
8. คณบดีคณะสังคมศาสตร์
9. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
10. ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพ
11. พระปริยัติวัชรกวี
12. พระมหาเกรียงไกร สิริวฑฒโน
13. ผศ.ดร.วรเชษฐ์ โทอิน
14. ดร.ประเวช วัฒแก้ว
15. ดร.กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์
16. ดร.อภิชาติ เหม้อยไธสง
17. นายคัมภีร์ภาพ คงสำรวย
18. หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
19. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตร
20. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
21. นางสาวยุพา ขอบวนชน
22. นางสาวโยษิตา ศรีเจริญ

เริ่มประชุมเวลา 08.30 น.

พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร. รองอธิการบดี กล่าวเปิดการประชุมและแจ้งที่ประชุมทราบ และมอบหมายกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

การวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 ได้รับเกียรติจาก ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะ โปดก ผศ.ดร.สมพร ปานยินดี ผู้ทรงคุณวุฒิ และผศ.ดร.เบญจวรรณ บวรกุลภา ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัยสยาม
ที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

4.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566

ความเป็นมาตามที่มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีการปรับปรุงรายวิชาให้มีความหลากหลายและทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น มุ่งส่งเสริมบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มีความพร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องรู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

รองอธิการบดี สรุปสาระสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีปรัชญา ดังนี้ มุ่งส่งเสริมบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ บุคลิกภาพเหมาะสม คิดแบบองค์รวมในเชิงตรรกะ แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่ดี

2. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนดังนี้

2.1 เป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาได้

2.2 มีความสามารถในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นพลเมืองไทยที่รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

2.4 มีความประพฤติที่ดีงาม เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อการรับใช้สังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

3. รายวิชา บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา และรายวิชาบัณฑิตเรียน จำนวน 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต มีชื่อรายวิชา ดังนี้

รายวิชา บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา ดังนี้

3.1 GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (Fundamental English I) (3) (3-0-6)

3.2 GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (Fundamental English II) (3) (3-0-6)

รายวิชาบัณฑิตเรียน จำนวน 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต ดังนี้

3.3 GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (MBU Way to Thai and Global Citizens) 3 (3-0-6)

3.4 GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล (Human and Living in Digital Age) 3 (3-0-6)

3.5 GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร (Thai Language for Communication) 3 (2-2-5)

3.6 GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร (English for Communication) 3 (2-2-5)

3.7 GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (Prevention and Suppression of Corruption) 3 (3-0-6)

3.8 GE1006 วิจัยและนวัตกรรม (Research and Innovation) 3 (3-0-6)

3.9 GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ (21st Century Skills for Living and Occupations) 3 (2-2-5)

3.10 GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย (History Arts and Thai Culture) 3 (3-0-6)

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร ดังนี้

PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ

PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรฯ โดยสามารถแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1) โครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ 2) รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาบังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา และรายวิชาบังคับเรียน จำนวน 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต ซึ่งขอให้เป็นมิติที่ประชุม มีความเหมาะสมตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

2. รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ควรมียุทธศาสตร์ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ความเป็น มมร และพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ได้แก่ GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยสังเขปรายวิชาให้มีความสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ที่เน้นเรื่องการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณค่าของสังคม

2.2 ควรเพิ่มรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและของชาติ ตามกฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ได้แก่ GE1008 ประวัติศาสตร์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

2.3 รายวิชา GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล มีความเหมาะสม แต่ควรแก้ไขคำอธิบายรายวิชาให้ครอบคลุมตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

2.4 ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ได้แก่ รายวิชา GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ

2.5 ควรปรับคำอธิบายรายวิชา GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา

2.6 ควรจัดทำหลักสูตรให้ครบถ้วนตามกฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 15 หลักสูตรการศึกษาแต่ละระดับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(1) ชื่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และสาขาวิชา (2) ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ (3) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต (4) การจัดกระบวนการเรียนรู้ (5) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (6) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา (7) การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์

การสำเร็จการศึกษา (8) การประกันคุณภาพหลักสูตร(9) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร (10) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

4.2 หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566

ความเป็นมาตามที่มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีการปรับปรุงรายวิชาให้มีความหลากหลายและทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น มุ่งหวังเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสติ ปัญญา และคุณธรรมเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีคนเก่ง สามารถปรับใช้หลักศาสนากับการดำเนินชีวิตและพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา สามารถดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ตามหลักพระพุทธศาสนา

รองอธิการบดี สรุปสาระสำคัญของหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปรัชญา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักศาสนากับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม มีทักษะในการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนา โดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม

2. วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้หมวดวิชาพระพุทธศาสนามีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนานักศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาตนเองและสังคมได้

2.2 ประยุกต์ใช้หลักศาสนากับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 บูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาโดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม

3. รายวิชา จำนวน 12 รายวิชา รวม 36 หน่วยกิต มีชื่อรายวิชา ดังนี้

รายวิชาบังคับ 4 วิชา จำนวน 12 หน่วยกิต

3.1) BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.2) BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)

3.3) BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.4) BU5004 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)

รายวิชาเลือกเรียน

- คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 หน่วยกิต

- คณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 หน่วยกิต

3.5) BU5005 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.6) BU5006 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)

3.7) BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)

3.8) BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.9) BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)

3.10) BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)

3.11) BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.12) BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร

PLO 1 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

Sub PLO 1.1 อธิบายและยกตัวอย่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาตนเองและสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา

Sub PLO 1.3 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้

Sub PLO 1.4 แสดงพฤติกรรมของผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรฯ โดยสามารถแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) โครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาพระพุทธศาสนา และ 2) รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 12 รายวิชา (รายวิชาละ 3 หน่วยกิต) รวม 36 หน่วยกิต มีวิชาบังคับ 4 วิชา จำนวน 12 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกเรียน คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 หน่วยกิต คณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 หน่วยกิต

2. รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ในรายวิชา HU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม โดยให้ที่ประชุมที่เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา ช่วยวิเคราะห์ คำว่า นวัตกรรมเชิงพุทธ ซึ่งที่ประชุมได้ช่วยกันวิพากษ์จนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

2.3 รายวิชา BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา เป็นวิชาที่น่าสนใจ สอดคล้องและร่วมสมัยกับยุคปัจจุบัน

2.4 รายวิชา BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก เป็นวิชาที่ได้ข้อคิดจากที่ประชุม ว่าเป็นวิชาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้สั่งสอนเรื่องสุขภาวะแก่ภิกษุในสมัยพุทธกาล ซึ่งสุขภาวะที่พระองค์ทรงสอนยังคงใช้ได้จนถึงปัจจุบันแม้ผ่านกาลเวลามาหลายพันปี

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุม เวลา 16.30 น.

ภาคผนวก ก
 รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี)
 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566
 ในวันอาทิตย์ ที่ 12 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566 เวลา 09.00 – 16.00 น.
 ผ่านแบบวิพากษ์หลักสูตร

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
2. พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุณโณ	รองประธานกรรมการ
3. นายแก่นเพชร แฝงศรีพล	กรรมการ
4. นายประเสริฐ ชมพรมมา	กรรมการ
5. พระณัฐโชค สุวโจ	กรรมการ
6. นายวุฒิชัย เยาวโพธิ์	กรรมการและเลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ.ดร.ประธานกรรมการพัฒนาและปรับปรุง ฯ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) กล่าวเปิดการประชุมและแจ้งที่ประชุมทราบ และมอบหมายกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมต่อไป

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2562) ครบรอบปรับปรุงหลักสูตรในปี 2565 เพื่อนำมาใช้ปีการศึกษา 2566 จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรตั้งรายชื่อในเอกสารแนบ ในการยกร่างปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

นายวุฒิชัย เยาวโพธิ์ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา (4 ปี) ได้นำเสนอแบบวิพากษ์ร่างหลักสูตร ฯ ที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ไว้ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิพากษ์ได้ดังต่อไปนี้

ผศ.ดร. ญัฐพงษ์ มะลิซ้อน ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ว่า

- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ยังไม่สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตร และยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากปรับประโยคให้สั้น กระชับ และสัมพันธ์กับประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น จะทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ และอาจารย์ประจำหลักสูตรจะเห็นทิศทางของการพัฒนานักศึกษามากขึ้น
- จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชา ยังไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา เช่น บางรายวิชาที่มีคำอธิบายเกี่ยวกับการทดลองปฏิบัติจริง ควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม จาก 3 (3-0-6) เป็น 3 (2-2-5)
- Sub PLO ของหลักสูตร ที่มีจำนวน 4 ข้อ ให้ปรับประโยคใหม่เพื่อจะได้ครอบคลุมกับรายวิชาที่อยู่ภายใต้ Sub PLO เนื่องจากพบว่า รายวิชาบางรายวิชาที่อยู่ภายใต้ Sub PLO ยังไม่เห็นความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน
- ปรับแก้งบประมาณของหลักสูตร คาดว่าอาจมีข้อผิดพลาดในเรื่องการคำนวณรายรับรายจ่ายตลอดระยะเวลาที่หลักสูตรดำเนินการ

นางสาวกฤตวรรณ เกิดนาวิ ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ว่า

- วิธีจัดการเรียนการสอน / การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรปรับให้ทันสมัยและหลากหลายเหมาะสมกับรายวิชาที่อยู่ภายใต้ Sub PLO ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนแบบ Activity Based Learning กำลังได้รับความสนใจและถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียน จึงควรนำมาใช้ในหลักสูตรเป็นอย่างยิ่ง หรือหากเป็นรายวิชาที่ต้องบรรยาย ควรเพิ่มวิธีการสอนโดยใช้การบรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture-Based Learning)
- การจัดแผนการเรียนรู้ของแต่ละปีการศึกษา ขอให้ปรับปรุงเพิ่มเติมเล็กน้อย เนื่องจากบางรายวิชามีเนื้อหาที่ลุ่มลึกหรือขั้นสูงควรนำไปเรียนในชั้นปีที่ 2-3 ขึ้นไป เช่น รายวิชาที่เกี่ยวกับการสัมมนา ภาวะผู้นำ เป็นต้น
- ตรวจสอบคำอธิบายรายวิชาที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อความถูกต้อง

ผศ.ดร. หอมหวล บัวระภา ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ว่า

- ที่มาและความสำคัญของหลักสูตร ควรปรับให้สั้นลงกว่านี้ เอาเฉพาะเหตุผลที่สอดคล้องกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการสอนพระพุทธศาสนา ในส่วนของเรื่องเศรษฐกิจที่ไม่สอดคล้องเท่าที่ควรกับพระพุทธศาสนา ควรเชื่อมโยงให้เห็นภาพชัดเจนมากกว่านี้หากต้องการนำมาเป็นเหตุผลสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตร
- ควรเพิ่มสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เป็นห้องนิเทศ ห้องซ้อมสอน ส่วนด้านสถานที่และอุปกรณ์การสอน/ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า ควรจะเพิ่มแหล่งเรียนรู้ หรือค้นคว้าในระบบ E-Library เพิ่มข้อมูลหรือเอกสารที่ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนให้มาก โดยนักศึกษาสามารถค้นคว้าได้ตลอดเวลา

- แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่วิชา (Curriculum Mapping) ที่มาแทนการใช้จุดขาว-ดำ ยังไม่ได้ให้เต็มสัญลักษณ์ครบทุกรายวิชา และบางรายวิชาที่อยู่ในขั้นสูงหรือให้นักศึกษาฝึกฝนทักษะที่สูงขึ้นจากระดับพื้นฐานที่จำเป็นต่อการบรรลุ PLOs (R) มากกว่าขั้นพื้นฐานหรือฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะที่สูงขึ้นที่สอดคล้องกับ PLOs (I) ที่หลักสูตรกำหนดเอาไว้ ควรประชุมหารือเพื่อหาข้อสรุปและกำหนดสัญลักษณ์ให้ชัดเจน เมื่อจัดทำ มคอ.3 จะได้สามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินได้อย่างเหมาะสม

มติ

ที่ประชุมเห็นชอบให้คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรปรับแก้ตามคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุม เวลา 16.00 น.

ภาคผนวก ฐ
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษา
ระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานทางวิชาการ และการจัดการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๐ และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
ได้มีมติที่ ๑๐๘/๒๕๕๙ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งหรือสอดคล้องกับ
ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“วิทยาเขต” หมายถึง เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นนอกเขตที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

“คณะ” หมายถึง คณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงวิทยาลัยในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และ
ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“ภาควิชา” หมายถึง ภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด

“หัวหน้าภาควิชา” หมายถึง หัวหน้าภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด และให้หมายความ
รวมถึงหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาในแต่ละรายวิชา

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับมอบหมาย
จากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

“เจ้าหน้าที่ทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนของวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

/“อาจารย์ที่ปรึกษา”...

-๒-

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยและได้รับแต่งตั้งให้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีต้องตีความ วินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่อธิการบดีเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ควรนำเข้าสู่ การพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย ให้อธิการบดีเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ ต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา

ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

๗.๒ เป็นผู้ที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัย กำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การศึกษาภาคปกติและการศึกษาภาคพิเศษ

๙.๑ การศึกษาภาคปกติใช้ระบบทวิภาค แบ่งเวลาการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ แต่ละภาคการศึกษามี ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ทั้งนี้ ในการศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาค การศึกษาที่ ๒ ก็ได้ และการศึกษาภาคฤดูร้อนจะต้องมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนและการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

/๙.๒ การศึกษา...

-๓-

๔.๒ การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการ หรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๐.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรือการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการ ลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นและสภาวิชาการเห็นสมควร นักศึกษาทุกหลักสูตร สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาการศึกษาต่อสภาวิชาการได้อีกไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติใน การขอขยายระยะเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและ จำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบัน เฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อย กว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ เวลาเรียน ในแต่ละรายวิชานักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลา เรียนทั้งหมดในหนึ่งภาคการศึกษา หรือได้ปฏิบัติงานในรายวิชานั้นจนเป็นที่เพียงพอตามที่อาจารย์ประจำ รายวิชากำหนดจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นในกรณีที่คณบดีได้สอบสวนแล้วเห็นว่ากรณีเวลาเรียน ไม่ครบตามกำหนดนี้ เนื่องจากเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

ข้อ ๑๔ การเทียบชั้นปีของนักศึกษา ให้เทียบชั้นปีของนักศึกษาจากจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ ตามอัตราส่วนของหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๕ การเปิดการเรียนการสอนและการระงับการเรียนการสอนรายวิชา ให้อยู่ในดุลพินิจของ หัวหน้าภาควิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

/หมวด ๓...

-๔-

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาผู้สมัครเข้าศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียน

๑๗.๑ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อาจได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้ จะต้องลงทะเบียนเรียนให้เรียบร้อยภายใน ๒ สัปดาห์ของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๗.๒ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว การลงทะเบียนล่าช้า การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดต้องเสียค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๗.๓ การลงทะเบียนเรียนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้ารายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน ต้องสอบรายวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้ หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา เป็นกรณีพิเศษ จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้น

๑๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใด จะต้องยื่นคำร้องลาพักการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นอาจถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๘ จำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษา

๑๘.๑ นักศึกษาภาคปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๘.๒ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัย สภาวิชาการจะกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๘.๑ ก็ได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และนักศึกษาต้องเรียนให้ครบและสอบได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๑๙.๑ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต (Audit) ได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และชำระค่าหน่วยกิตหรือค่าธรรมเนียมปกติ

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีผลการเรียน การบันทึกผลการเรียนจะบันทึกว่า “AUD” เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

๑๙.๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

/ข้อ ๒๐ การลงทะเบียน...

-๕-

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๒๐.๑ ในรายวิชาที่มีการประเมินผลว่าสอบได้ นักศึกษาไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐ และต้องเป็นรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ เท่านั้น

๒๐.๒ นักศึกษาที่มีผลการเรียนหรือผลการสอบในรายวิชาบังคับได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้ระดับคะแนน C ขึ้นไป ส่วนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่รายวิชาบังคับซึ่งนักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

๒๐.๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาตามข้อ ๒๐.๑ และ ๒๐.๒ จะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และต้องนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไปรวมในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด ๔

การขอลด ขอเพิ่มและขอเพิกถอนรายวิชา

ข้อ ๒๑ การขอลด ขอเพิ่ม หรือขอเพิกถอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำความเห็นของอาจารย์ประจำรายวิชามาประกอบการพิจารณา แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ การขอลด หรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของการศึกษา และรายวิชาที่ขอลดนั้นจะไม่บันทึกในใบรายงานผลการศึกษา

ข้อ ๒๓ การขอลดรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา จะต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตตามข้อ ๑๘

ข้อ ๒๔ การขอเพิกถอนรายวิชา

๒๔.๑ การขอเพิกถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์ที่ ๙ ของภาคการศึกษา รายวิชาที่ขอเพิกถอนนั้นจะบันทึกสัญลักษณ์ W ในใบรายงานผลการศึกษา

๒๔.๒ การขอเพิกถอนรายวิชาหลังระยะเวลาที่กำหนดจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอเพิกถอนทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น โดยยื่นคำร้องขอเพิกถอนก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวันแรก เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๕ นักศึกษาต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา และเข้าสอบทุกครั้งที่มีการสอบทุกประเภท

๒๕.๑ การสอบย่อยหรือการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอน เป็นการทดสอบและหรือการประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา การกำหนดเวลา จำนวนครั้ง วิธีการสอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

๒๕.๒ การสอบกลางภาค เป็นการทดสอบในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา โดยมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

/๒๕.๓ การสอบ...

-๖-

๒๕.๓ การสอบปลายภาค เป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาที่ได้ทำการเรียน การสอนครบตามเนื้อหาและระยะเวลาตามปริมาณหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น การกำหนดเวลาและวิธีการ สอบให้เป็นไปตามตารางสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชาจะ กำหนดให้มีการสอบปลายภาคนอกตารางสอบของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยการอนุมัติของคณบดีและได้รับความ เห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา และแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบแล้วแต่กรณี

๒๕.๔ นักศึกษาที่ขาดสอบในรายวิชาใดให้ถือว่าได้ค่าระดับคะแนนศูนย์ (๐) เว้นแต่ใน การสอบครั้งนั้น ผู้ขาดสอบได้แจ้งเหตุที่ขาดสอบพร้อมแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ของมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ขาดสอบ และให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ ทะเบียนของมหาวิทยาลัย แจ้งคณบดีเพื่อพิจารณาให้การสอบครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

ข้อ ๒๖ การให้คะแนนการสอบ หรือคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ประจำรายวิชา ให้อยู่ใน ดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา โดยในการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการวัดและ การประเมินผลภายใต้การควบคุมของคณบดี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่ง ของการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ระบบการประเมินผล

๒๗.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับชั้น ซึ่งมี ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ค่อนข้างดี (Above average)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Average)	๒.๐๐
D ⁺	อ่อน (Below average)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Fail)	๐

๒๗.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าว ข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

- (๑) AUD (Audit) หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต
- (๒) I (Incomplete) หมายถึง การวัดผลยังไม่สมบูรณ์
- (๓) S (Satisfactory) หมายถึง การเรียนเป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาสอบผ่านวิชานั้น
- (๔) U (Unsatisfactory) หมายถึง การเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาจะต้อง ลงทะเบียนเรียนซ้ำเพื่อเปลี่ยน U ให้เป็น S
- (๕) W (Withdrawal) หมายถึง การขอเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ

-๗-

๒๗.๓ การให้ระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำในกรณีที่เป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

๒๗.๔ นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน D ขึ้นไปถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาตามข้อ ๒๐.๒ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน F จะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

๒๗.๕ การให้ F นอกจากข้อ ๒๗.๓ จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- (๒) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี
- (๓) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากได้รับการตัดสินว่ามีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐

ในรายวิชานั้น

(๔) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

๒๗.๖ การให้ AUD จะกระทำเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๗.๗ การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่มีเวลาเรียนครบร้อยละ ๘๐ แต่ไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะป่วย โดยต้องยื่นใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และได้รับอนุมัติคณบดี

(๒) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชายังไม่สมบูรณ์และ

อาจารย์ประจำรายวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ I ต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จภายในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F โดยอัตโนมัติ

๒๗.๘. การให้ S หรือ U ในรายวิชาใดจะกระทำเฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่คณะวิชาเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน

๒๗.๙ การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว

โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

(๑) นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาหลังจากเวลาที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๒๘.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F

๒๘.๒ สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษา และนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณในค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๒๘.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

/๒๘.๔ ค่าระดับ...

-๘-

๒๘.๔ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคศึกษา (Semester Grade Point Average = SEM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = CUM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

ข้อ ๒๙ การเทียบความรู้ การเทียบประสบการณ์ การเทียบรายวิชาและการเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๐ สถานภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้โดยถูกต้องสมบูรณ์แล้ว มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

๓๐.๒ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมี ๒ สถานภาพ

(๑) นักศึกษาสภาพปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรก หรือนักศึกษาสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) นักศึกษาวิทยาทัศน์ ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

๓๐.๓ การจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๑) การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ยกเว้น นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ ของปี การศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้นำผลการศึกษภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการศึกษภาคปกติในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อการจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๓) นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ต้องแจ้งสถานภาพนักศึกษาวินิจฉัยให้นักศึกษาที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๓๑ เพื่อแสดงสถานภาพการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อประกอบการใช้สิทธิต่าง ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในมหาวิทยาลัย รูปแบบบัตรนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการออกบัตรนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อ

๓๒.๑ มรณภาพ หรือ ตาย

๓๒.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

๓๒.๓ ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗

/๓๒.๔ สำเร็จการศึกษา...

-๙-

- ๓๒.๔ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้จบการศึกษา
- ๓๒.๕ มีระยะเวลาการศึกษาครบ ๑๖ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๔ ปี และ ๒๐ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๕ ปี แต่ยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐
- ๓๒.๖ ใช้เอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จสมัครเข้าเป็นนักศึกษา
- ๓๒.๗ ถูกถอนสถานภาพนักศึกษาหรือถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาในกรณี ดังต่อไปนี้
- (๑) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก
 - (๒) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน
 - (๓) เป็นนักศึกษาวิทยาพัธน์ที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๑.๘๐ เป็นเวลาสองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน หรือเป็นนักศึกษาวิทยาพัธน์ครบ ๔ ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน แล้วยังไม่พ้นสถานภาพนักศึกษาวิทยาพัธน์
 - (๔) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การลาพักการศึกษา
 - (๕) ลาพักการศึกษาเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
 - (๖) มหาวิทยาลัยพิจารณาให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะกระทำผิดวินัยนักศึกษอย่างร้ายแรง
 - (๗) ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอลาออกพร้อมด้วยใบปลودพ้นระต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณบดีรายงานสภาวิชาการทราบ

หมวด ๗

การลาพักการศึกษาและการสั่งพักการศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษา

๓๔.๑ นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติการลาพักการศึกษาต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากวันเปิดเรียนของภาคการศึกษานั้น และสามารถลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาใหม่

๓๔.๒ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาได้ในกรณี ต่อไปนี้

- (๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ยกเว้นจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากสภาวิชาการ
- (๒) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- (๓) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

//(๕) มีเหตุจำเป็น...

-๑๐-

(๕) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นส่วนตัวที่คณะกรรมการประจำคณะ
พิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติดังนี้

๓๕.๑ ในระหว่างการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่ารักษาสถานสภาพการเป็น
นักศึกษาทุกภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

๓๕.๒ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษาทุกครั้งอยู่ใน
ระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๑ ยกเว้นนักศึกษาที่ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๔.๒

๓๕.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต้องยื่นคำร้อง
ขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้คณบดีแจ้งให้นาย
ทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๓๖ การส่งพักการศึกษา

๓๖.๑ นักศึกษาอาจถูกส่งพักการศึกษาได้ในกรณีที่ประพฤติทุจริตในการสอบ หรือ
ประพฤติผิดวินัยนักศึกษา

๓๖.๒ การส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๖.๑ จะส่งพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๓๖.๓ คำสั่งให้นักศึกษาพักการศึกษา ให้เริ่มเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่กระทำผิดนั้น
โดยให้มีระยะเวลาการลงโทษต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ให้มีระยะเวลาที่ถูกส่งพักการศึกษาเข้าเป็นระยะเวลา
การศึกษา และให้จำแนกสถานสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ถูกส่งพักด้วย

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๖ เช่นเดียวกันกับนักศึกษาที่
ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๗ ให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๖ และส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๗

ข้อ ๓๘ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา สามารถ
อุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาได้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้
พ้นสภาพนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การย้ายสถานที่เรียน การย้ายคณะ และการเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๓๙ การย้ายวิทยาเขต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง
วิทยาเขต หรือวิทยาลัยใดของมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนั้น

มหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นักศึกษาย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือ
วิทยาลัยอื่น เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างถึงเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๔๐ การย้ายคณะและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอย้ายคณะ

นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาใด จะต้องศึกษาในคณะวิชานั้น กรณีที่
นักศึกษาต้องการย้ายคณะต้องมีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔๐.๑ ไม่เป็นผู้ที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

๔๐.๒ ไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะมาก่อน

/๔๐.๓ การขอย้าย...

-๑๑-

๔๐.๓ การขอย้ายคณะจะต้องขอย้ายภายใน ๒ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้ารับการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือถูกมหาวิทยาลัยให้พักการศึกษา

๔๐.๔ ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะ นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และอยู่ในดุลยพินิจคณะที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของคณะที่เกี่ยวข้อง

๔๐.๕ การขอย้ายคณะจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

๔๐.๖ รายวิชาที่นักศึกษาข้าย้ายคณะได้ศึกษามา ถึงแม้จะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะที่ย้ายเข้าศึกษาใหม่ก็ตาม ให้นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา การขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวตลอดการเป็นนักศึกษา และจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป โดยการขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๒ การรับโอนนักศึกษา และการศึกษาข้ามสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

หมวด ๙

การปฏิบัติกรรมฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๔๓ การปฏิบัติกรรมฐาน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องฝึกปฏิบัติกรรมฐานในรายวิชาการปฏิบัติกรรมฐานในหลักสูตร และเมื่อสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนการขอรับปริญญาจะต้องออกปฏิบัติกรรมฐานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติศาสนกิจ มี ๓ ประเภท

๔๔.๑ การปฏิบัติงานภายหลังจากนักศึกษาได้สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๔๔.๒ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามตามหลักสูตร การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ใช้เวลาการฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรที่มีปริมาณหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๔๔.๓ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ไม่ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญา

ข้อ ๔๖ การสำเร็จการศึกษา

๔๖.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๔๖.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

/ทั้งนี้ นักศึกษา...

-๑๒-

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๗ การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ การให้ปริญญา

๔๘.๑ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

(๒) สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ

(๔) ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๕) ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานตามข้อ ๔๓ และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๔๔

๔๘.๒ คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้เสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘.๑ ให้เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาและปริญญาเกียรตินิยมต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการให้ปริญญา

ข้อ ๔๙ การขอรับปริญญา

นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘ จะต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ การให้ปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๑ พิธีประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประทานปริญญาบัตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๑๑

ค่านักศึกษาและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๕๒ ค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๓ กรณีมีความจำเป็น นักศึกษาที่ไม่สามารถชำระค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษาได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา

/การขอผ่อนผัน...

-๑๓-

การขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้ยื่นขอผ่อนผันต่อคณบดี และอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการขอผ่อนผันชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา และไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๕๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างรอรับเงินทุนการศึกษาทุกประเภท ทั้งทุนภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย จะได้รับผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา จนกว่าจะได้รับเงินทุนการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระตามข้อ ๕๔ วรรคสอง พร้อมเอกสารหลักฐานการได้รับทุนการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเว้นค่าหน่วยกิตและหรือค่าบำรุงการศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๕๖ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ การกำกับมาตรฐาน, บัณฑิต, นักศึกษา, อาจารย์, หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อ ๕๗ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๕๘ มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ซึ่งสามารถเทียบเคียงกันได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพัฒนาอาจารย์และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๕๙ การพัฒนาอาจารย์ ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารอาจารย์และการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ การกำหนดผู้สอนโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาจารย์ ให้สอดคล้องกับการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ดังนี้

/๖๐.๑ จัดให้มีระบบ...

-๑๔-

๖๐.๑ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการใช้ชีวิต และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

๖๐.๒ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

(๑) การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาครอบคลุมประเภทกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีแกวัล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

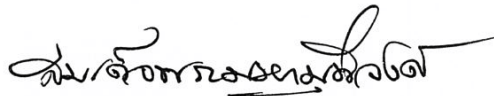
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ ให้ใช้ระเบียบนี้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่รับเข้าศึกษาในขณะนั้น ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ใช้ประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับก่อนไปพลางจนกว่าจะได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ตามระเบียบฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(สมเด็จพระมหามุนีวงศ์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

-๑๕-

หมายเหตุ; เหตุผลที่ประกาศใช้ระเบียบนี้ เนื่องจากคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยจึงปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา จึงประกาศใช้ระเบียบนี้

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๙๙/๒๕๖๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบันเฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ยกเว้นหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ จัดให้มีรายวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๔๓/๒๕๖๔ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕๒ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย